Vol. 10 No. 10 July 2018 to December 2018

JOURNAL OF POLITICAL SCIENCE

(Brought out in collaboration with UGC-Human Resource Development Centre, Karnatak University, Dharwad)

Department of Political Science

A Refereed, Bi Annual, Bi Lingual, Peer Reviewed, Journal of Chanakya Alumni Association,
Department of Political Science,
Karnatak University, Pavate Nagar,
Dharwad-580003

THE POLITICAL SCIENCE ASSOCIATION AND CHANAKYA ALUMNI ASSOCIATION

For supporting Curricular and Co- Curricular activities of the Department (Estd. 1959) the Political Science Association was established in 1975. Today the Association is able to carry out most of the activities of the Department. During the past 55 years, thousands of students have passed out of the Department and are well placed in the society. The Alumni established in 2005, under the nomenclature "The Chanakya Alumni Association" is supporting the Department in terms of infrastructure development and academic activities including support to this Journal.

Call for Articles

Chanakya is a refereed bi annual, bi lingual, Peer reviewed journal published from the Department of Political Science to provide a forum for discussion/ dialogue/debate and for exchange of ideas on issues of contemporary relevance. The journal welcomes original, theoretical and insightful writings. It is also open for empirical research articles and case studies etc. Book reviews are encouraged.

However, it must be noted that the journal does not in any way take the responsibility for the opinions expressed by authors through their writings and it will be the sole responsibility of the authors to defend their writings.

There is also a column for readers interaction on issues raised in the articles. All such letters/dialogues/ debates/ must be addressed to the executive editor or the e mail given.

The journal has no barrier of disciplines. Articles of all disciplines are welcome but should be of general interest.

Note: All articles/letters/ dialogues/ debates will be subject to evaluation by Editorial Board Referees confidentially chosen by editorial board. The decision of the editorial board is final in all these matters.

Editorial Board

Department of Political Science,

Karnatak University, Pavate Nagar, Dharwad-580 003

© 2013. All rights reserved. No part of this publication may be reproduced or copied in any form by any means without prior written permission of the publisher.

The views expressed in this publication are purely the personal judgments of the authors and do not in any way reflect the views of the department or of the editorial board or the executive editor or publisher of the Journal.

All efforts are made to ensure that the published information is correct. The journal or department or the editorial board or the executive editor or publisher is not responsible for any errors caused due to oversight or otherwise.

Published by: Department of Political Science, Karnatak University,

Pavate Nagar, Dharwad-580 003, Karnataka, India

Place of Publication: Department of Political Science, Karnatak University,

Pavate Nagar, Dharwad-580 003, Karnataka, India

Printed at: Image World, Belgaum

Note: Constitution of the Editorial Board shall be the sole privilege of the Chanakya Alumni Association. In case of difference of opinion, in the Editorial Board, majority view shall prevail.

For Membership of Chanakya Alumni Association and Application Forms Contact

Secretary, Chanakya Alumni Association
Department of Political Science
Karantak University, Pavate Nagar, Dharwad-580 003
Karnataka, India

OR
Download it from website: chanakyaalumni.org

OR

Can be taken from the end of the Journal where an application form is attached

Contents

Sl. No.	Title	Author(s) Name	Page
			No.
1	Savanur Princely State	Shri. I. S. Soudagar	1
2	The role of Media in the propaganda of Hindi Language	Prof. Shankar Murthy K. N.	4
3	"The Victims of Psyche in Saara Aboobakkar Literature"	Dr. Savita Kotabagi	6
4	Social Changes in A. N. Krishnarao's (A.Na.Kru) Novels	Dr. Girish P. Desur	8
5	Dr. B. R. Ambedkar's thoughts about Women	Dr. Saraswatidevi S. Bhagavati	11
6	Translation and Challenges of Translators	Dr. Hanamanth S. Melinamani	14
7	"Sillekyaatharu and Beliefs"	Dr. Sannveranna Dodmani	17
8	Kannada Dasayya 'Shanta Kavi'	Dr. S. P. Goudar	22
9	ಬುಡಕಟ್ಟು ಮಹಿಳೆ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ	ದುರಗಪ್ಪಾ ಲ. ಮುಂಡಗಿ	25
	ನ್ಯಾಯ: ಶಿಕ್ಷಣ ಒಂದು ಸಾಧನವೆ?	ಪ್ರೊ. ಕಮಲಾಕ್ಷಿ. ಗ. ತಡಸದ	
10	ಮಾಹಿತಿ ಹಕ್ಕು ಅಧಿನಿಯಮದ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ	ಪ್ರೊ. ಕಮಲಾಕ್ಷಿ. ಗ. ತಡಸದ	30
		ರಾಘವೇಂದ್ರ ಹುಲಕುಂಶ	
11	ಅಂಬೇಡ್ಕರವರ ರಾಜಕೀಯ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ	Dr. Gavisiddappa Muttal	35
12	ಮಹಾಭಾರತದಲ್ಲಿ 'ವಿದುರನೀತಿ'	ಡಾ.ರಜನಿ ಹೆಚ್.	41
13	ವೃದ್ಧರ ರ್ನಿಲಕ್ಷತೆಯನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರುವ ಕಾದಂಬರಿ 'ಗಿಳಿಗಡು'	ಡಾ. ಎಸ್.ಜೆ. ಜಹಾಗೀರದಾರ	45
14	ಪಂಖುರಿ ಸಿನ್ಹಾ ರವರ 'ಕಿಸ್ಸಾ–ಎ– ಕೊಹಿನೂರ' ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಕಾಲೀನತೆ	ಡಾ. ಝಕೀರ ಹುಸೇನ ಗುಳಗುಂದಿ	50
15	ಬಾಲನಾಗಮ್ಮನ ಕತೆಯ ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾನುವಾದ	ಡಾ॥ ಕೆ. ವಿ. ಜಯಪ್ಪ	54

Karnatak University Dharwad Department of Political Science

From the Editor's desk

Dear Readers.

It has been a long journey to see our journal appearing in time and surviving. This time around we have continued with our stride by joining hands with UGC-Human Resource Development Centre, Karnatak University, Dharwad to bring two more volumes of our journal. This is a mutually supportive and a beneficial act. But there is a new challenge posed by the UGC now. According to them to recognize a journal as a 'UGC recognized Journal' one will have to have a dedicated website. Apart from all the peer review and editorial etc, now there is is an additional requirement that this journal/any journal have to be in the CARE Journals fold. That apart we need to transact all the business of the journal through the website only including receiving articles and research papers and sending it to reviewers etc. In this direction without any further delay we have taken steps to get a dedicated web too. It will be soon dedicated to your service.

The one pain in my effort which despite my many attempts is not yielding result is to involve students in writing/reading and buying this journal. They want to neither publish nor are they interested in reading what is published. As a result the marketing of this journal has become a challenge for us. In these days of difficulty getting a journal printed and published is a difficult task that too keeping its standards intact. Many of my friends from other universities ask as to how we have sustained this. My answer to them is that I am doing my best with best of my intentions and therefore our student's contribution at the time of their admission to the alumni association is letting the journal alive. More subscriptions are needed is a request to al readers.

The other thing that comes to my mind is the great walls built around our academia. We are sort of locked up in our own world. When we brought out this journal with the help and consent of our colleagues our intention was to see that this had no boundaries and therefore we said that this journal is for every discipline. But with sustained requests we as academics are not willing to break away. We seem to believe that publishing in any other journal of a different discipline is like polluting one self. Therefore my plea this time to all my readers from any discipline is to come out and publish and express yourself and enjoy the quality publications.

In an age where plagiarism is taken seriously and Copyright Laws are enforced strictly, one has to learn to express oneself independently. It is because of this that in this journal and in the subsequent journal, we have given space to translated articles written by the teacher participants of the Refresher Course in Languages and Refresher Course in Social Sciences conducted during 2018-19. However, this has not excluded scholarly publications of regular research papers. The purpose of conceptual and creative writing is thus the need of the hour. Writers attempt to get at a truth about humanity through poetics and storytelling. If you'd like to try your hand at creative writing, just keep in mind that whether you are trying to express a feeling or a thought, the first step is to use your imagination and not hesitate to write. If you have emotions we have space for your writing.

At this stage, I must thank the efforts of Madam Mrs. Deepa P. Matti of UGC-HRDC, KUD in trying to get ICSSR assistance to our journal. Her sustained efforts are yielding results. We need to run the race with her. Well with these words and experiences, I am keeping in your hands our next product until December 2018 for you to read and give your feedback. As you know we have special place for those feedback, we look forward to your interaction. Please write back to us or email us.

Thanking you.

Harish RamaswamyExecutive Editor,
On behalf of the editorial Board

SAVANUR PRINCELY STATE

Shri. I. S. Soudagar

Assistant Professor of History S.S. Govt.First Grade College, Nargund.

The present Savanur of Haveri district is lying between north Latitude 14° 17' and 16° 29' and east longitude 74° 5' and 76° 2. Before the consolidation of the princely states of Savanur consist parts of Dharwad, Belgaum and Bijapur districts was a small principality of Mumbai Presidency.

Originally the Nawabs of Savanurwere Afghan's, on 13th September 1686Aaurangzeb appointed Abdul Rauf Khan (1686-1719) as the Subedar and gave him a title Diler Khan Bahadur Jang. He was the descendant of Nawab of Savanurand capitalsarkarBankapur of Karnataka Subha (region)thus he become the founder and first Nawab of Savanur. Abdul Rauf Khan built a new capital Savanur and transfered the capital inthe Hindu month of Shravana(the August month)therefore it called as ShravanNur as Savanur, another opinion is that the Savanhalli become Savanoor and later Savanur.

In 1719,Abdul Rauf Khan died later Abdul Gafar Khan become the fourthNawab of Savanur and ruled from 1720 to 1725.During his rule the political change in Southern Maratha Country, and he they followed the policy of expansion.In 1725 Abdul Gafar Khan died and was succeeded by his son Majeed Khan who ruled from 1725 to 1754.

A Mighty Nawab Abdul Majeed Khan brought land reforms in Karnataka Subhain the pattern of Mughal minister Todarmal and Nayaka's of Keladi and further declared independence from the Mughals, during his reign the Savanur state expanded in northfrom Pashachapur toBilagi, in south Masoor toHarihar in east Koppal andKanankgiri, in west Belgaum, Hangal, Tegurand Misrikoti, he was died in 1754.

Abdul Majeed Khan was succeededby Abdul Hakeem Khan who was ruled from 1754 to 1795. His reign was long period, during his rule Savanur state got screwed up on the one hand the Marathas, on the other hand Mughalssubordinate Nizamof Hyderabad³ and in the South Mysore Sultans. and later the Mysore de facto Sultan's formed a matrimonial alliance with the Hakeem Khan.⁴

After the death of Hakeem Khan, Abdul Khair Khan become the Nawab and ruled from 1796 to 1827. At the same time the British suppressed the Peshwas and had a sway over the Southern Maratha country, Abdul Khair Khan had developed a cordial

relation with the British and died on 3rd November 1827.

Fayaz Khan ruled for two months and he was succeeded by Abdul Walanavar Khan he was the 10thNawab of Savanur and ruled from 1828 to 1834. His name was first on the British list even then they did not give him the Kotwal, Judicial power, additional Faujudari and rehearing of case. But the authority wasgiven to the representative of southern Maratha Country. Nawabdid not have any right in this, but after his death (17th August 1834) his heir Abdul Diler Khan UrfDiler Jang Bahadoor (1834-1862) got the revenue, diwani and foujdarauthority granted by the British Governor.

Dalerkhan died on 30th August 1862, then Abdul Khair Khan II (1862-1868), ChotaDiler Khan (1868-1884), Abdul Tabrez Khan (1885-1892), Abdul Majeed Khan (1912-1948) ruled as the Nawab of Savanur.

The 15thNawab of Savanur,Majeed Khan voluntarilyJoined the armyduring First World War in 1914, to remember his service, on 25.09.1931 British elevated himwithmajor rank. later he served as O.D.C of Governor Lord Willingdon by which he brought the fame to Savanurstate.Later Abdul MajeedKhan served as the chairman of Karnataka VidyaVardhakSangha Dharwad,from 1916 to 1919. In 1948 Savanur princely state was merged withShiggavi taluk of Dharwad district.

When it comes to freedom struggle, no such struggle took place even during the armed revolts, the Nawab of Savanurwas loyal to British, hence they were encouraged by British. Manson in his letter written on 19th May. states that treasonous acts had begun across the south India, it wasonly the Nawab of Savanur who remained loyal.

Even the people of Savanur State did not participate in the movement led by Tilak and Gandhiji. The citizens of Savanur state always lived in the shadow of fear, it was a crime to wear Gandhi cap and Khadi if any relatives came to Savanur with wearing Gandhi cap the householder would off the cap if not, then the state policewould persecute them.

When Nawab's car would come to the road the shop keepers and people had to come out and bow themselves do 'Parshika Salam', ifthey fail to do so then they were punished bybeating with Boots (shoes), the life of Savanur people was a horrible, there was no freedom of speech, Majeed Khanwas very aggressive his decisions were final, his officers had a fear of him, if any citizen have committed acts against the state they would be fiercely punished or deported. The Nawabcould even auctioned the lands without their concern.

On 15th August 1947 India was liberated from the British imperialism, on that dayin the Savanurno where then ational flag washoisted. lastly Nawab Majeed Khan signed state integration letter in February 1948, and the collector of Dharwad Benjemin hoisted a Flag, no one has saluted the Nawab, Indian government called a

meeting of union of southern state to give up their sovereignty on 2nd February 1948the Nawab addressed the assembly sheepishly, it was praised and published in 'Mumbai Times of India' and 'Free Press Journals'.

Finally, the State of Savanurintegrated in India, though the people were not involved in freedom struggle, but during the Quite India movement they removed the railway tracks between Savanur and Yalagi, except this incident there was no any other struggle or agitation against British noticed. But it does not mean that they had nozeal for freedom, the loyalty of Nawab towards British and terror–stricken condition of Savanur stateremained wave of struggle at the mind of people.

References:

1. Chitnis K.N. : The Nawabs of Savanur-Atlantic Publication and

Distributer New Delhi-2000 Page No-20

2. ibid : P-31 3.ibid : P-39 4. ibid : P-53

Bibliography:

Chitnis K.N. : The Nawabs of Savanur-Atlantic Publication and

Distributer New Delhi-2000

Desai GovindMurthi : Savanur Nawabaru (Kannada)

Prasaranga Kannada Vishwavidyalay, Hampi-1999

Kamath S.U. : Belgaum District Gazetteer

Government of Karnataka Publisher-1987

West E. W. : History of the Bombay Karnataka

New Delhi-1989.

Bombay State Gazetteer, Dharwad-District-1959

The role of media in the propaganda of Hindi language

Prof. Shankar Murthy K.N.

Dept of Hindi.KLE Society's G.I.Bagewadi Arts, Science and Commerce College.Nippani.Belagavi(Dist) Pin: 591237

India is a multigual land. There are 22 major languages spoke in 13 scripts. There are 720 dialects. The mother, the tongue of 10 major states is Hindi, rest of the states is either Punjabi or Haryanvi etc still the use of Hindi in those states is more. More than 41% of the people speak Hindi in India.

Hindi which is used nowadays has been evolved from Brajbhasha in 18th century. Sanskrit, Urdu, Arabi Pharsi and some dialects also contributed in the evolution of. Hindi is the mother tongue of nearly 18 crore people and reaches The 48crore in India when we communicate. It exists in 150 countries in the world. In north India 75% study in Hindi medium and only 25% in English medium. But in south India it is exactly the opposite. In entire India only 20% speak English and out of which only 4% speak good english. The reason behind this is studying English for the sake of employment, means Hindi is the language of expression and English the language of bread and butter.

The print media started in the pre independence era and Hindi language has contributed a lot to it. May 30th is the Press day. On this day in 1823 "Udanth Marthand" meaning "The raising sun" was published. There were many news papers at that time in English, Pharsi and Bangla. Unfortunately due to financial crisis Udant Marthand closed its circulation in a year. But it layed the foundation stone Hindi print media. The number of daily news papers sold in India is about 2 crores. In India 42,493 dailies and magazines are published in Hindi. More than 400 news and current affairs channels are there in our country and most of them are Hindi channels.

Radio plays a major role in accepting Hindi language in national a d international level. Akashvani is successful in broadcasting news, education, thoughts, social responsibilities, music and entertainment in hindi to every nuke and corner of the country. Hindi cinema and songs have a distinctive role in this. Hindi songs crossed the boundaries to reach Russia, China and Europe. Akashvani's vividh bharati seva made people to reiterate hindi songs often. Akshvani propagated hindi language throughout the country through hindi movies but hindi songs reached more than this. Now the FM channels taken up that task. With some talk shows, debate and comedy shows they are broadcasting Hindi. Now Akashvani's 226 centres, 361 transmitters and 400 FM and community radio channels are broadcasting in the country. Among this most of the channels are broadcasted in Hindi. On the basis of this we can estimate the importance of propaganda of Hindi. In Mumbai when the

permission was given to start the FM channels half of them were a out to start in English, but hindi took its place in few months as there we no much listeners for English. Along with entertainment, Akashvani's news, sports commentary, live commentary of some important matches, agriculture, labour, women and children programmes has enhanced and enhancing the receiving of hindi.

Television is considered as frontrunner, impactful and lucrative media. Television is audible as well as visual hence it is more curious. Initial 30 years of Television's origin in India was slow but between 1980 and 1990 the by broadcasting national programme's and news in hindi Doordarshan has contributed a lot in propaganda of hindi. In late 90's by the launching of private satellites for entertainment and news, the process took speed. In tune with the radio, by telecasting the feature films, film songs, documentaries, tele serials of mystical, social, historical and family, television contributed to the propaganda of hindi. Ramayan, Mahabharat, Humlog and Bharat ek khoj have not only gained popularity but also carried message of national integration. Even the actor's of these gained popularity and become celebrities. Even the people from non hindi speaking states also started understanding and speaking hindi due to these programs.

When the internet started stepping into our country people doubted that English era may commence once again. But it was disproved and people started chatting and communicating information better than earlier in Hindi.

Some are of opinion that due the impact of media and internet Hindi is losing its originality. We should not forget that language is like a stream and its form gets changed as used more and more. Infact this change is the refinement. It is told that the language used in media is not Hindi, it is Hinglish. If logic is considered then English also has accepted hindi to some extent. In English advertisements words, idioms and phrases are used. If media's language is to be so pure then lot of non Hindi speaking people wouldn't have used it in news and programs on radio and television.

It is necessary to keep hindi flexible to increase its acceptance in media. It is an historical truth that whenever a language breaks the barriers and enter into a new area it's original form gets disturbed. It is also true that Hindi is moving with a greater speed and nobody can stop this. Even the media is taking it to new heights.

It is a fact that as media is essential for the propaganda of hindi, the reverse is also true.

Reference:

- 1.Zee news
- 2. Narkasa bank. Patna
- 3. Hindi ke prachar me internet ka yogdan.

"THE VICTIMS OF PSYCHE IN SAARA ABOOBAKKAR LITERATURE"

Dr. Savita Kotabagi

Assistant Professor Dept. of Kannada, SSNC Dr. B. R. Ambedkar College, Hubballi-25

A sound mind in a sound body is a famous saving. We can say a person is healthy not by his physic but he should have a sound mind. If a person is physically fit, he may not be happy. This can be proved with people suffering mentally. The people suffering from mental illness are fit and fine but they don't have peace of mind. Physical fitness can be maintained by our food habits, exercise. Mental health is based on our society, family, control on one's emotions, to possess all these is not easy says Dr. P.Nataraj.

People suffering from mental illness cannot lead a normal life, cannot have any happiness and always try to escape from his problems says P. Nataraj. We can see many such characters in Smt saara's stories.

We come to know that in 7-8 stories of saara the protagonist suffer from mental illness, "SAMEER FROM CHAPPALIGALU", "RAFEENA FROM NEELI CHITRADA KEMPU BANNA", "FATHIMA FROM BIRUGAALI", "MALINI FROM VIJNAN BHAVISHYA NUDIDAG", NADIRA FROM THE NOVEL CHANDRAGIRIYA TEERADALLI", "NASHIMA FROM THE NOVEL SAHANA", "NAFEESA FROM THE NOVEL VAJRAGALU", KUSAMA FROM SULIYALI SIKKAVARU". These protagonists suffer mentally because of Islam rigid life, child marriage, talaakh, Most of these protagonists is insecure, insulted, can't express their emotions, and can't question the cruelty of their in-Laws. These reasons have made them to suffer psychologically.

Family is foundation for love, trust. There should be unity and the members of the family should be responsible than the family can live and lead a happy life. If there is no love, no faith, no affection among family members. Such families may suffer in all aspects and become psychic or suffer from mental illness.

The protagonist of chappaligalu is the best example. Her father was irresponsible; the females in the family are forced to follow the Muslim tradition. He never accepts any change, he still believes in blind beliefs and he is a fundamentalist by which Sameera becomes a mental patient. Sameera's childhood was not like other children, even after her marriage, she spent of her time looking after her brothers and

chanakya

sisters. She was not free to express her emotions, when her husband returned from Gulf, she could not spend a quality time with her husband and she suffered from loneliness. She feels as if she is a machine and becomes optimistic about life. Rafina is another character from "NEELI CHITRADA KEMPU BANNA". She was engaged in a young age, she had seen some intense scenes in a movie and she was shocked. Her mother instead of taking her to a doctor, she had taken her a block magician. An innocent girl without sex education suffered and her life became a tragic.

Malini too suffered as she had aborted a male child and become a mental patient nasima from the novel sahana too married at the young age and she was harassed mentally and physically by her husband. Husbands suffer within and become psychic.

Nafish from vajragalu is adivorce. She is advised for a remarriage. She was married to a rich old man. Nafish was suffering from illness, her step son cheated. She became helpless, she was separated from her child, and economic dependence led her to suffer.

In saara aboobakkar's stores women suffer from social religious restrictions. Many women suffered from depression. The antique laws should be changed them women can lead a free life.

SOCIAL CHANGES IN A. N. KRISHNARAO'S (A.NA.KRU) NOVELS

Dr. Girish P. Desur

Assistant Professor in Kannada Govt. First Grade College, Kalaghatagi

District: Dharwad

In the changing era of the society many changes can occur in the different fields of the life. Previous values and arrangements will become invaluable. Religion, rules, arrangements, difficulties may become easy. A N KRISHNARAO recognized these changes. Perhaps they also recognize which could be the progressive and supportive (positive) to the society.

Mr. Murthy in the novel `Sahityaratna` has told that- "Religion is not in Janivaar (The thread weared by Brahmin Community), nor in Linga (Black Stone) nor in the long beard of Moulvi. It is in the heart of every human. The person, who doesn't understand, will hang himself with this Janivaar or Linga (Black Stone)." Here, Mr Murthy seems very Modern. Traditionally valued accepted by A N KRISHNARAO. Traditional values are force to follow to foolishness, and he accepted to get off from modern thinkings towards modern. Through Murthy he had try to analyze the new definition of the Religion.

`A N KRISHNARAO` has dealt with the theme of married life in his various novels. Mere physical relation is not wedded life. He has discussed that the understanding between Husband and Wife is the only weapon and positive wedded life.

In `Sahitya Ratna` the hero Murthy marries Girija, but they fail to understand each other. Girija fails to understand her husband's interest in literature and doesn't try to understand that he has dedicated his life to literature.

Thus, there is misunderstanding between them. The literature written by Murthy is appreciated by a school teacher Lalithamma. This leads to emotional bond between Murthy and her which ensue in the end of the novel. This was the successful understood positive wedded life.

Realistically, 'Sahitya Ratna' novel seems like a story at the outset but it questions the traditional institution of marriage. It is an arrangement by the society for the co-existence of both Husband & Wife with each other. But the novel asks this arrangement in a questionable manner that, when there is no love & affection between the couple then what is the meaning of the Social Arrangement. Murthy's desire to get a meaning out of this wedded life is to hate Girija and accept Lalithamma

for a better wedded life. A N KRISHNARAO had discussed the successful & unsuccessful wedded life through this novel.

`A N KRISHNARAO` has tried to portray the Unity of the family, unified family and the destruction of the family. He defines the Ideal wedded life, as well conflict in the family in `A N KRISHNARAO'S other novels like ` Mudi Mallige` `Dharmpatni` and `Kaagadada Hoo`.

`A N KRISHNARAO ` expresses his thoughts on religion in `Jaathakapakshi` novel which deals with Cast, Creed, and the loss of values at different times. This novel discusses various wedded problems. After observing the jaathak (Palm future) Haryacharya (Palmist) of to Shyamu if he get married definitely he will going to face many complications. It comes true in the novel. The problem arises when Shyamu marries a girl from a low class. But, it doesn't continue for a longtime. Kalyani`s good behavior, conduct, characters attracts Shyamu. At the end of the novel the father of Shyamu agrees the Behaviours and heart of a man is greater than cast and creed. "Man is not great by Birth but by Conduct".

A N KRISHNARAO has tried to depict the progressive mind of Shyamu's father. In addition to it that A N KRISHNARAO has tried to explain that an artist's goodness is emphasized in his being Human.

In `Kankanabala` Chandra-Mithra faces and leads life with patience and confidence. Mithra doesn't want to live with her husband but rather likes to live with her lover, which is against of the norms of the society. But, here Mithra decides to get divorce from her first husband Govind, when they are not made for each other. It reflects her liberal feelings. Also, women who get education in post freedom times will get the strength to face the religious attitudes of the society. But, simultaneously she calls attention of her friend Chandra who was attracted by western culture. And also forces Chandra to get married to her lover Ramananda. A N KRISHNARAO `s progressive intention is seen in this novel.

In the novel, 'Aashirwaad' A N KRISHNARAO represents how villages which are cultural centres of our country are affected by the modernization. Once upon a time RUDRAKSHIPUR was a model village. There was no transportation, nor film theatres. At that time Veerashaivas, Agriculturists, lowerclass people lived happily together. They trust and fear in GOD. They don't go to court for any argument. They get remedies by their Panchayat. Truth, Religion, Honesty and Humanity help each other, these are the prejudices of the people in the village. But, they lost their values when taluka board, district board were established during election, political contest have come in to existence as displayed by A N KRISHNARAO.

A N KRISHNARAO pictures social, political changes in village. It seems 'ANAKRU' likes the religious cultural harmony life in village.

'A N KRISHNARAO' wants for the 'CHANGE'. The intelligence of A N KRISHNARAO was so active in changing the traditional route in to Modern way. They hate the arrangements of society so many times.

Social, political, cultural changes are a turning point of life time of A N KRISHNARAO. It was the time, when the Indian Society had lost its original structure due to the Modernization and Western Culture. Naturally, like this situation welcomes plenty of confusions, anxiety and conflict in society. All of these are seen in `A N KRISHNARAO `. In A N KRISHNARAO novels we realize—The Society who observed the Family values which have changed by the pressure of Modern lifestyle. The importance of the novels `Sandhyaraag`, `Kankanabala`, `Sahitya Ratna` `Shrimathi` are based on this itself.

References:

- 1. Amur G.S: AN Krishnarao, Sahitya Academy New Delhi 1987
- 2. A N Krishnarao: Brahagaarana Baduku , Vishwabharathi Prakashan, Madgaon 1972.
- 3. Krishnarayaru : Sha.Mam(sam) : Amar Chetan Hemanth Sahitya , Bangaluru 2008
- 4. Krishnarayaru, Sha Mam(sam) Rasachetan, Hemanyth Sahitya, Bangaluru-2007
- 5. Narahalli Balasubrahmanya : A N KRU, Mattu Kannada Sanskrithi, Ankitha Pusthaka, Bangaluru-2006

DR. B.R. AMBEDKAR'S THOUGHTS ABOUT WOMEN

Dr. Saraswatidevi S. Bhagavati

Assistant Professor Department of Kannada Government First Grade Women's College, Bailhongal

Dr. B.R. Ambedkar has rendered a yeoman service in all field for development of India. The greatest of his services offered are being praised by the scholars in a global level. The thoughts to be expressed then are being preached in modern universities till date, and have paved way for many researches and studies his greatest service is on the path of liberating Indian women which are useful even now.

Many humanist hearts are responsible for making women raise from in equal world to the status she has acquired today. And the credit of forming laws for women equality and on constitutional basis the women freedom was upheld by Dr. B. R. Ambedkar. He powered and propagated towards human equality.

Dr. B.R.Ambedkar was found, stating that "I believe more in women organisation, I know that they can change the phase of the society if they agree to playing vital role in removal of social evils".

Many movements around the world are taking place for women empowerment. It is an important aspect that women are trying to get their deserving rights. The 19th and 20th centuries are called as centuries of movements. Equality-freedom-women liberation are the subjects for movement till today.

There is no doubt that Indian women from pre-vedic period to till modern times on their long path of progress have seen many up and downs and obstacles. Among many aspects that Ambedkar took up for social betterment his concern for improving women's status was more important even to date he is first scientific women leader of the country. Who is famous for his thoughts of enabling equality to the women who were surrounded by social evil systems.

Today women are living without fear under the various laws that are in existence to safeguard them all due to the role played by Dr. B.R. Ambedkar. He himself had experienced and was aware of castism, un touchability and inhuman treatments, so he knew that women liberation is most essential for removal of all these social evils. Women were subject to exploitation, in the male dominated society in the same way as the dalits were exploited. And seen in the lowest starts sati system of

widowers, system of child marriage, dowry, devadasi system, polygamy, female foeticide and such extreme works they tortured women mentally and physically. We have been seeing these cruel systems, since past to till today. He has informed that all these are punishable as per law. By passing Hindu code bill be freed women from social inequality, injustice, meaningless tradition and the captivity, thus worked for all field development of dalits and women.

He has declined Manu's arguments of women as a thing of lust. In post-independence period as an architect of constitution. He gave justice to women, equality, security and fundamental rights. But he didn't end it there mainly to oppose Manu's views and change it. And even to give right to property to females he prepared a draft sheet of Hindu code bill, in this bill he marks the end of Manu's points. Through this he also tried to increase status of women by concentrating on marriage, property and divorces.

For liberation of women, few laws are formed in Hindu marriage law- 1955, Hindu successor law-1956, Hindu minor and guardian law-1956. Hindu adoption and compensation law-1956 through these four enactments a serious and prestigious, personality is formed for women. In his speeches he has given more importance to the respect of women deserves, like pregnancy leave, facilities, birth control and more.

He has framed few new rules for the increasing population of our country he though that about looking into women's problems in humanitarian base and giving equal status to the women. He also opined that by controlling deliveries and pregnancy occurrence one could control physical standards and the danger of lessened lifespan and possible deaths of the women.

Ambedkar has worked upon grasping women's problems on the humanitarian basis and tried to find solutions. There are these important aspects of the Hindu code bill He presented it on 5th February 1951. In parliament. It included property right for women, share in father's property, divorces. Educational rights, equal work. Equal pay, pregnancy facilities etc., He tried to give women more economic independence, she was made male dependent and was exploited economically and socially. Thus the women who were ill-treated had also seen gender discrimination and inequality in politics, religion, society, economic, cultural and others. The thoughfull minds of Buddha, Basava, Charvak, Kabeer, Rajaram Mohanaroy, Periyar, Narayan Guru, Mahatma Gandhi, Jyoti Bhapule, Sahy Maharaj, William Bentinck became path shower to Ambedkar. He worked for the special recognition to Dalits and women. Special provisions and protection acts were made for women.

Constitutions articled 14, 15, 16, 42, 51(A) speak about provisions for women. In article 42 he states that its responsibility of government to take care of pregnant women. He worked to ensure equal rights for women along with men. For economical, social and educational welfare of Dalits and women he established many

organisations and newspapers such as Mooka Nayak-1920, Bahiskrita Bharat-1927, Samaj samata sangh-1929, Janata-1930, Janata shikshana sangha-1945, be also started industrial and agricultural schools.

The bill that be prepared with lot of efforts wasn't accepted in our constitution. He was upset and resigned from the cabinet on September 27, 1951. Later many socialists reacted and called it an ill-fated incident. Bombay Highcourts chief justice P.B. Gajendragadkar stated that "The Gender discrimination among men and women has got a relationship with the caste discrimination. Shudra was the lowest among Hindus and females were lower than them. Women had no scope for development because she was called fickle minded, sharp as a sword, unstable as a wind, she was a thing. And a material thus she was subject to limits around her all through the history efforts are made to save her from these. After all this there are beliefs of seeing a change in women's life. With the contributions of man like Dr. B.R.Ambedkar.

"Yatra Naryastu Poojyate tatra devata" "When women are worshipped, there reside the gods" This Sanskrit sloka conveys a message about how much a woman should be respected by the society. But the social system of today is looking at them in a different view. Ambedkar said that merely, calling woman a godly figure isn't enough, we should provide her all, she deserves naturally in the world. There are many examples of women facing uncivilized behaviour of society. There is a belief that women power is always under men. The question that troubles is where does the status of women stood in the process of Globalisation, Modernisation, Urbanisation and Culturisation.

Today any work trying to pen down the Indian women and their fights in society wouldn't be complete without mentioning Ambedkar's women oriented thinking is. It is an example to his talent. His opinion and thinking is about liberation of women and prevalent till date. We shouldn't restrict him to be called as a leader of untouchables. He must be seen as a great humanitarian, The leader of all citizens of India and leader of women. His efforts would be valued only when we view born as an national leader and we should stop restricting him at any community or caste of people.

TRANSLATION AND CHALLENGES OF TRANSLATORS

Dr. Hanamanth S. Melinamani

Assistant Professor
Department of Kannada
K.L.E's Lingaraj College, Belagavi

Translation has its own significance in any literature. No Language or literature can develop all alone. Translation develops by combining with many languages. Today's major challenge should be to translate works according to time and situations.

Translation has grown up to be a universal necessity. It is also become a cultural bridge between various nations of the world.

Translation is an artistic expression. Conversion of speech from one language to another is called translation. Just, how we exchange of our thoughts and commercial business among various races in essential, in the same way the translation of literary works and mutual combining of languages. Translation process takes, place in all the languages on this process of translating great works of one language to another language is going on endlessly.

When great works are not translated. It becomes nearly impossible to know or to introduce a country or races culture, tradition, beauty of language, introduction is to essence of feelings of that community. He through translation we can have an inner view of the languages around us.

Kannada is a rich and prosperous language among Indian languages. It is the duty of the author to create interest among his readers, to attract them towards the work same is the responsibility of a translator. When translation is under progress thorough the reading and grasping of the targeted work is essential. Along with that knowledge is about foreign language is also essential. A translator must know more than one language.

There are no common opinions among intellectuals about how a translation should really be like. There are also no universally accepted principles for translation, even then many scholars are completing translation based on few principles thus a translator has to face many such problems. He should question himself and then try to solving such problems.

1. Should the translation be confined to the words or thoughts, should be freely translated?

We shouldn't disrespect thoughts, while trying to translate word by word because people won't accept a translation which is harder than the original work. Word by word translation is very tough and unacceptable.

2. Should the translated work be like a source work or should it be like a translated work?

While translating a work, time, surroundings, language are all different. So, an environment should be changed as per the reader's choice. Hence translation would be more effective if it is like a translated work.

3. Translated work should be represent contemporary situations of source work or translated work?

Every work involves situation from its contemporary time. It includes historical and social aspects of time. But translation takes place in translator's time and for people of this time, so it seems useless to add the historical and social aspects of a past time. So it is not a mistake to translate the work according to the contemporary time.

4. Emotions and expressions should they be narrated effectively in a translation A translator should grasp all the emotions and feelings and have mastery over both the languages.

A translator should surrender his personality to the source author, should establish unity with subject matter of the work and author. Thus it seems efficient. He should rifled translator's main hope, feelings and psychology.

5. To what extent does translation rifled historical and cultural aspects.

A translated work would be meaningful only when a translator able to understands the hidden historical and cultural aspects. Only then it can attract the readers. When a translator modifies few aspects it will put reader into problems and confusion.

6. Can new aspects be added into translation, apart from the original aspects?

A translator while translating can quote example of his contemporary time. The translation is to possible extent must be undisturbed from the original work. But a little bit, of new aspects can be added according to the changing time and surroundings or themes of the story for reader's convenience.

7. Why should a work be translated? What is the need?

In global literary tradition translation is essential. Translation should be done in order to react between traditions of two global languages. It can also establish communication and contact between the two. Translation is a result of cultural process and trough this medium one can understand the society, culture, language, feelings and supremacy of the languages.

A translator at times may fail to bring out the exact feeling, beauty, hope effect and expression but he can succeed in bringing out equivalent meaning to the reader and success of translation depends on the ability of translator. Some translated works are found to be more effective, complete and greater than source works.

A translator is necessarily facing many problems in the global context of translation even then continuous efforts are on to solve these problems on a cultural ground. Translator is seen facing such as cultural constraints from time to time in the pages of history. But to enrich a language and its legacy a translator should face such challenges.

"SILLEKYAATHARU AND BELIEFS"

Dr. Sannveranna Dodmani

Assistant Professor S M Bhandari College, Guledgudd 587203 Tq: Badami, Dist: Bagalkot

A Researcher before taking up research on any community should study the foundation of that particular community. By following the external foundation one can achieve imaginary situations. When I took research on this community I took some references which were imaginarily constructed by Gyanpeeth awardees. Their research paid way for the unification of this community. Without knowing the basics some have indulged in preaching and knitting false stories about the folklore life. After field work I realize the earlier research was bogus. The purification of this will take place only when a person from their own community gets educated. But it's not happening. The major hindarance is that they are nomadic and won't stand at one place.

Shillekyatharu community has been the lifeline of the cultural heritage. They have adopted puppet show as their life culture. Since medieval days they have been displaying this rare tradition in Karnataka. This profession is the source of their livelihood and they are proud of it. Since, centuries they have been performing in Karnataka and have been a household name and have also acclaimed national and international recognition and popularity. It's essential to trace the origin of their culture. The communities' literature, music, art with food dress wares are mixed up. This community has lost its grounds and is forced to lead pathetic life.

The modern science of governance or the globalization of society does not value the art of avid knowledge in the grass roots of tribes and their efforts. The passion for Western life haunts our people, the oral poetry of the nomads, the country's art shows, dances and groundbreaking instruments are facing new challenges. They areforced to beg for their stomach. Nomads are exposed to social status, economic, educational, and political status and are subjected to exploitation.

To provide stability to these untouchable nomadic the architect of Constitution of India Dr Babasaheb Ambedkar has filed for their rights in accordance with the Constitution of India which also includes dalit communities and other backward communities under Scheduled Castes and Scheduled Tribes. But in the recent times government has appointed useless committees for their and have submitted baseless reports. These committees have created ruckus by dividing this community into two different categories as (Kyakaru, Katubu) which is unjustified. This is an organized community. In the last thirty-five years without the slightest

assistance of the government, without any financial assistance in education sector, the teens and children's of this community are confused with the lack of certification for the Scheduled Caste.

If this community is to be understood in the paleontological context, the population will be brought to life by the folklore by the folklore. Even though they are begging, they have their respective vocabulary in return. By demonstrating the scarcity of the wounds, the masses understood the worth of living.

They have been identified locally by different names. But in places like Dharwad, Gadag, Haveri, Bagalkot, Bellary districts of Karnataka, Kadabaru in Vijayapura, Gulbarga districts, Mysore, Hassan, Shimoga district of South Karnataka.

Basically they have adopted fishing as their means for livelihood after giving up puppettering. It is rare to find records of such wandering communities. Bombay Gazetteer volxii, 1884 p196, in the district of Bijapur district, which is the name of the Hindu or Kattabu, refers to the names of non-violent names. Hindu tribes and castes, 1974, p.133 Katu Nambaras, who perform tattoos on the night and perform tattoos, are found in the Deccan. The mysore tribes and castes vol-iii, 1930, are a nomadic wanderer who plays fish in the glacier in the inland and play bongayata for the night. It is a reference to the Bijapur sultan who has been identified by the Kattabu at the Bombay Presidency. The tribes and castes of bombay, vol-iii, by Enthoven R E, 1922, & The Mysore Tribes and Castes, vol-iii, 1908, a litterateur who is a Marathi speaker, a gentleman and a girl who tastes a tattoo.

The killikyatha nomadidic Folk Artists of Northorn Mysore, anthropological survey of India calcutta, mysore archalogical survey report, 1958.

The Shilikites are identified as Katabaru and Katubu. As a career indicator, it is a caste system that is a "jealousy". The word kille keta means "killi" and "keta" without two words. This book contains comprehensive information on whistleblowers.

The Shilakayatas are famous for their folk art beds and keep their bases in place. In the Government files of Karnataka, he is identified as "sillylyathes". Another use of his name is the use of writing in the form of writing. The word 'killy' is derogatory, mischievous, mischievous, meaning the noun. The word "keta" is a kind of word game. Consciously, feminine humorous humor is a game of humor. The name of the male comedy character is a masculinity that is a habit of becoming a maid. There is a female role in the couple's majesty as a buddhist. These two characters play the role of pudas, like mudanamaromas, juicy. This is a game of cricket and then people who play this game are identified in the North. Shirley is a quintessentially shimmery word, a shimmering word that shakes the shine in the game of gamma. Those who play this game are identified in South Karnataka. Belgaum is also known as Katubu and Katabara for the Shilakatas in Bijapur and Gulbarga. The term "katubu"

is not derived from the word "katuputli" of Marathi. Pathaputali means a smoker. The main character here is the cowardice. This is part of the tide. Those who play it are named Katubu and Katabare. Thus, they are living in different parts of the country, recognizing the state. If you have a different understanding of what it means to be a gimini.

This is a game that has been played in Karnataka since ancient times and is a game of learning, learning, and it has become known as a lullaby. The term "inferior" is a term that must be termed as a term.

Shashi Joshi is a people who are either sick or shy. He is very famous for laughing. They seem to have been involved in the art of creating a shadow on the screen and in the underworld.

Battagiri Krishnasharma is a katubu here in Marathi means a giant energy gond. These people are known as katabujatas since their immigration from Maharashtra. The elderly comedian Gönge has come to be known as katubu. The word katabu is prevalent in Marathi. The community indicates that the Marathi community is called "Kattuputhali" and is called Katupu-katabu-katabara for the community playing it.

Morab SG is the name for the non-free game (ONE PERFORMING PLAYS). Since Marathi is their mother tongue, there is a kind of game called 'khel quet'. It is said that this is the first and the worst. Physically, men's 5.2 "from 6.2" tall, dark black complexion, black and smooth head hair structure, blue and nose structure of Dravidian populations are physiological.

Wearing clothes are not worth the size of their woolen clothes. It is more than just tasting the need for taste. Usually as beggars, there are shades like footwear. Melongi dhothra, an old coat of somebody, and a round of yellow rings on the head. Some people tap the hat. In the social system, the pantheon rules have been established.

Those who live in nature are named after their own clan in order to cater to the natural sunspots, animals, and herbs. Atrakuli is known to have been famous for eleven nights, but from ancient times, there are seven shields, which have seven types or sattarkar soyira, nameless, naked, nakkanara, mohare, salave, s hivachari, Ganachari and others. They can not do anything at all. If only one person becomes a brother, then he will be a brother. In the name of 'manapana', the lexicon belongs to a new relationship with the divine companion. Determines the status of the stomach even when the leaf fills. In the same way, they solve their lawyers.

Even though there is no Gurupada in the march of marriage, the Guru has set up a person who does not belong to Shivachari (kattimani). He has more authority if he does something good. The birth process is performed by the Shuttle to their practice of worship.

There are two ways to burst and melt in the death process. There is a concept of

peace, which is called Uthasla to change the way in which the body is carrying. Where they have changed and where they are in the corpse of the three-day tithi, there is a three-day tithi where they burn the ingredients and wash their hands from saree. Then they will be eating lunch at one of their relatives. If any of these good practices are celebrated, they will exchange mainly Sarai. It's a sign of their own.

In the profession, men gather in the interior of the day, with all the members of the nursery, who take a shower. Women tend to practice tattoos, cotton stitching, and mattering. When traveling to towns, they carry all their goods in a bunker. If you want to stay for a while in the rainy season, it is more likely to turn the stomach. If you are convinced of their concerns, you will be able to drink alcoholic beverages in the tradition of weddings, in the grain-filled liquefied coconut and put an end to the elderly one by their elderly, marriages, how important their marriages will be, even when their marriage ends. The bridegroom is happy to be able to conceive, conceal, or even conceive in marriage. Shetty is worshiped when a baby is born. Here is a list of those who write to the Shetty. On the eye of the day, the rayine made by the pedestal of the children, or the pump, is built on the day. It's like Madachchur. Children have a tendency to have a defect in this way. Children born on Amavas are robbed. The children born in the Mula star feel lucky. In that name the baby's aunt is more accredited. There is a genus system that tells the elderly to manage their elderly. The caste quarrel of the genus does not say in the villagers. The court does not carry. The mistake is being done. God's religion is overwhelming. Sacrificing tradition. In preparation for the game, some of the sacrifices that are used for the game will be prepared in the preparation of the newly prepared ritual. In some cases, and in other relationships, they feel good when they are in good shape when they go to work. In this community we find such a lifestyle and ethics.

No trace of the government will be available to the nomadic Scheduled Castes. There are no poor people who are hungry. Even children, there is no milk in the school children. Mother's parents are not happy with their parents. Not worth it. Even though it is old, there is no safety. Who are asking for what kind of doors are created for whom? Can you build a cat's clasp? Developing strong political and political parties in accordance with their own caste, take representation in political parties, dalit leaders who are slaves need to maintain their existence. And as a result of the duality of the Dalit community, you need to learn to practice a small number of nomadic communities from the perspective of unity to educate the ruling classes, and to practice the mind to shake their shelter. If Dalits do not change the meaning of the present, Dalit wandering communities will be living in the lives of the people. Only a few people would endure if they stop squeezing the upper class for the position in politics.

References:

- 1. Karnataka Folklore: Govt 1977 Kannada Sahitya Parishat Bangalore.
- 2. Folk Art-Living: Upadhyay KS 1994 Karnataka Sangh Puttur.
- 3. Govindaraja's Culture: Govindarajah, T.1993 Karnataka Sahitya Academy Banglore.
- 4. Folklore: Tapaswakuma N0.1970. Mysore in Progressive Publishing.
- 5. Folk Convention: Paramashivyya Gisha 0.1976 Kannada Study Institute Mysore.
- 6. Folklore of South Karnataka: Rajendra DK 19809 Mysore University of Mysore.
- 7. Mysore Tribes and Cast: Later Krishna Iyer 1930, Mysore University Mysore.
- 8. The Tribes Every Cost of Bombay: Enthron RA 1922 Bombay Government Press Press Delhi.
- 9. Shillekyaatha: Wandering Study Maale: Dr. Sanniviranna Large Man. 2008 Book Authority Karnataka Government Bendur
- 10. Shillekyaatharu A Folk Study: Dr. Sanniviranna Large Man. 2013 Ganga Basava Prakashan.

KANNADA DASAYYA 'SHANTA KAVI'

Dr. S. P. Goudar

Asst. Professor, Dept. of Kannada, G.F.G.College, Hirekerur, Dist. Haveri-581111. Email-spgoudar@gmail.com Cell-9481281809

Shantakavi is one of the foremost authors in the Dawn of the Renaissance of Kannada literature (ಹೊಸಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅರುಣೋದಯ ಕಾಲ). He was born on Jan 15th 1856 and his is complete name is Balacharya Gopalacharya Sakkari. It is believed that he hails from Satenahalli of Hirekerur Taluk in Haveri district Shanteshwar of Satenalli was his family deity. It is known from his "Mukunda Danamrita" an ardent devotee of Shantesha he called himself 'Shantakavi' And also it is believed that they got 'Sakkari' as their Surname as his forether named ancestor (First person of the family) Shreenivasacharya had penned a Sanskrit book called "Sharkara" (Which means sugar)

He filled the vessel of Kannada literature by writing more than 65 literary gems. The love and respect towards Kannada he had was unmatchable soil respects should go to him becauses he hoisted the Kannada flag to heavens during the period which was dominated by Marathi and Urdu. During those days itself he tried to wake-up the slumbering Kannadiga's saying "Elliruvadabhimana Kannadigare peli"

Sulle Badabadisuviri Sabhegalali". "Oh Kannadigas tell me, where's self respect falsely gabble in congregation (gathering)" But the irony of the fact is it has become inevitable to wake-up even today after centuries. It was the time of 1918 May the literary congregation which was about to be president by veteran R. Narasimhacharya was about to be stopped due to monetary problems. Then this great Shantakavi collected funds around villages, many areas roaming like ("Kannada Dasai") A Kannada Vassal/Devotee/servant wearing anklets/bells singing:

ಬೇಡಲು ಕನ್ನಡ ದಾಸಯ್ಯ ಬಂದಿಹ ನೀಡಿರಮ್ಮ ತಡಮಾಡದಲೇ ॥ಪ॥

ಹಾಡೊಂದನಾತನು ಹೊಸದಾಗೆ ಮಾಡಿಹ ಕೂಡರಿ, ಕೇಳಿರಿ, ಹಾಡುವನು ॥ಅ. ಪ॥

Donate delay not, Came here Kannada Servant He is singing new song Gather, listen, he sings || He not only made that congregation a grand success but also created awareness about Kannada among people.

He revolted against the indifference towards land, language and culture negligence and intolerance of Marathas about Kannada and Kannadigas. He raised his voice against the lack-luster and sheen condition of Kannadigas. Kannada became his breathe and essence, it became the divine hymn of his life. It was not simply pride of person towards his language, but he spread his broad shoulders to face and solved the problems Kannada facing those days, looking at this noble service to the literature the great metaphysical poet saint Shishunala Shareepha once stated, Sugar, it is real sugar.....)

(Sakkariyappa idu nijavads Sakkari") The publisher of Vidyaranya Vijaya, Alur Venkataraya opines in his forewords, that Shatakavi created awareness among the people by roaming around chanting keerthanas. The poem from the same work, "Rakshisu Karnataka Devi" (Save Goddess Karnataka) became a Regional Anthem for decades in the Mumbai Karnataka region. He studied Sanskrit epics and dramas in his childhood as he was born in Pandit's family.

Shreenivasa Havanur opines that he would have became an erudite in Shastras, if he had the facilities and opportunities Mumbai Karnataka had as Mysuru had (HOsagannada Arunodaya-1924) Shantakavi got cultural refinement of Kannada language and literature by joining Ayya's pathashale at the age of six (6). He studied works of Old (Ancient) Kannada even before he came to 7th class, understood metre and grammar of it. Became well versed in Sanskrit, started teaching profession after passing 7th. But Balacharya couldn't learn English due to poverty. Getting appointment as a teacher in Ranebennur Kannada School for the payment of Rs. 12 in 1872, further he served in Haveri, Dharwad, Agadi, Koliwad and Hubballi till 1912. Even then his payment was not exceeded than Rs. 12. He didn't sacrifice his selfrespect for poverty though he was getting Rs. 11 pension. Because of his ordent respect towards Kannada he got retired as a teacher only as his higher officers were the lovers and followers of Marathi. It is learnt that his friends got promoted but he wasn't. Shantakavi was an acute talent, he felt self-respect and patriotism as an impediment because he felt that the world which tolerates the dunces but pokes at the intelligents. As Alur Venkataraya says "The ordent followers of Kananda like Shri Venkatrangokatti. Shri Ramachandra Hanamantha Deshpande Shri Srinivasarao Rodda, Shri Channabasappa, would have noticed his competence worth but how can the high officials heed such poor teachers'. (Vagbhooshana-1920) He has varieties of literary works entend's Novels, Keerthanas, Dramas, Prose and Poetry and Shastras (Religious works) plays and theatre take a major share among his literary creation. His name has been in the pages of history of Kannada theatre. It wouldn't be an exaggeration if we say the history of Shantakavi itself is the pioneering chapter of Kannada theatre, play ushaharana (1877) is not only an independent play of Kannada but also a pioneering play which is stayed in Kannada theatre. Now Sheshagiri Kala Thanda (Art Company) of Haveri district have kept alive the issues like Kannada-Karnataka Language theatre etc by starting to stage a "Ushaharana" under the guidance of Dr. Shreepad Bhat, Shree Veernarayan (1877-1893) after one and half century. The company which was started by Shantakavi is the first professional Drama company. He wrote more than 35 drams and popularized some of them by guiding monitoring personally during the time of the influence of Marathas plays on the Northern Karnataka region. He paved the way and became a to the upcoming hymn writers by writing some hymn (Keerthanas) in immaculate Kannada with the pen names "Shantavithala" and "Shanteesha Vithala".

The time he produced literary works was the time when people had no pride about Kannada among the Kannadigas it was the time where graduates used to look down upon Kannada used to make to find for printing and publication and dedicate the work to them even during such complicated time. Many of his books are dedicated to Sheshagiri Rao Annigeri and Agadi Bahaddur Desai. In this manner only if we look at his works with content points of view his works related to the legendary tales, fables. His works are considered to be outstanding and desire because of their trait like innate poetry, oral Excellency factual dialogues.

He decided to spend his retired life in Dharwad after the death of his wife Rangoobai. The Chariot of perennials (Underlying efforts of Shantakavi) was shouldered and started Swarjya movement later by Shree Alur Venkata Rao, Kadapa Raghavendra Rao, Sri Naragunda Ramaraya. He ended his mortal journey in 1920 and breathed lost feeling saying "Dhareyoludisida Karya Safala Vaytu" contented at the noble responsibility being shouldered by these scholars (task accomplished) and feeling his efforts yielding fruits. The poem Shantakavigala Vishranti (Resting of Shantakavi) is an apt symbol of the high regards Bendre had toward Balacharya.

ಬುಡಕಟ್ಟು ಮಹಿಳೆ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ: ಶಿಕ್ಷಣ ಒಂದು ಸಾಧನವೆ?

*ದುರಗಪ್ಪಾ ಲ. ಮುಂಡಗಿ ಸಂಶೋಧನಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ, ರಾಜ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ, ರಾಣಿ ಚನ್ನಮ್ಮಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬೆಳಗಾವಿ

**ಪ್ರೋ. ಕಮಲಾಕ್ಷಿ ಗ. ತಡಸದ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ರಾಜ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ, ರಾಣಿ ಚನ್ನಮ್ಮಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬೆಳಗಾವಿ

ಪೀಠಿಕೆ :

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಶತಶತಮಾನಗಳಿಂದಲೂ ದಲಿತರು ಅಥವಾ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯವು ಅದರಲ್ಲೂ ಮಹಿಳೆಯರು ಸಾಮಾಜಿಕ ಬಹಿಷ್ಕಾರಗಳಿಂದ ಸಮಾಜದ ಕೀಳು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿದು ಬಳಲುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮಹಿಳಾ ವರ್ಗವು ಸಮಾಜದ ಕೆಲವು ಗುಂಪುಗಳು ಬೇರೆ ಅಥವಾ ಇತರೆ ಗುಂಪುಗಳ ಪ್ರಾಬಲ್ಯದಿಂದ ಸಮಾನ ಅವಕಾಶಗಳಿಂದ ವಂಚಿತರಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಲಿಂಗ ತಾರತಮ್ಯದಿಂದ ಅಸಮಾನತೆಯು ತಾರತಮ್ಯದಿಂತಹ ಕೆಟ್ಟ ಶೋಷಣೆಯ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುವ ಮತ್ತು ತೆಗೆದುಹಾಕುವ ನಿರಂತರ ಉದ್ದೇಶ ಪೂರ್ವಕ ಮತ್ತು ಜಾಗೃತ ಪ್ರಯತ್ನಗಳ ಹೊರತಾಗಿಯು ಬುಡಕಟ್ಟು ಮಹಿಳೆಯರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಬದಲಾಗದೆ ಉಳಿದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಮಾನವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಳಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರಲು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

ಭಾರತಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದ ಮೇಲೆ, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಸಮಾಜ ಕಂಡು ಕೊಂಡಿದೆ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಆರ್ಥಿಕ ರಾಜಕೀಯ ಧಾರ್ಮಿಕ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಹೊಸ ಆಯಾಮದತ್ತ ಮುಖಮಾಡಿ ಕಾಲ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇಂದು ಜಾಗತೀಕರಣದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಎಲ್ಲ ವರ್ಗದ ಜನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯುತ್ತ ಸಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಅನಕ್ಷರಾಗಿದ್ದ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನಾಂಗ ಸಾಕ್ಷರರಾಗಿ, ಬೇರೆಬೇರೆ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವದು ಕಾಣಬಹುದು. ಆದರೆ ಇವರ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಅಳತೆಗೋಲಾಗಿ ನೋಡಿದಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಈ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಅತ್ತಿ ಅವಶ್ಯವಾದ ಅಂಶವಾಗಿದೆ. ಈ ಹಿನ್ನಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಜನಾಂಗದ ಸರ್ವತೋಮುಖ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಎಷ್ಟು ಮುಖಂವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಚರ್ಚಸಿ, ಅವರಳು ಮಹಿಳೆಯರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣವು ಒಂದು ಸಾಧನವೆ ಹಾಗೂ ಅವರಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳವಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟುರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಮೂರಕವಾಗಿದ ಎಂಬುವುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಬೆದಿಸೆದು.

ಬುಡಕಟ್ಟು ಮಹಿಳಯರ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ :

ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಉಲ್ಲಂಘನೆಗಳಿಗೆ ದಂಡನಾತ್ಮಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಇಂತಹ ಕ್ರಮಗಳು ಅಸಮಾನತೆಗಳನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುವ ಸ್ಥಾಪಿತ ಪದ್ದತಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲನೆ ಮಾಡುವುದು ಇತ್ಯಾದಿ, ಸಂವಿಧಾನದ ನಿಂಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಹಲವಾರು ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. 1955 ರ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡದ ದೌರ್ಜನ್ಯ ತಡೆಗಟ್ಟುವಿಕೆಯ ಕಾಯ್ದೆ, 1988, 'ಮ್ಹಾನ್ಯವೆಲ್ ಸ್ಕ್ವಾವೆಂಜರ್ಸ್,' ಉದ್ಯೋಗ ಡ್ರೈಲ್ಯಾಟ್ರೈನ್ ಗಳ ಕಾಯ್ದೆ (ನಿಷೇದ)1993, ಮುಂತಾದ ಕಾನೂನುಗಳ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಸೇರಿವೆ, ಶಾಸನ ಸಾಮಾಜಿಕ ತಾರತಮ್ಯ ಹಿಂದುಳಿದ ಜಾತಿಗಳ ವಿರುದ್ಧ ದೌರ್ಜನ್ಯಗಳು ಮುಂದುವರೆದವು, ಧೃಡವಾದ ಕ್ರಮ ಮುಖ್ಯವಾಹಿನಿಯ ಸಮಾಜದೊಂದಿಗೆ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಗಳ ಏಕೀಕರಣವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ವಿಧಾನ ಉದ್ಯೋಗಗಳ ಹಂಚಿಕೆ ಮತ್ತು ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣದ ಪ್ರವೇಶದಲ್ಲಿ ಧನಾತ್ಮಕ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಧೃಡವಾದ ಕ್ರಮವನ್ನು ಜನಪ್ರೀಯ ಮಿಸಲಾತಿ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಸಂವಿಧಾನದ 16ನೇ ವಿಧಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಈ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯವು ಯಾವುದೇ ಹಿಂದೂಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಪರವಾಗಿ ನಿಯೋಜನ ಅಥವಾ ಹುದ್ದೆಗಳ ಮೀಸಲಾತಿಗೆ ಯಾವುದೇ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುತ್ತದೆ.

ಬುಡಕಟ್ಟು ಎಂಬ ಪದವು ಹಲವಾರು ಮೂಲಗಳಿಂದ ಬಂದಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು. ಇವರನ್ನು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಗಳೆಂದು ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ಸೌಲಭ್ಯವಂಚಿತ ಜನವರ್ಗಕ್ಕೆ ಬುಡಕಟ್ಟು ಅಥವಾ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳು ಎಂಬುದು ಮೂಲತವಾಗಿ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ್ಕ, ಅನುಕೂಲತೆಗಾಗಿ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯಾಗಿದೆ. ಈ 'ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡ' ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲು ಬ್ರಿಟಿಷರ ಆಡಳಿತಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸೈಮನ್ ಕಮಿಷನ್–1928 ಎಂಬ ಸಮಿತಿಯಿಂದ ಪರಿಚಯಿಸಲಾಯಿತು. ಇದನ್ನೆ ಭಾರತ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವೂ ಕೂಡಾ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಬಳಸತೊಡಗಿದೆ. ಸ್ವತಂತ್ರಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನವು ನೀಡಿರುವ ಕೆಲವು ವಿಶೇಷ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಅರ್ಹವಾದ ಆದಿವಾಸಿಗಳ ಸಮುದಾಯಗಳನ್ನು 'ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡ' ಎನ್ನಬಹುದು. ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡದ ಜನಾಂಗಗಳನ್ನು ಭಾರತೀಯ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ 'ಮೂಲನಿವಾಸಿಗಳು ಎಂಬರ್ಥದಲ್ಲಿ 'ಆದಿವಾಸಿಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿದ್ದಾರೆ. 'ಹಿಲ್ಟ್ರೈಪ್ಸ್–ಸರ್ಬೈನ್ಸ್' 'ಆದಿಪ್ರಜಾ' ಠಕ್ಕರ್ ಬಾಪ್, 'ಹಿಂದೂಳಿದ ಹಿಂದೂಗಳು' ಡಾ. ಫರ್ಯ್, ಅಷ್ಟೆಯಲ್ಲದೆ ಇವರನ್ನು 'ವನ್ಯಜಾತಿಗಳು' 'ವನವಾಸಿಗಳು' ' ಅರಣ್ಯವಾಸಿಗಳು' ಅಥವಾ 'ಕಾಡುಜನಾಂಗ' ಮತ್ತು ಗಾಂಧಿಜಿಯವರು ಈ ಸಮುದಾಯವನ್ನು 'ಗಿರಿಜನರು' ಎಂದರು ಹಾಗೂ ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನದ ಕಲಂ 342ರಲ್ಲಿ ಆದಿವಾಸಿಗಳನ್ನು 'ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಗಳು' ಎಂದು ಕರೆದಿದ್ದು ಆ ಹೆಸರೆ ಇಂದು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದೆ. 1991, ಶೇಕಡಾ 8.8.

ಈ ಸವಲತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರಿಂದ ದೊಡ್ಡ ಸ್ತ್ರೀ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯೀಕರಣ ಮಾಡುವುದು, ಆದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ತಪ್ಪುದಾರಿ ಇದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚೆಂದರೆ ಮಹಿಳಾ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯು ಇನ್ನು ಬಡತನದಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಶೇಕಡಾ 8ರಷ್ಟು ಮಹಿಳೆಯರು ಕನಿಷ್ಠ ಜೀವನಾಧಾರ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಕೆಳಗಿರುವಾಗ (ಮುಖ್ಯೋಪಾಧ್ಯಾಯ 1984) ವಾಸಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ಅಂದಾಜುಗಳು ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ. ಭಾರತೀಯ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ನಿಗದಿತ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಬಡಕಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಅನಾನೂಕೂಲಕವಾದ ಗುಂಪುಗಳ ಮಹಿಳೆಯರಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ತೀವ್ರವಾದ ಅಭಾವವಿದೆ. ಈ ಮಹಿಳೆಯರ ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯಾತ ಗುಂಪಿನ ಸ್ಥಿತಿ ಭಾರತದ ಪೀತೃ ಪ್ರಭುತ್ವದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯೊಂದಿಗೆ ದುರ್ಬಲವಾದ ಜೀವನ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. (1988) ಈ ದೂರದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಹಿಂದೂಳಿದ ಮಹಿಳೆಯರು ಲಿಂಗ ಸಮಾನತೆಗಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸಬೆಕು ಆದರೆ ಅವರ ಬದುಕುಳಿಯುವಿಕೆಗಾಗಿ ಈ ಮಹಿಳೆಯರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಈ ಕಾಗದದ ಕೇಂದ್ರ ಬಿಂದುವಾಗಿದೆ. ಭಾರತದ ನಿಗದಿತ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನಾಂಗದವರಲ್ಲಿ ಲಿಂಗ ಅಸಮಾನತೆಯ ಮಟ್ಟವು ಇತಿಹಾಸದ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು 54 ನೇ ದೊಡ್ಡ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಚನ್ನಾಗಿ ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಲೇಖನದ ಮೊದಲ ಭಾಗವು ಭಾರತದ ಬುಡಕಟ್ಟು ಮಹಿಳೆಯರ ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಸ್ಥಿತಿಯ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಮಿಸಲಿರಿಸಿದೆ. ನಿಗದಿತ ಜಾತಿ, ಮತ್ತು ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನಾಂಗದ ಚಿತ್ರಣ ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ನಿಗದಿತ ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಸ್ಥಾನದ ಸೂಚಕಗಳಂತೆ ಲಿಂಗ ಸಮಾನತೆಯ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಬುಡಕಟ್ಟು ಮಹಿಳೆ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣ ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ

ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಮನೆಯ ವಸತಿ ನಿರ್ಮಲೀಕರಣ ಸಾಕ್ಷರತೆ ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಅಳೆಯುವುದನ್ನು ಶಿಕ್ಷಣ ಮೂಲಕ ಒತ್ತು ಹೇಳಿದರು.ಇದು ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಜೀವನದ ಗುಣಮಟ್ಟ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ ಕಳೆದ ಕೆಲವು ದಶಕಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಚಯ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯು ಅನೇಕ ಮೇಲ್ವೆರ್ಗದ, ಮತ್ತು ನಗರ ಮಹಿಳೆಯ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ನೇರವಾಗಿದೆ. ಬುಡಕಟ್ಟು ಮಹಿಳೆಯರು ಈಗ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಮರುಷರೊಂದಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಮಾನ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಆರ್ಥಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳಲು ಸಮರ್ಥರಾಗಿದ್ದಾರೆ. (ಕಾರ್ಲೆಕರ 1988 ಲೀಡಲ್ ಮತ್ತು ಜೋಶಿ 1986)

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಒಂದು ಚಿತ್ರಣ ಇಂದು ಸ್ಥಾನ ಮಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಬಹಿರಂಗ ಪಡಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಹೊರ ಹೊಮ್ಮುವ ಚಿತ್ರವು ನಿರಾಶಾದಾಯಕವಾಗಿದೆ. ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಜೀವಿತಾವಧಿಯ ಜೀವನಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇರುವ ಮಹಿಳೆಯರಲ್ಲಿ ಭಾರತವು ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವದು ಮರುಷರಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಮಹಿಳೆಯರ ಸ್ಪಷ್ಟ ಸೂಚನೆಯಾಗಿದೆ. 1981 ರಲ್ಲಿ ಜೀವಿತಾವಧಿ ಜನನ ಮರುಷರಿಗೆ 57 ವರ್ಷಗಳು ಮತ್ತು 52 ವರ್ಷಗಳು ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ (ಸಿ.ಎಂ.ಐ 1982) ಮಹಿಳೆಯರರಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಜೀವಿತಾವಧಿಯು ಅವರ ವಿರುದ್ಧ ಕ್ರಮವಾದ ತಾರತಮ್ಯದ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಮತ್ರರಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಅಪೌಷ್ಟಿಕತೆಗೆ ಒಳಗಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು UAN 1984ರ ಸಾಕಷ್ಟು ಆರೋಗ್ಯಕರ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಲ್ಲಿ (ಪಪಾನೆ–1990 ವಿಸೇರಿಯಾ–1981).

1.1 ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ, ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡದ ಜನಸಂಖ್ಯೆ-2011

ಅ.ನಂ	ಪ್ರದೇಶ	ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆ	ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ	ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡ
1	ಗ್ರಾಮೀಣ	3,10,69,413	56,45,186	2,86,195
2	ನಗರ	1,39,07,788	17,24,093	16,29,496
	ఒట్టు	4,49,77,201	73,69,279	19,15,691

1.2 ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡದ ಜನಸಂಖ್ಯೆ-2011

ಅ.ನಂ	ಪ್ರದೇಶ	ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆ	ಪುರುಷ -	ಮಹಿಳೆ	ಪರಿಶಿಷ್ಟ
					ಪಂಗಡ
1	ಗ್ರಾಮೀಣ	80.72%	50.24%	49.76%	42,48,987
2	ನಗರ	19.18%			
	ఒట్టు	4,49,77,201	73,69,279	19,15,691	

ಮೂಲ:2011 ರ ಜನಗಣತಿ

ಕರ್ನಾಟಕದ ಲಿಂಗಾಣುಪಾತವು 1000 ಪುರುಷರಿಗೆ 990 ಮಹಿಳೆಯರು ಇದು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗದ ಒಟ್ಟು ಭಾರತದ ಸರಾಸರಿ 964 ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚೆದೆ ಮತ್ತು 1000 ಪುರುಷ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ರಾಜ್ಯ ಒಟ್ಟಾರೆ ಸರಾಸರಿ 974 ಮಹಿಳೆಯರು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡದ ಲಿಂಗಾಣುಪಾತಗಳು ಕರ್ನಾಟಕದ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಕ್ರಮವಾಗಿ 1000 ಪುರುಷರಿಗೆ 993 ಮಹಿಳೆಯರು ಕ್ರಮವಾಗಿ 975 ಮತ್ತು 960 ಯಿಂದ ಕ್ರಮವಾಗಿ 2001 ಎಲ್ ಎಲ್ 1991 ರಿಂದ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ/ಪಂಗಡದ ಲಿಂಗಾಣುಪಾತದಲ್ಲಿ ಗ್ರಹಿಸುವ ಸುಧಾರಣೆ ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಇದು 1000 ಪುರುಷರಿಗೆ 961 ಮಹಿಳೆಯರು ಮಾತ್ರ ಸಾಕ್ಷರತೆಯ ದರ.

ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಒಟ್ಟು ಆದಿವಾಸಿ ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 75 ಸಮುದಾಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಚೀನ ಆದಿವಾಸಿ ಗುಂಪುಗಳೆಂದು ಗುರ್ತಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇವು ಇತರೆ ಬುಡಕಟ್ಟು ಗುಂಪುಗಳಿಗಿಂತಲೂ ತೀರಾ ಹಿಂದುಳಿದಿರುವದಲ್ಲದೆ, ಇಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಸ್ಥಿತಿ ತೀರಾ ಕನಿಷ್ಠ ಜೀವನ ಸೌಕರ್ಯದಿಂದ ತೀವ್ರವಾಗಿ ವಂಚಿತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಜೊತೆಗೆ ವಿನಾಶದ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿವೆ ಎಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ 10ನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ

ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ಒಟ್ಟು ಸಾಕ್ಷರತಾ ಪ್ರಮಾಣ 2011 ರ ಜನಗಣತಿ ಪ್ರಕಾರ ಶೇ 74.04 ಆದರೆ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನರ ಸಾಕ್ಷರತೆ ಶೇ. 59.2 ರಷ್ಟಿದೆ. ಬುಡಕಟ್ಟು ಮರುಷರು ಮಹಿಳೆಯರ ಸಾಕ್ಷರತೆ ಪ್ರಮಾಣದ ನಡುವೆ ಅಜಗಜಾಂತರ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇರುವುದನ್ನು ವರದಿಗಳಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ.

ಹಾಗೆಯೇ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಅವಲೋಕನ ಮಾಡಿದಾಗ 2011 ರ ಜನಗಣತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಸುಮಾರು 43 ಲಕ್ಷ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ 50 ಪಂಗಡಗಳು ಕಂಡು ಬಂದರು ಸಹ ಕೊರಗ ಮತ್ತು ಜೇನು ಕುರುಬ ಪಂಗಡಗಳು ಪ್ರಾಚೀನ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯದ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿರುವುದನ್ನು ಗುರ್ತಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಈ ಒಂದು ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನರು ಮೂಢನಂಬಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ತೊಡಗಿರುವದರಿಂದ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸಾಮಾಇಕವಾಗಿ ಮುಂದುವರೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದೆನ್ನಬಹುದು. ಹಾಗೂ ಮಹಿಳೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅವಳ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟು ನಿಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಹೇರುವದು ಮತ್ತು ಅನಿಷ್ಟ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವುದು ಸಾಮಾಜಿಕ ಅರಿವಿನ ಕೊರತೆಯಿಂದ ಮಹಿಳೆಯರು ತಮ್ಮ ಅಗೌರವಾರ್ಥ ಕೆಲಸಲದಲಿ ತೊಡಗುವುದು. ಉದಾ: ಚಿತ್ರದುರ್ಗದ ಆದಿವಾಸಿ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಋತುಮತಿ ಆದರೆ ಕೆಲವೊಂದು ದಿವಸ ಮನೆಯ ಹೊರಗೆ ಇಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಇಂದಿನ ಆಧುನಿಕ ಯುಗದಲ್ಲು ಕೊಡಾ ಬುಡಕಟ್ಟು ಮಹಿಳೆಯರು ಕೇವಲ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಂತ್ರ ಪಡೆದು, ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದ ಇವರು ವಂಚತರಾಗಿದ್ದು, ಹಾಗೂ ಇವರು ತಮ್ಮ ಮನೆಗೆಲಸದಲ್ಲಿ ಪರಿಣಿತರಾಗಿದ್ದು, ಸ್ವಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳ ಮೂಲಕ ಅಭಿವೃಧ್ಧಿಯತ್ತು ಮುಖವಾಡಿರುವುದು, ಕಂಡು ಬಂದರೂ ಕೊಡಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಟ್ಟ ಕಡಿಮೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಇವರು ಅಲ್ಪ ಜೀವನ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ನಿಮೀರತಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರ ಇವರಿಗೆ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ನೀಡುಲು ಹಾಗೂ ಇವರುಗಳ ಉನ್ನತ ಜೀವನ ಕ್ರಮಕ್ಕಾಗಿ ಮಾರ್ಗೋಪಾಯವನ್ನು ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಹಲವಾರು ರೀತಿ ಕಾರ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬುಡಕಟ್ಟು ಮಹಿಳೆಯರ ಸ್ಥಿತಿಗಿ ಅವಲೋಕನದಿಂದ ಅವರ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಶಿಕ್ಷಣೊಂದು ಮಾರ್ಗವಾಗುವದು.

- ಸಮಗ್ರ ಶಿಕ್ಷಣ ಅಭಿಯಾನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವುದು.
- ಮೂಡನಂಬಿಕೆಗಳಿಗೆ ಕಡಿವಾನ ಹಾಕುವುದು.
- ಸ್ತ್ರೀ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಶಸ್ಥ್ಯ ನೀಡುವುದು.
- ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಗೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ನೀಡುವುದು.
- · ಆಧುನೀಕರಣದ / ಜಾಗತೀಕರಣದ ಅರಿವು ಮೂಢಿಸುವುದು.
- ಕಾನೂನು ಕಾಯ್ದೆಯ ಕುರಿತು ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುವುದು.
- ಮಹಿಳಾ ಹಕ್ಕಿನ ಕುರಿತು ಜ್ಞಾನ ನೀಡುವುದು.
- ಆಧುನಿಕ ಉಪಕರಣ, ವಿಜ್ಞಾನ, ಮುಂತಾದವುಗಳ ಕುರಿತು ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವುದು ಹೀಗೆ ಬುಡಕಟ್ಟು ಮಹಿಳೆಯರ ಒಂದು ಕಾನೂನಾತ್ಮಕವಾದ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮೂಲಕ ಅವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯು ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಎರಲು ಸಹಾಯಕವಾಗಲಿದೆ ಎಂದು ಹಲವಾರು ಉಲ್ಲೇಖಗಳು ನಿದರ್ಶನಗಳಿಂದ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಉಪಸಂಹಾರ

ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಹಲವು ಸಮುದಾಯಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೌಲಬ್ಯಗಳು ದೊರಕುತಿದ್ದು, ಸುಮಾರು ಸಮುದಾಯಗಳು ಅಂದರೆ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಗಳಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೌಲಬ್ಯಗಳು ಸಿಗದೆ ದುರ್ಬಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವುದು ಹಲವಾರು ಸಂಶೋಧನೆಯಿಂದ ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ.ಮತ್ತು ಇವರು ಸಮಾಜದ ಮುಖ್ಯವಾಹಿನಿಯಿಂದ ಹೂರಗುಳಿದಿರುವುದು ಕೂಡಾ ಈ ಮೇಲಿನ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಮಷ್ಟಿ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಈ ಮೇಲಿನ ಚರ್ಚೆಯು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಗಳು ರಾಜಕೀಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ಸದೃಡವಾಗಿ ಪ್ರತಿನಿದಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಸಮುದಾಯಗಳು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಾಗಿಯೇ ಇಂದಿಗೂ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ಗುರ್ತಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಇಂದಿಗೂ ನಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಹಳೆಯ ಸಂಗತಿ. ಈ ಹಿನ್ನಲೆಯಲ್ಲಿ ಜಿ. ಎಸ್. ಮಿಲ್ ಪ್ರಕಾರ ಉತ್ತಮ ಸರ್ಕಾರ ಎಂದರೆ ಎಲ್ಲ ವರ್ಗಗಳು ತಮ್ಮ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರತಿನಿದಿಗಳನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸಿ, ಅದರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿನಿದಿಸುವಂತಿರಬೇಕು ಅಂತಹ ರಾಜಕೀಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ತನ್ನ ಗುರಿಯನ್ನು ಕಾಣುವಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ಸನ್ನು ಗಳಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದರು.

ಆಧಾರ ಗ್ರಂಥಗಳು

- 1. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಬಿ. ಮಾನ್ನಡ್ 'ಕೊರಮ' ಕನ್ನಡ ಮಸ್ತಕ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಬೆಂಗಳೂರು 2008.
- 2. ಡಾ. ಕೆ.ಎಂ. ಮೇತ್ರಿ: 'ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳ ಕುಲಕಸಬುಗಳು' ಪ್ರಸಾರಂಗ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಹಂಪಿ 2002.
- 3. ಮೇತ್ರಿ ಕೆ.ಎಂ. ಚಲುವರಾಜ(ಸಂ) 'ಬುಡಕಟ್ಟು ಅಧ್ಯಯನ' ಪ್ರಸಾರಂಗ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಹಂಪಿ 2007.
- 4. ಡಾ. ಮಂಜುನಾಥ ಬೇವಿನಕಟ್ಟಿ(ಸಂ) 'ವ್ಯಾದ ಚರಿತೆ' ಪ್ರಸಾರಂಗ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ 2007.
- 5. ಜಿ.ನರಸಿಂಹಮೂರ್ತಿ 'ಜಾತಿ ವರ್ಗೀಕರಣ ಪಟ್ಟಿ' ಗುರುಕುಲಪಬ್ಲಿಕೇಶನ್ ಬೆಂಗಳೂರು 2016.
- 6. ಡಾ. ಸ.ಚಿ. ರಮೇಶ(ಸಂ) 'ಅಲೆಮಾರಿಗಳ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ' ಪ್ರಸಾರಂಗ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಹಂಪಿ 2005.
- 7. ಕರ್ನಾಟಕ ಗೆಜೆಟೇಯರ್ ಬೆಂಗಳೂರು 2015.
- 8. <u>www.freepdf.com</u>
- 9. ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಗಾಯಕವಾಡ 'ಉಚಲ್ಯಾ' ನವಕರ್ನಾಟಕ ಪಬ್ಲಿಕೇಷನ್ ಪ್ರೈ.ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು 2011.
- 10. ಆದಿವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಒಳಮೀಸಲು: ಮೂಲ ಆದಿವಾಸಿಗಳ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ ಚಿಂತನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರ ವಿಜಯ ಕರ್ನಾಟಕ ದಿನಪತ್ರಿಕೆ ದಿನಾಂಕ: 28–08–2014.
- 11. ಡಾ.ಡಿ.ಸಿ. ನಂಜುಂಡ(ಸಂ) 'ಕವಲುದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬುಡಕಟ್ಟು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ' ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಲೇಖನ, ಪ್ರಜಾವಾಣಿ ದಿನಪತ್ರಿಕೆ ದಿನಾಂಕ: 08–08–2016.
- 12. ಚ.ನ. ಶಂಕರರಾವ್ ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರದ ಕಿರು ವಿಶ್ವಕೋಶ ಜೈ ಭಾರತ್ ಪ್ರಕಾಶನ ಬೆಂಗಳೂರು 2005.

ಮಾಹಿತಿ ಹಕ್ಕು ಅಧಿನಿಯಮದ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ

* ಪ್ರೋ. ಕಮಲಾಕ್ಷಿ ಗ. ತಡಸದ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ರಾಜ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ, ರಾಣಿ ಚನ್ನಮ್ಮಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬೆಳಗಾವಿ

** ರಾಘವೇಂದ್ರ ಹುಲಕುಂಶ ಸಂಶೋಧನಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ, ರಾಜ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ ರಾಣಿ ಚನ್ನಮ್ಮವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬೆಳಗಾವಿ.

ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ:

ಸ್ವರಾಜ್ ಎಂಬುವುದು ಕೇವಲ ಹಲವು ಜನರಿಂದ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ ಅದು ನಿಜವಾದ ಸ್ವರಾಜ್ ಹಕ್ಕು(ಅಧಿಕಾರ) ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರ ದುರುಪಯೋಗ ನಡೆಯುವಾಗ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಕುರಿತು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಿದೆ. ತತ್ವಜ್ಞಾನಿಗಳಲ್ಲಿ ಇದರ ಕುರಿತು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದಾಗ ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಮೂಲಭೂತ ಜನರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ನೀಡಲು ಭಾರತವು ಒಂದು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ನೀಡುವುದನ್ನು ಎಂದೊ ಕಲ್ಪಿಸಿರಲಿಲ್ಲ.

ಭಾರತೀಯ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಸಬಲೀಕರಣದ ಹೊಸ ಯುಗವೆಂದು ಅಕ್ಟೋಬರ್ 12, 2005ರ ದಿನವನ್ನು ಪುನರ ಮನನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದು ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದೆಲ್ಲಾ ದೇಶದಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾನೂನು 2005ರ ಜೂನ್ 15 ರಂದು ಸಂಸತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅಂಗೀಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಹಾಗೂ 2005ರ ಅಕ್ಟೋಬರ್ 12ರಂದು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಎಲ್ಲ ಭಾರತೀಯ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಒದಗಿಸುವಿಕೆಯ ಅಧಿಕೃತ ಗುಪ್ತ ಕಾಯ್ದೆ 1923 ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಹಲವು ವಿಶೇಷ ಕಾನೂನುಗಳಿಂದ ನಿರ್ಬಂದಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಇದು ಹೊಸ ಮಾಹಿತಿ ಹಕ್ಕು ಕಾಯ್ದೆ ಅಧಿನಿಯಮವನ್ನು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕಗೊಳಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿದೆ. ಇದರ ಪ್ರಭಾವದೊಂದಿಗೆ ದಿನಾಂಕವನ್ನು ಸರಳವಾಗಿ 13 ಅಕ್ಟೋಬರ್ 2005 ಎಂದು ಊಹಿಸಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅಧಿನಿಯಮವು 12 ರಿಂದ 13ರ ನಡುವೆ ನಡುರಾತ್ರಿ ಜಾರಿಗೆ ತಂದ ನಂತರ ಅಧಕೃತ ದಿನಾಂಕ ಅಕ್ಟೋಬರ್ 12, 2005 ರಂದು ಜಾರಿ ಬಂದಿತು. ಎಲ್ಲ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ನಿರ್ವಹಣಾ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಪಾರದರ್ಶಕತೆ ಮತ್ತು ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ಅನೇಕ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಹಂಚುವ ಸಲುವಾಗಿ ವಿವಿಧ ಇಲಾಖೆಗಳ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಲು ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಹಕ್ಕಿನ ಮೂಲಕ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಸಿದ್ದಗೊಳಿಸುವ ಒಂದು ಕಾಯ್ದೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಎನ್ನಬಹುದು.

ಮಾಹಿತಿ ಹಕ್ಕು ಕಾಯ್ದೆ 2005 ಇದು ಭಾರತದ ಸಂಸತ್ತುಗಳನ್ನು ಅಂದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳ ಅಗತ್ಯ ದಾಖಲೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರವೇಶಮಾಡಿ ಭಾರತದ ಸಂಸತ್ತು ತಾನು ಜಾರಿ ಮಾಡಿದ್ದು ಒಂದು ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕಾನೂನಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿತು. ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಈ ಕಾನೂನು ದೇಶದ ಎಲ್ಲ ರಾಜ್ಯಗಳು ಹಾಗೂ ಭಾರತದ ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಇದು ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ವಿವಿಧ ಆಯಾಮಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದ ಕಾನೂನಿನಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಈ ಕಾಯ್ದೆಯ ಉಲ್ಲೇಖದಡಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ನಾಗರಿಕ ಮೂವತ್ತು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರಿಸಲು ಅವಶ್ಯ ಇರುವ 'ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದಿಂದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಕೇಳಬಹುದು'.

ಮಾಹಿತಿ ಹಕ್ಕು 2005 ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಯ ಕಾರ್ಯಾಂಗ, ಶಾಸಕಾಂಗ, ನ್ಯಾಯಾಂಗವನ್ನು

ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಎಲ್ಲ ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಂಸತ್ತಿನ ಎಲ್ಲ ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಂಸತ್ತಿನ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಶಾಸಕಾಂಗವು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಸಂಸ್ಥೆ ಅಥವಾ ಹೇಹ. ಇದು ನಾಕರಿಕರಿಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಹಕ್ಕನ್ನು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಭಾರತದ ಸಂಸತ್ತೀನ ಒಂದು ಕಾಯ್ದೆಯಾಗಿದೆ.

ಭಾರತದ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ಯು.ಪಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಳ್ವಿಕೆ ನಡೆಸಿದ ನಂತರ ಕಾನೂನಿನ ಹಕ್ಕನ್ನು ಔಪಚಾರಿಕವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಿ ಸುಮಾರು ಎರಡು ದಶಕಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಮೊದಲೇ ಕಾನೂನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಯಿತು. ಭಾಷಣ ಮತ್ತು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಹಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಹಕ್ಕು ಎಂದು ಅನುಮೋದಿಸುವ ನ್ಯಾ. ರಾಜ್ ನಾರಾಯಣ್ ನಂತರ ಕೋರ್ಟ್ ವಿವಿಧ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಈ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಧೃಡೀಕರಿಸಿದೆ ಹಾಗೂ ವಿಧಿ 21ರ ಅಧಿನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಹಕ್ಕನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಹಕ್ಕು ಎಂದು ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿ ಹಕ್ಕು ಕಾಯ್ದೆಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಡಿಸೆಂಬರ್ 16, 2002 ರಂದು ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಹಲವು ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಅದರ ಕುರಿತಾದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಕಲೆಹಾಕಿ ಸ್ವತಂತ್ರಕ್ಕಾಗಿ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿತು. ವಿಧಿ 19ರ ಪ್ರಕಾರ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಘೋಷಣೆಯನ್ನು ಜಾರಿ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಈ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ನೀಡಲು ನಿರಾಕರಿಸುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ದಂಡದ ಕುರಿತು ಮಸೂದೆ ನಿಬಂಧನೆಗಳಂತೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಶಿಸ್ತು ಕ್ರಮಕ್ಕಾಗಿ ನಡುವಳಿ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಸುಮಾರು 200 ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಲವೇ ಕೆಲವು ಜನರಿಗೆ ಅಂದರೆ ಕೇವಲ 20 ಜನರಿಗೆ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುವ ಸ್ವತಂತ್ರವಿದೆ. ವಿಧಿವತ್ತಾಗಿ ಶಾಸನ ಬದ್ಧ ಆದಾರದ ಮೇಲೆ ನಾಗರಿಕ ಮಸೂದೆ ಸಕ್ರೀಯ ಗೊಳಿಸಲು ಮತ್ತು ಪ್ರತಿ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಮಾಹಿತಿಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಹಕ್ಕಿದೆ ಎಂದು ಮಸೂದೆ ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ನೀಡಲು ಅದರ ವಿವಿಧ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳಂತೆ ಎಲ್ಲ ಮೂಲ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಮೇಲೆ ಬಾಧ್ಯತೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಉತ್ತಮ ಆಳ್ವಿಕೆ ಸಿದ್ದಾಂತಗಳೆಂದರೆ ಸರ್ಕಾರವು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕಾದ ತನ್ನದೆಯಾದ ಕೆಲವೊಂದು ತತ್ವಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಅವುಗಳೆಂದರೆ, ಉತ್ತರದಾಯಿತ್ವ, ನಿಯಂತ್ರಣ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದನೆ, ಪಾರದರ್ಶಕತೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ, ಆರ್ಥಿಕತೆ, ದಕ್ಷತೆ ಮುಂತಾದವು, ಇವುಗಳನೆಲ್ಲ ಒಳಗೊಂಡ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಸ್ತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಇದರೊಂದಿಗೆ ನಾಯಕತ್ವ ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ವ್ಯವಸ್ತೆಯ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಸಂಘಟನಾತ್ಮಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಇವೆಲ್ಲವು ಉತ್ತಮ ಆಳ್ವಿಕೆ ಚೌಕಟ್ಟಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರದಡೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ಆಳ್ವಿಕೆ ಸಿದ್ದಾಂತ ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಉತ್ತಮ ಆಳ್ವಿಕೆ ಎಂದರೆ ಜನರಿಗೆ ಗುಣಮಟ್ಟಡ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಾಗಿದೆ. ಇದರೊಂದಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಆಳ್ವಿಕೆಯು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಗುಣಮಟ್ಟಡ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ತಲುಪಿಸಲು ಸೂಕ್ತವಾದ ಯಂತ್ರಕೂಡಾ ಆಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಆಧಾರದ ಇತಿಮಿತಿಗಳನ್ನು ಕೂಡಾ ಹೇಳುವುದಾಗಿದೆ. (ಜಾಗತಿಕ ಬ್ಯಾಂಕ್ ವರದಿ 2000)

ಮಾಹಿತಿ ಹಕ್ಕು ಕಾಯ್ದೆಯ ಮೂಲದಾರರು ನಾಗರಿಕರು ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಮಾಹಿತಿ ಆಯೋಗಗಳು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮಾಹಿತಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಮೇಲ್ಮನವಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೇಂದ್ರ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ಮುಖ್ಯ ಕೆಲಸವೆಂದರೆ ಮುಖ್ಯ ಮಾಹಿತಿ ಆಯುಕ್ತರು ಹಾಗೂ ಇತರ ಕಮೀಷನರ್ಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಿ ಆ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ನೇಮಕಗೊಳ್ಳುವ ಜನರ ಕುರಿತಾಗಿ ಆ ಜನರಿಗೆ ಸಮಾಜಿಕ ಹಿನ್ನಲೇ ಇರುವುದು ಅವಶ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಮಾಹಿತಿ ಹಕ್ಕು ಕಾಯ್ದೆಯ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ:

ಆರ್ಟಿಐ ನ ಸೆಕ್ಷೇನ್ 2(ಎಫ್) ಹೇಳುವಂತೆ ಮಾಹಿತಿ ಎಂದರೆ ಯಾವುದೇ ವಿದ್ಯದ್ಮಾನಕ ದಾಖಲಾತಿಗಳು, ಜ್ಲಾಪನಗಳು, ದಾಖಲೆಗಳು, ಇ–ಮೇಲ್ಗಳು, ಜನತೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು, ಸಲಹೆಗಳು, ಪತ್ರಿಕಾ ಪ್ರಕಟನೆಗಳು, ಸುತ್ತೋಲೆಗಳು, ಆದೇಶಗಳು, ಇ–ಮಸ್ತಕಗಳು, ಒಪ್ಪಂದಗಳು, ವರದಿಗಳು, ಮಾದರಿಗಳು ಯಾವುದೇ ಖಾಸಗಿ ಕಾನೂನಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಂತೆ ಇತರೆ ಕಾನೂನಿನ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದಿಂದ ಪ್ರವೇಶಿಸಬಹುದಾದ ರೂಪವೇ ಇ–ಮಾಹಿತಿ.

ಮಾಹಿತಿ ಹಕ್ಕು ವಿಭಾಗ 2(ಜೆ) ವಿವರಿಸುವಂತೆ ಮಾಹಿತಿ ಹಕ್ಕು ಎನ್ನವುದು ಹಲವು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ನಿಯಂತ್ರಣದಿಂದ ಅಥವಾ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಬಹುದು.

ಮಾಹಿತಿ ಹಕ್ಕು ಕಾಯ್ದೆಯ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ:

ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಕೇವಲ ರೂಪಾಯಿ 10 ಬೆಲೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಕ್ರಮಗಳು ಮತ್ತು ನಿರ್ಧಾರಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಸಾವಿರ ನಾಗರಿಕರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂಪಾಯಿ 70 ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೆ ನೀವು ನೊಂದಾಯಿತ ಹೊಸ್ಟ್ ಮೂಲಕ ನಿಮ್ಮ ಅರ್ಜಿ ಕಳಿಸಿ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ವೆಚ್ಚ 10–20ರೂವರೆಗೆ ಇರುತ್ತದೆ. 5 ಪುಟಗಳ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಮಾಹಿತಿ ವೆಚ್ಚ ರೂ. 10 ಯಾಗಿದ್ದು ಒಟ್ಟು ಮೊತ್ತವು ರೂ.70ದಷ್ಟು ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಅಂಕೆಯ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಕ್ರೂಢಿಕರಿಸಿ ಆ ವಿಷಯಗಳ ಮಾಹಿತಿಯ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ. ಅರ್ಜಿದಾರನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ದಿನದಿಂದ ಹಿಡಿದು 30 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಜಿದಾರನಿಗೆ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಕಾನೂನು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ, ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ, ನೀತಿ ನಿರ್ಧಾರಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಿ ಉತ್ತಮ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತ ಪಡೆಸುವ ಸದೃಡಗೊಳಿಸುವ ಕಾರ್ಯಯೋಜನೆ ಇದೆ. 1950ರಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶಗಳಿಂದ ವಂಚಿತವಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡಾ ಇದೀಗ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ನಮಗೆ ಅವಕಾಶ ಒದಗಿ ಬಂದಿದೆ. ನಾವು ಇಚ್ಛೆ ಪಡುವಂತಹ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಹಾಗೂ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಂದಲೂ ಪಡೆಯಬಹುದಾದಂತ ಒಂದು ಪುಟ್ಟ ಪ್ರಯತ್ನ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ನೀಡುವ ಕಲ್ಪನೆಯಾಗಿದೆ.

ಮಾಹಿತಿ ಹಕ್ಕು ಕಾಯ್ದೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ನೀಡಬೇಕಾದ ಸಮಯ 30 ದಿನಗಳು ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ನೀಡುವ ವಿಧಾನ ಮತ್ತು ಅದರ ಹತ್ತು ವಿನಾಯತಿಗಳು ನೀಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ವಿಭಾಗ-8/(1) ಮತ್ತು ವಿಭಾಗ 8/(2) ಬಹಿರಂಗ ಪಡೆಸುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಿತಾಸಕ್ತಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಸಡಲಿಕೆ ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ನೀಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನೀತಿ, ಅನಿಮತಿ. ದಾಖಲಾತಿಗಳು ಹಾಗೂ ನಿರ್ಧಾರಗಳ ನಕಲು ಪ್ರತಿ ಪಡೆಯುವ ಮೂಲಕ ನಾಗರಿಕರು ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಕೇಳಬಹುದು ಹಾಗೂ ಕಡಿತಗಳ ತಪಾಸಣೆ ಮತ್ತು ಮಾದರಿಗಳ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ತಿಳಿಯಬಹುದು. ನಾಗರಿಕರು ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಪರೀಶಿಲಿಸಿ ಅವರುಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ನೀಡುವುದುಗೋಸ್ಕರ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆಡಳಿತ ಕಛೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮಾಹಿತಿ ಅಧಿಕಾರಿ ಹಾಗೂ ಸಹಾಯಕ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮಾಹಿತಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಿ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಸಹಕರಿಸುವುದು.

ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸದಿದ್ದಲ್ಲಿ ನಾಗರಿಕನು ಮೇಲ್ಮನವಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸಬಹುದು. ಈ ಮನವಿಯನ್ನು 30 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಾಗಿದೆ. ಮುಂದುವರೆದು ಮೇಲ್ಮನವಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದಿಂದ ಬಂದ ನಿರ್ಧಾರ ಅತೃಪ್ತಕರವಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದಲ್ಲಿ ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಂವಿಧಾನ ಅಧಿಕಾರಿಯಾದ ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಮಾಹಿತಿ ಆಯುಕ್ತರಿಗೆ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸಬಹುದು. ಆ್ಯಕ್ಟ್ ಪಿಪಿಐ ವಿಳಂಬದ ಪ್ರತಿ ದಿನಕ್ಕೆ ರೂ. 250 ದಂಡವನ್ನು ಪಾವತಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಆರ್ಟಿಐಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪ್ರಕರಣಗಳು:

- > ಯುಪಿ ರಾಜ್ಯ ರಾಜ ನಾರಾಯಣ ಕೇಸ್(1975) ಎಸ್ಸಿಸ 428(ಹೆಗ್ಗುರುತು ಕೇಸ್).
- > ಪೀಪಲ್ಸ್ ಯುನಿಯನ್ ಫಾರ್ ಸಿವಿಲ್ ಲಿಬರ್ಟಿಸ್ ವಿ/ಸ್ ಯುನಿಯನ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ(ಎಐಆರ್ 2004, ಎಸ್ಪಿ 1442).
- ≻ ಜಸ್ಟಿಸ್ ಎಸ್.ಬಿ.ಸಿನ್ಹಾ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ ಬಿ.ಎಮ್.ಖರೇ.
- > ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ವಿ/ಸ್ ಬೆಂಗಾಲ್ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್(1995) 2 ಎಸ್ಸಿನ 161.

ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಮಾಹಿತಿಹಕ್ಕು ಕಾಯ್ದೆ ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಆರ್ಟಿಐ ಮತ್ತು ವಿವಿಧ ಸುಧಾರಣೆಗಳ ಸಂಬಂಧ:

ಸಂವಿಧಾನ ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿ ಹಕ್ಕು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ರಾಜಕೀಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಪಾರದರ್ಶಕ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳ ಅಧ್ಯಯದ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿ ಹಕ್ಕು ಕುರಿತು ನೋಡುತ್ತೇವೆ.

ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿ ಹಕ್ಕು 2 ದಶಕಗಳಿಗೂ ಅಧಿಕ ಕಾಲ ವಿಧಿ 19 ಮತ್ತು 21ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನೀಡಲ್ಪಟ್ಟ ಸಂವಿಧಾನಿಕ ಸಂರಕ್ಷಿತ ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಮಾಹಿತಿ ಹಕ್ಕುಗಳಾಗಿ ಗುರುತಿಸಿದೆ. ವಿವಿಧ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಇಲಾಖೆಗಳಿಂದ ಮಾಹಿತಿ ಪಡೆಯುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಸಾರುತ್ತದೆ.

ಭಾರತೀಯ ದಂಡ ಸಂಹಿತೆ 1860 ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿ ಹಕ್ಕು ಇದು ಮಾಹಿತಿ ಮಾಹಿತಿ ಹಕ್ಕುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸುವ ಅನೇಕ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಇದು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಉಪಸಂಹಾರ:

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಮಾಹಿತಿ ಹಕ್ಕು ಕಾಯ್ದೆ ಪರಿಚಯವಾಗುವುದುಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಆಳಿಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ಜನರ ಅಥವಾ ಅಧಿಕಾರಿ ವರ್ಗದವರ ಆಸ್ತಿ ಮತ್ತು ವಿವಿಧ ಆಯಾಮಗಳನ್ನು ಗೌಪ್ಯತೆಯಿಂದ ಇಡುವ ವಿಧಾನ ಅಳವಡಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಲಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈ ಮಾಹಿತಿ ಹಕ್ಕು ಕಾಯ್ದೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದಾಗಿನಿಂದ ಪಾರದರ್ಶಕ ಆಡಳಿತ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ವಿನಾಯತಿ ಪಟ್ಟಿ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಯಾವುದೇ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಹಾಗೂ ಅದನ್ನು ಪರೀಶಿಲಿಸಲು ಮತ್ತು ಪರೀಕ್ಷಿಸಲು ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯದ ಇತರ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದರಗೋಸ್ಕರ ಜನರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜಾಗೃತಿ ಅಭಿಯಾನ ಮಾಡುವುದರೊಂದಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನರು ಈ ವಿಧಾನವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸೂಕ್ತವಾದುದ್ದು ಎಂದು ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವುದು. ಹೀಗಾದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಮಾಹಿತಿ ಹಕ್ಕು ಕಾಯ್ದೆ ಪಾರದರ್ಶಕ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ತನ್ನದೇಯಾದ ಛಾಪು ಮೂಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಪ್ರಚಲಿತ ಮಾಹಿತಿ ಹಕ್ಕು ಕಾಯ್ದೆ 2005, ಇದು ಕೂಡಾ ಸರ್ಕಾರದ ಇತರ ಕಾಯ್ದೆಗಳಂತೆ ಅನಗತ್ಯವಾಗಿ ಇರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಆಧಾರ ಗ್ರಂಥಗಳು

- 1. ಡಾ. ಜೋಲೆ ರತನ್, 'ಮಾಹಿತಿ ಹಕ್ಕಿನ ಅಧಿನಿಯಮ 2005' ರೋಟ್ ಲೆಡ್ಜ ಪಬ್ಲಿಕೇಶನ ನ್ಯೂಡೆಲ್ಲಿ, 2007.
- 2. ಹರ್ತರ್ ಮೂರಾನ್, 'ಆ್ಯಂಥೋನಿ ಪೆಟ್ರೋಜಲಿ' ರೋಟ್ ಲೆಡ್ಡ ಪಬ್ಲಿಕೇಶನ ನ್ಯೂಡೆಲ್ಲಿ, 2017.
- 3. ಎಂ. ಶ್ರೀಧರ ಆಚಾರಲೂ, 'ರೈಟು ಇನಪರ್ಮೇಶನ್ ಡ್ಯೂಟಿ ಟು ಡಿಸ್ಲ್ಕೋಜ್' ಅಲಹಾಬಾದಗ ಲಾ ಎಜೆನ್ನಿ ಬೆಂಗಳೂರು, 2015.
- 4. ಬಿ.ಕೆ. ಮರಿ, 'ಮಾಹಿತಿ ಹಕ್ಕಿನ' ಯುನಿವರ್ಸೆಲ್ ಲಾ ಪಬ್ಲಿಷರ್ಶ್ನ ಲಕ್ನೊ, 2013.
- 5. ಮೇರಿ ಉಲ್ಫನ್ ಕ್ರಾಪ್ಟ್, 'ಎ ವಿಂಡಿಕೇಶನ್ ಆಫ್ ರೈಟ್ಸ್ ಆಫ್ ವುಮೇನ್' ಆಕ್ಸ್ಫರ್ಫ್ ಪ್ರೇಸ್, ಲಂಡನ್, 1912.
- 6. ವಿಭೂತಿ ಪಾಟೇಲ್, 'ಎ ವುಮೇನ್ ಇನ್ ಡಿಸ್ಕಸ್ಸೇನ್ ಮೇಕಿಂಗ್ ಪ್ರೊಸೇಸ್' ಸೊಸಿಯಲ್ ಆಕ್ಷೇನ್ ಪೃಸ್, ನ್ಯೂ ಡಲ್ಲಿ, 2007.
- 7. ವಿಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ಮತ್ತು ಬಿ.ಕೆ.ಚಂದ್ರಶೇಖರ್, 'ವುಮೇನ್ ಇನ್ ಲೋಕಲ್ ಗವರ್ನ್ಮಮೆಂಟ್ ಇನ್ ಕರ್ನಾಟಕ' ವರ್ಕಿಂಗ್ ಪೇಪರ್ ನಂ.72, ಐಸೇಕ್, ಬೆಂಬಳೂರು.
- 8. ಭಟ್ನಾಗರ್, 'ರೂರಲ್ ಆ್ಯಂಡ್ ಲೋಕಲ್ ಗವರ್ನ್ಮಮೆಂಟ್ ಇನ್ ಇಂಡಿಯಾ' ಲೈಟ್ ಆ್ಯಂಡ್ ಲೈಫ್ ಪಬ್ಲಿಶೇರ್, ನ್ಯೂ ಡೆಲ್ಲಿ, 1978.
- 9. ಹರಿದ್ವಾರ್ ರಾಯರ, 'ಇಂಡಿಯನ್ ಜರ್ನಲ್ ಆಫ್ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಆಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಶನ್' ರಾಯಲ್ ಲೋಕಲ್ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ಸ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಶನ್ ಆಂಡ್ ಡೆವಲಪಮೆಂಟ್ 1969.

ಅಂಬೇಡ್ಕರವರ ರಾಜಕೀಯ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ

Dr. Gavisiddappa Muttal

Asst. Prof. in Political Science SASIKH Govt. First Grade College ALAVANDI-583 226

ಡಾ॥ ಬಿ.ಆರ್.ಅಂಬೇಡ್ಕರ ಎಂದು ಪ್ರಖ್ಯಾತಿ ಪಡೆದಿದ್ದರು ಹಾಗೂ ಇವರು ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನದ ಶಿಲ್ಪಿ ಮತ್ತು ಇವರು ಒಬ್ಬ ಅಪ್ರತಿಮ ರಾಜಕೀಯ ತಜ್ಞ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ಆಗಿದ್ದರು. ಹಾಗು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪಿಡುಗುಗಳಾದ ಅಸ್ಪುರ್ಷತೆ, ಜಾತಿ ಪದ್ದತಿ ನಿರ್ಮೂಲನೆ, ಇವು ಅಂಬೇಡ್ಕರವರ ಗಮನಾರ್ಹ ಸಾಧನೆಗಳು ಅಂಬೇಡ್ಕರವರು ನಾಯಕನಾಗಿ ಸಮಾಜಿದಲ್ಲಿರುವ ದಲಿತ ಮತ್ತು ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಹಕ್ಕುಗಳ ಹೋರಾಟಕ್ಕಾಗಿ ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ಮುಡುಪಾಗಿಟ್ಟರು. ಜವಹಾರಲಾಲ್ ನೆಹರೂ ರವರು ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ಅವರ ಸಚಿವ ಸಂಪುಟದಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಕಾನೂನು ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಆಯ್ಕೆಗೊಂಡರು. ಹಾಗೂ 1990 ರಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಅತುನ್ಯುತ ನಾಗರಿಕ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಆದ 'ಭಾರತ ರತ್ನ' ಪ್ರಶಸ್ತಿಗೆ ಬಾಜನರಾದರು. ಇವರೊಬ್ಬ ಅಪ್ರತಿಮ ಮೇಧಾವಿ ಹಾಗೂ ದೃಡನಿರ್ದಾರ ವ್ಯಕ್ತಿ ಎಂದು ಕೆರದರು ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು.

ಈ ಒಂದು ಪ್ರತಿಕೆಯು ಅಂಬೇಡ್ಕರರವರ ರಾಜಕೀಯ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ಹಾಗೂ ಸಿದ್ದಾಂತಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ, ಹಾಗೂ ದಲಿತ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಅಂಬೇಡ್ಕರವರ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಶ್ಲಾಘಿನಿಸುತ್ತದೆ. ಪೀಠಿಕೆ :-

ಡಾ. ಬಿ.ಆರ್.ಅಂಬೆಡ್ಕರ್ರವರು ಏಪ್ರೀಲ್ 14 1891ರಲ್ಲಿ ತಾಯಿ ಬೀಮಬಾಯಿ ತಂದೆ ರಾಮಜೀ ಸರ್ಕಪಾಲ ರವರ 14 ನೇ ಮಗನಾಗಿ ಜನಿಸಿದರು.ಇವರ ತಂದೆ ಭಾರತೀಯ ಸೇನೆಯಲ್ಲಿ ಸುಭೆದಾರರಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ಹಾಗೂ ಇವರಿಗೆ ಬಡ್ತಿ ನೀಡಿ ಮಾವುಕಾಂಟೋನಮೇಂಟಗೆ (ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ) ವರ್ಗವಾದರು ತದನಂತರ 1894 ರಲ್ಲಿ ಅಂಬೇಡ್ಕರ ರವರ ತಂದೆ ನಿವೃತ್ತಿ ಹೊಂದಿದ್ದರು ಆಗ ಇವರ ಕುಟುಂಬ ಸಮೇತವಾಗಿ ಸತಾರಕ್ಕೆ ಬಂದು ನೆಲೆಸಿದರು. ತದನಂತರ ಇವರ ತಾಯಿ ಕೊನೆಉಸಿರೆಳೆದರು, ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ತಂದೆ ಮತ್ತೊಂದು ಮದುವೆಯಾಗಿ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬವನ್ನು ಬಾಂಬೆಗೆ ಸ್ಥಳಾಂತರವಾದರು ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಂಬೇಡ್ಕರವರು 1908 ರಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಮೆಟ್ರಿಕ್ ವ್ಯಾಸಂಗವನ್ನು ಮುಗಿಸಿದರು. 1912 ರಲ್ಲಿ ಬಾಂಬೆಗೆ ಬಂದ ನಂತರ ತಂದೆಯವರು ಕೂಡಾ ಮರಣವನ್ನು ಅಪ್ರಿದರು.

ಅಂಬೇಡ್ಕರವರು ಜಾತಿಯ ತಾರತಮ್ಯಕ್ಕೆ ಬಲಿಯಾದರು, ಯಾಕೆಂದರೆ ಇವರ ಪೋಷಕರು "ಹಿಂದೂ ಮಾದರ" ಜಾತಿಯಿಂದ ಬಂದವರಾಗಿದ್ದು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಜನ ಇವರನ್ನು ಅಸ್ಪುರ್ಷರು ಎಂದು ಶೋಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದರು. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ರವರು ಸಮಾಜದ ಎಲ್ಲಾ ಮೂಲೆಗಳಿಂದ ಜಾತಿತಾರತಮ್ಯದ ಶೋಷಣೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದರು. ತಾರತಮ್ಯ ಮತ್ತು ಅವಮಾನ ಇವರನ್ನು ಬೆಂಬಿಡದೆ ಕಾಡುತ್ತಿತ್ತು ಮತ್ತು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸುತ್ತಿದ ಸೈನಿಕ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಧೈರ್ಯ ಕೂಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿನ ಶಿಕ್ಷಕರು ಕೂಡ ಮೇಲಜಾತಿಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಿಣ ಜನಾಂಗದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಮತ್ತು ಕೆಳಜಾತುಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೆಂದು ಪ್ರತೇಕಿಸುತ್ತಿದರು ಹಾಗೂ ಕೆಳಜಾತಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತರಗತಿ ಹೊರಗಡೆ ಕುಳಿತು ಪಾಠವನ್ನು ಕೇಳಬೆಕಿತ್ತು. ಮೇಲಜಾತಿ ವಿದ್ಯಾರ್ತಿಗಳು ಪ್ರತೇಕ ಆಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಪಾಠವನ್ನು ಕೇಳುವ ತಾರತಮ್ಯ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು.

ಸತಾರಕ್ಕೆ ಹೋದನಂತರ ಅಂಬೇಡ್ಕರವರು ಸ್ಥಳಿಯ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದರು ಅಂಬೇಡ್ಕರವರು ಸ್ಥಳಿಯ

ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದರು ಆದರೂ ಅಲ್ಲಿ ಶಾಲೆ ಬದಾಯಿತ ಹೊರುತ್ತು ಜಾತಿ ತಾರತಮ್ಯ ಬದಲಾಗಲಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿ ಕೂಡಾ ತರುಣ ಬೀಮರಾವ್ ಅವರ ಹಣೆಬರಹ ಬದಲಾಗಲಿಲ್ಲ ಎಲ್ಲೆ ಹೋದರು ತಾರತಮ್ಮ ಇವರನ್ನು ಬಿಡಲಿಲ್ಲ ಮುಂದೊಂದು ದಿನ ಅಂಬೇಡ್ಕರವರಿಗೆ 1908 ರಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಅವಕಾಶ ಬಂದಿತ್ತು ಅದೆನೆಂದರೆ 'ಎಲ್ಲಿಪಿಸ್ಪೋನ್' ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶ ಸಿಕ್ಕಿತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಅವರು ಎಲ್ಲಾ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಉತೀರ್ಣರಾಗಿ ಅಂಬೇಡ್ಕರರವರು ಗಾಯಕ್ ವಾಡ ರೂಲರ್ ಬೋರ್ಡ ವತಿಯಿಂದ ಪ್ರತಿತಿಂಗಳು 25 ರೂಪಾಯಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವೇತನವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿದರು. ಮತ್ತು 1912 ರಲ್ಲಿ ಅಂಬೇಡ್ಕರವರು ರಾಜ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಷಯವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ತಮ್ಮ ಪದವಿಯನ್ನು ಬಾಂಬೆ ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸಿದರು. ಮತ್ತು ಅವರು ಮುಂದಿನ ಉನ್ನತ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಯುನೆಟೇಡ್ ಸ್ಟೇಟ ಆಪ್ ಅಮೇರಿಕ ದಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಹಣವನ್ನು ಕೂಡಿಟ್ಟರು, ತಮ್ಮ ಕನಸನ್ನು ನನಸು ಮಾಡಿಕೊಂಡರು ಯು,ಎಸ್.ಎ ದಿಂದ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ ಬಂದ ನಂತರ ಅವರಿಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಅವಕಾದ ಬಂದಿತು. ಅದು ಬರೋಡದ ರಕ್ಷಣಾ ಕಾರ್ಯಾದ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಆಯ್ಕೆಯಾದರು ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿಯು ಅವಮಾನ ಮತ್ತು ಜಾತಿತಾರತಮ್ಯ ಅವರನ್ನು ಬೆಂಬಿಡದೆ ಹಿಂಬಾಲಿಸಿತ್ತು. ಅಂದಿನ ಬಾಂಬೆ ಗವರ್ನರ ಆದ ಸಯ್ಯದನಮ ಅವರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಬಾಂಬೆಯ ಸಯ್ಯದನೆಮ ವಾಣಿಜ್ಯ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಅರ್ಥಶಾಸ್ತರ ಉಪನ್ಯಾಸಕರಾಗಿ ಆಯ್ಕೆಯಾದರು. ಮತ್ತು ಅವರ ಆಸೆಯಂತೆ ಅಂಬೇಡ್ಕರವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಉನ್ನತ ವ್ಯಾಸಾಂಗಕ್ಕೆ ಲಂಡನ್ ಯುನಿವರ್ಸಿಡಿ ಯಿಂದ ಡಿ.ಎಸ್ಸಿ ಎಂಬ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗೆ ಬಾಜನರಾಗಿ ಹಾಗೆ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಜಮರ್ನಿಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದು ಅರ್ಥಶಾಸ್ತವನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ 1927 ರಲ್ಲಿ ಕೋಲಂಬಿಯಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಿಂದ "ಡಾಕ್ಷರೇಟ್" ಪದವಿಯನ್ನು ಪಡೆದರು.

ದಲಿತ ಚಳುವಳಿ :-

ಅಂಬೇಡ್ಕರವರನ್ನ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಧಾರಕ ಎಂದರು ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು ಏಕೆಂದರೆ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಮರಳಿ ಬಂದನಂತರ ಭೀಮರಾವರು ಅಸ್ಪುರ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಜಾತಿತಾರತಮ್ಯದ ವಿರುದ್ದ ದಂಗೆಯದ್ದು ಅಂಬೇಡ್ಕರ ನೀರಿಕ್ಷೆಯಂತೆ ಅಸ್ಪುರ್ಷರಿಗೆ ಮತ್ತು ಕೆಳವರ್ಗದ ಜಾತಿಯವರಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಚುನಾವಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದು ಮತ್ತು ವಿಶೇಷ ದಲಿತರಿಗೆ ಮತ್ತು ಕೆಳ ಜಾತಿಯ ಕೆಳವರ್ಗದವರಿಗೆ ಮೀಸಲಾತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾದರು. ಹಾತೆ ಸಮಾಜದ ಪಿಡಗೂಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿಸುವ ದಾರಿಯನ್ನು ಹುಡುಕುವಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾದರು. ಹಾಗೆ ಭೀಮರಾವರು ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ 'ಮೂಕನಾಯಕ' ಎಂಬ ಒತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆಮಾಡಿದರು. ಅದೇ ರೀತಿ ಹಲವಾರು ಹೋಗಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು ಇವರ ಮಾತಿನಿಂದ ಪ್ರೇರಿತನಾದ ಕೊಲ್ಲಾಮರದ ಶಾವು 2 ಈ ಒಂದುಘಟನೆಯಿಂದ ಧೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ದೊಂಬೆಯ ಅಖಾಡವೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತ್ತು.

ರಾಜಕೀಯ ಜೀವನ :-

ಭೀಮರಾವ ಅವರು 1936 ರಲ್ಲಿ ಗಣರಾಜ್ಯ ಕಾರ್ಮಿಕ ಪಕ್ಷ ಎಂಬ ಪಕ್ಷವನ್ನು 1937 ರಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಅಜಟಣ.ಟಜರ.೦ ಂಟಟ ಋಟಿಜುಚೆ , ಭಿನಜಜಾಟಜಜ ಛಿಭಣಭ ಜಿಜಜಜಡಿಚಿಣುಠಟಿ ಎಂದು ಬದಲಾಯಿಸಿದರು. ಕಾಂಗ್ರೇಸ್ ಮತ್ತು ಗಾಂದಿಯವರು ಹರಿಜನರನ್ನು ಅಸ್ಪುರ್ಷರು ಎಂದು ಏಕೆ ಬಿಂಬಿಸಿದರೆಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರು, ಆಗ ಹೇಳಿದರು ನಾನು ಅಸ್ಪುರ್ಷತೆ ಜನಾಂಗದ ಸದಸ್ಯನಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಸದಸ್ಯನಾಗಿದ್ದು ಮತ್ತೆ ಭೀಮರಾವರು ಆ.ಂ.ಅ & ತುಛಿಜಡಿಠಥಿ ಇಥಜಛಿಣಣುತಜ ಛಿಠಣಟಿಛುಟ ಆಯ್ಕೆ ಆಗಿ ಆಯ್ಕೆಯಾದರು. ಇವರು ಬುದ್ದಿವಂತಿಕೆಯಿಂದಾಗಿ ಇವರು ಭಾರತದ ಪ್ರಥಮ ಕಾನೂನು ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಆದರು.

ಶಿಕ್ಷಣ :-

ಅಂಬೇಡ್ಕರವರು ಬಾಂಬೆಯ ಎಲಿಪಿನ್ ಸ್ಟೋನ ಶಾಲೆ ಸೇರಿದ ಮೇಲೆ ಅವರ ತಂದೆ ಕುಟುಂಬ ಸಮೇತವಾಗಿ ಬಾಂಬೆಗೆ ಬಂದು ಒಂದು ಚಿಕ್ಕದಾದ ರೂಮಿನಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿದರು, ಅದು ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಮಲಗಲು ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯವಿತ್ತು. ಅಂಬೇಡ್ಕರವರು ಬೇಗ ಮಲಗಿ ನಡುರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ತಂದೆಗೆ ಮಲಗಲು ಅವಕಾಸ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಮಲಗಿದ್ದಾಗ ತಲೆಮೇಲಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬೀಸುವಕಾಲು ಕಾಲಿನಪಕ್ಕ ಒಂದು ಮೇಕೆಯನ್ನು ಅದೇ ರೂಮಿನಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಮತ್ತು ಭೀಮರಾವ ತಮ್ಮ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಸೀಮೆಏಣ್ಣೆಯ ಚಿಮಣಿಯನ್ನು ಹಚ್ಚಿಕೊಂಡು ದಿನಾಲು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಭೀಮರಾವರವು ಫ್ರೌಡ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿರುವಾಗ ಮರೆಯಲಾಗದ ಒಂದು ಗಾಯ ಇವರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು ಅದೇನೆಂದರೆ ಭೀಮರಾವರು ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಲಿಯಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆಯಿಂದ ಆ ತರಗತಿಗೆ ಹೋಗಲು ನಿರ್ದರಿಸಿದರು ಆದರೆ ಆ ಶಾಲೆಯ ಶಿಕ್ಷಕರು ಸಂಸ್ಕೃತ ಕೇವಲ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗಿತ್ತು ಇಲ್ಲಿ ಕೆಳಜಾತಿಯವರಿಗೆ ವೇದಗಳನ್ನು ಓದುವ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ ನೀವು ಮಾದಿಗ ಜನಾಂಗದವರು ಎಂದರು ಆದರೂ ಯಾರೊಬ್ಬರು ಈ ಅನ್ಯಾಯದ ವಿರುದ್ಧ ದ್ವನಿ ಎತ್ತಲಿಲ್ಲ, ಇವೆಲ್ಲ ನಡೆದರು ಭೀಮರಾವರಗೆ ಸಾಧಿಸುವ ಛಲವಿತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಒಂದು ದಿನ ಅವರು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಕಲಿತರು.

ಮದುವೆ ಮತ್ತು ಮೊದಲಿನ ಸಾಧನೆಗಳು :-

ಅಂಬೇಡ್ಕರವರು ಸಾಧನೆಗಳ ಜೊತೆಗೆ ತಮ್ಮ ವಯಕ್ತಿಕ ಜೀವನವಾದ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಈಜಿದವರು ತಮ್ಮ 17 ನೇ ವಯಸ್ಸಿನ ರಮಾಬಾಯಿ ಎಂಬ ಕನ್ಯೆಯೊಡನೆ ಮದುವೆಯಾಗಿ ಸಂಸಾರದ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಈಜುತ್ತಾ, ಎಪಿಸ್ಟೋನ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಸುವ ಮದ್ಯಂತರ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಪಾಸ ಆಗಿ 1912 ರಲ್ಲಿ ಬಿ.ಎ ಪದವಿಯನ್ನು ಪಡೆದರು. ತದನಂತರ ತಂದೆಯನ್ನು 1913 ರಲ್ಲಿ ಕಳೆದುಕೊಂಡರು ಮುಂದೆ ಬರೋಡದ ರಾಜನಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತ ತನ್ನ ಜೀವನ ಹೋರಾಟದ ಮೊದಲ ಅಧ್ಯಯನ ಮುಗಿಸಿದರು. ಎರಡನೇ ಅಧ್ಯಯನ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಮೇರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಅಂಬೇಡ್ಕರವರ ಜೀವನ :-

ಭೀಮರಾವ ರವರು ಬರೋಡದ ಮಹಾರಾಜರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಅಮೇರಿಕಾಗೆ ಹೋದರು, ಈ ಒಂದು ಪಯಣ ಅವರ ಜೀವನ ಮಹತ್ವ ಪೂರ್ಣವಾದ ಅನುಭವವನ್ನು ನೀಡಿತು. ಮತ್ತು ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಅವರ ಸ್ತೇಹಿತರ ಜೊತೆ ಹಂಚಿಕೊಂಡಿದ್ದರು ಅದೇನೆಂದೆರೆ ಅಸ್ಪುರ್ಷತೆಯೆನ್ನುವುದು ಅಮೇರಿಕಾದ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಿಲವಂತೆ ಮತ್ತು ಷೇಕ್ಸ್ಪಪಿಯರ್ ಒಬ್ಬ ಮಹಾನ್ ನಾಟಕಕಾರ ಮತ್ತು ಅವರು ಹೇಳಿದ "ಮನುಷ್ಯನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಅವಕಾಶಗಳುನ್ನು ಮನುಷ್ಯ ಸರಿಯಾಗಿ ಬಳಸಿ ಕೊಂಡರೆ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಬವಿಷ್ಯ (ದೈವಾ) ಕಾಣುತ್ತಾನೆ.

ಅಂಬೆಡ್ಕರವರು ಲಂಡನ್ನಿಗೆ ಉನ್ನತ ಅದ್ಯಾಯನಕ್ಕಾಗಿ ತೆರಳಿ ಬೆಳಗ್ಗೆ 8 ಘಂಟೆಯಿಂದ ಸಂಜೆ 5 ಘಂಟೆಯವರೆಗೆ ಗ್ರಂಥಾಲಯದಲ್ಲಿ ಅದ್ಯಾಯನ ಮಾಡಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಕಲಿಕೆಯಿಂದ ಸಿದ್ದಾಂತಗಳನ್ನು ಬರೆದು, ಎಂ.ಎ ಪಿಹೆಚ್, ಡಿ ಯನ್ನು 1920 ರಲ್ಲಿ ಪೆಡದರು. ಭೀಮರಾವ್ ರವರು ಲಂಡನಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾಗ ಒಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಪರಿಚಯವಾಧನು ಅವನು ಶ್ರೀಮಂತ ಮನೆತನದದಿಂದ ಬಂದಿದ್ದನ್ನು ಅವನ ಹೆಸರು ಅಸನೋಡಕರ್, ಆದರೇ ಅವನಿಗೆ ಒದನಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅಬೆಡ್ಕರ್ ರವರು ಅವನಿಗೆ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನ ಹೆಳಿದರು. ಅದೇನೆಂದರೆ ನಿಮ್ಮವರು ಹಣವನ್ನು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.ಅದ್ದರಿಂದ ನೀನು ಮಾನವನ ಆಗಿ ಜನಿಸಿದ್ದಿಯ. ನಿನ್ನ ಸಾಧನೆ ಎನೆಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದಿಯಾ? ನೀನು ಕಲಿಯಬೆಕೆಂದು ಬಯಸಿದಾಗ ಆ ದೇವರು ಬಂದು ಕಲ್ಪಸುವುದಿಲ್ಲಾ. ಅವಳು ಬಂದಾಗ ನಾವು ಅವಳಿಂದ ಆಶೀರ್ವಾದ ಪಡೆಯಬೇಕು. ಭೀಮರಾವ್ರವರು 1922 ರಲ್ಲಿ ಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಲಯದ ವಕೀಲರಾದರು ಒಂದು ವರ್ಷದ ತರವಾಯು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬಂದರು.

ಸಾಹಿತಿಕ ಕೊಡುಗೆ :-

ಅಂಬೇಡ್ಕರವರು ಸಾಹಿತಿವಾಗಿ ಕೆಲವು ಅಸ್ಪುರ್ಷತೆ ಬಗ್ಗೆ ಹಲವಾರು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಸಾರಿದ್ದರು ಮತ್ತು ಅಸ್ಪುಷ್ತೆಯ ಅಮವಾನವನ್ನು ಮತ್ತು ಅವರ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮೂಖನಾಯಕ ಎಂಬ ಪತ್ರಿಕೆ ಬರೆದರು. ಹಲವಾರು ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತ ಹಿಂದೂ ಸಮಾಜವು ಗೋಪುರದಂತೆ ಅದರಿಂದ ಹೊರಬರಲು ಏಣಿ ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯವಾಗಿಲುಬೇಕು. ಸಮಾಜವು ದೇವರ ನಿರ್ಜಿವ ದೇವರ ಅಸ್ಥಿತ್ವವನ್ನು ಬಲವಾಗಿ ನಂಬಿದೆ ಅಂತಹ ಜನರ ಮದ್ಯ ಸಮಾಜದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಮುಟ್ಟುಲು ಸಾದ್ಯವಿಲ್ಲ ಕೆಲವೊಂದು ಕೃತಿಗಳ ಮೂಲಕ ಹಿಂದೂ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿರುವ ಅಸ್ಪುರ್ಷತೆ ಅನ್ಯಾಯಯುತವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅರ್ಥಹಿಸಿದರು. ಇದರಿಂದ ಪ್ರೇರಿತನಾದ ಕೋಲ್ಲಾಪುರದ ಶಾವುರಾಜನು 1924 ರಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪುರ್ಷರಿಗೆ ಉಚಿತ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಕೊಡಲು ಮುಂದಾದನು ಹಾಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರನು ಆದ ವೀರಸಾರ್ವಕರ್ ನ್ನು ಅಂಡಮಾನ ಜೈಲಿನಿಂದ ಬಂದು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಅಸ್ಪುರ್ಷತೆಯ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸಿದನು ಅದೇರೀತಿಯಾಗಿ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಕೂಡಾ ಅಸ್ಪುರ್ಷತೆ ಬಗ್ಗೆ ನೈಜ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು.

ಚೌದಾರ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ :-

ಭೀಮರಾವ ಅವರು ಸ್ವತಃ ಅನುಭವಿಸಿದ ಅವಮಾನ ಮತ್ತು ಅಸ್ಪುರ್ಷತೆಯನ್ನು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಯಾರೋಬ್ಬರಿಗೂ ಆಗಬಾರದು ಎನ್ನುವ ಕರುಣಾದೃಷ್ಟಿ ಅವರದಾಗಿತ್ತು. ಅಸ್ಪುರ್ಷರನ್ನು ಮೇಲೆತ್ತುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಬೇರೆ ಯಾರು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಅವರಿಗೆ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಕೊಡಿಸುವ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ ಯಾರು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾರೊ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಅವರಿಂದಲೇ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಭಾಷಣ ಪ್ರತ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ ಅದನ್ನು ಯಾವುದೇ ಭಾಷಣ ಮತ್ತು ಗಾದೆಗಳಿಂದ ಜನರನ್ನು ಎಬ್ಬಿಉಸುವುದು ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಲ್ಲ ಆದ್ದರಿಂದ ಅಂಬೇಡಕರವರು ಹಿಂದು ಸಮಾಜದ ಕುರುಡು ನಂಬಿಕಗಲ ವಿರುದ್ದ ಕ್ರಾಂತಿ ಸಾರಿದರು. ಈ ಒಂದು ನಿರ್ಧಾರದಿಂದಾಗಿಯೇ ಚೌದರ್ ಟ್ಯಾಂಕ್ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಇದರ ಪಲಿತಾಂಶವಾಗಿದೆ.

ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಕಾರ ಎಲ್ಲಾ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಟ್ಯಾಂಕುಗಳನ್ನು ಬಳಸಬಹುದು ಇದರಿಂದ ಯಾವುದೇ ಪರಿಣಾಮ ಆಗುವುದಿಲ್ಲೆವೆಂದು ಬಾಂಬೆ ಶಾಸಕಾಂಗ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಪಾಸು ಮಾಡಿತು. ಈ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯದಿಂದ ಮಹದ್ ಮುನ್ಸಿಪಾಲಟಿ ಕೋಲಬ್ಬ ಜಿಲ್ಲೆ ಅದನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿ ಚೌದರ ಟ್ಯಾಂಕನ್ನು ಅಸ್ಪುರ್ಷರು ಬಳಸಬಹದು ಎಂದುರು ಇದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ತೊಂದರೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಸ್ವತಹ ಅಂಬೇಡ್ಕರವರು ನೇರವಾಗಿ ಮೊದಲಿಗೆ ಬಾವಿಯ ನೀರನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ ಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿದರು, ತದನಂತರ ಇತರರು ಅನುಕರಿಸಿ ನೀರನ್ನು ಕೂಡಿದರು ಇಲ್ಲಿವರಗೂ ಯಾವ ಒಬ್ಬ ಅಸ್ಪುರ್ಷನು ಬಾವಿಯ ಹತ್ತಿರ ಸುಳಿದಿಲ, ಭೀಮರಾವರು ನೀರನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಹೇಳಿದರು ನೀರನ್ನು ದೇವರು ಎಲ್ಲರಿಗಂತಲೇ ಸೃಷ್ಟಿಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಕೆಲವು ಜನ ಅಂಬೇಡ್ಕರವರು ವೀರಭದ್ರೇಶ್ವರ ಗುಡಿಯೊಳಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರು ಎಂದು ಸುಳ್ಳು ವದಂತಿಯನ್ನು ಹಬ್ಬಿಸಿದರು. ಇದನ್ನು ಮೇಲ್ಜಾತಿಯವರು ವದಂತಿಯನ್ನು ಸತ್ಯ ಎಮದು ಬಾವಿಸಿ ಭೀಮರಾವರ ಮೇಲೆ ಹಿಂಸಾತ್ಮಾಕ ದಾಳಿ ಮಾಡಿ ಗಾಯಗೊಳಿಸದರು. ಈ ಒಂದು ಘಟನೆ ಭಾರತ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಅಧ್ಯಾಯವಾಯಿತು ಕೆಲವೊಂದಿಷ್ಟು ಮೇಲ್ಜಾತಿ ಹಿಂದೂ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ರಿಯಗಳನ್ನು ಖಂಡಿಸಿ ನೀರನ್ನು ಬಾವಿ ಮತ್ತು ಟ್ಯಾಂಕರಗಳಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ತಪ್ಪು ಎಂದರು.

ನ್ಯಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಟ :-

ಅಂಬೇಡ್ಕರವರು ಈ ಹಿಂಸಾತ್ಮಕ ಕೃತ್ಯದಿಂದಾಗಿ ಮೇಲ್ಜಾತಿಯವರನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಹಿಂದೂಗಳಿಗಾಗಿಯೇ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಬಾಗಿಲು ತೆರೆದಿರುವುದು ಸತ್ಯ ಆದರೆ ಅಸ್ಪೃತ್ಯರೂ ಹಿಂದೂಗಳಲ್ಲವೇ ಮತ್ತೇಕೆ ಇದೆಲ್ಲ ಎಂದರೂ, ಒಬ್ಬ ಹಿಂದೂ ಮುಸ್ಲಿಮರ ಮಸಿದಿಗೆ ಮತ್ತು ಚರ್ಚಗೆ ಹೋದರೆ ಕೆಳಲಿ ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹಿಂದೂಗಳನ್ನೇ ಹಿಂದೂ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ಬರಬೇಡಿ ಎಂದರೆ ಹಾಗಾದರೆ ಹಿಂದೂ ದೇವಾಲಯಗಳನ್ನು ಪೂಜಿಸುವರು ಯಾರು? ಇದು ಅಂಬೇಡ್ಕ ರವರ ವಾದವಾಗಿದ್ದು ಯಾರು ಈ ಅಸ್ಪೃತ್ಯರು ಎಂದು ಅನ್ನುತ್ತಾರೋ ಅದನ್ನು ಯಾರು ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡುತ್ತಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗಬೇಕನ್ನುವುದು ಇವರ ವಾದವಾಗಿದೆ.

ಕೆಲ ಮೇಲ್ಜಾತಿಯ ಜನ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಅಸ್ಪುರ್ಷರು ಸಮಾನತೆಗೆ ಯೋಗ್ಯರಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಆದರೆ ಅವರು ಹಿಂದೂಗಳಿಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬೇಕು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಬೇಕು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಯೇ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಿಗದ ಹಿಂದೂಳಿದ ಹಿಂದೂ ಜನ ಅದುಹೇಗೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಬಯಸುತ್ತರೆ ಎಂದು ಭೀಮರಾವರು ನುಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ಜನರಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ಮತ್ತು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಹಕ್ಕಿಲ್ಲ ಎಂದು ಇವರ ಒಂದು ಗುಡುಗಿನ ವಾದವಾಗಿತ್ತು.

1927 ರಲ್ಲಿ ಮಹಾಸಭೆ ನಡೆಯಿತು ಈ ಸಭೆಗೆ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಜಾತಿಗಳ ಮಧ್ಯ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿಲ್ಲ ಎಲ್ಲಾ ಜಾತಿಯವರಿಗೂ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ಪೂಜಾರಿಯಾಗಲೂ ಅವಕಾಶವಿದೆ ಎಂದು ಪರಿಹರಿಸಲಾಗಿತ್ತು, ಮತ್ತು ಚೌದರ್ ಟ್ಯಾಂಕ್ ಸಮಸ್ಸೆಯು ಕೋರ್ಟನಿಂದ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಿ ಆ ಒಂದು ಟ್ಯಾಂಕನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆಸ್ತಿ ಎಂದು ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಆದೇಶ ನೀಡಿತು.

ಸಂವಿಧಾನದ ನೀರ್ಮಾತೃ:-

ಭೀಮರಾವ್ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ರವರು ಸಂವಿದಾನದ ರಚನಾ ಸಮಿತಿಯ ಅದ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಆಯ್ಕೆಯಾದರು ಯಾಕೆಂದರೆ ಇವರೊಬ್ಬ ಅಪ್ರತಿಮ ಮೇದಾವಿಯಾಗಿದ್ದರು.ಹಾಗೂ ಉತ್ತಮ ನ್ಯಾಯಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರಾಗಿದ್ದರು.ಮತ್ತ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿರುವ ವರ್ಗಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ತಮ ಸದ್ಗುಣಗಳ ಬಾಂದವ್ಯ ಕಟ್ಟುವಲ್ಲಿ ಒತ್ತನ್ನು ನೀಡಿದವರಾಗಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇವರ ಪ್ರಕಾರ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವರ್ಗಗಳ ಮದ್ಯ ಒಗ್ಗಟ್ಟನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದು ಬಾಹಳಷ್ಟು ಕಷ್ಟದ ಕೆಲಸ ಎಕೆಂದರೆ ವರ್ಗಗಲ ಬುದ್ದಿ ತತ್ವಗಳು ಸಂಬಾಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಇರವುದಿಲ್ಲ. ಅಥವ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ತತ್ವಗಳ ಪರಿಚಯವಿರುವುದಿಲ್ಲಾ. ಇಂದಿಗು ಇವರು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಮಹಾತ್ತರವಾದ ಕೊಡಿಗಡಯನ್ನ ನೀಡಿ ಭಾರತ ಸಂವಧಾನದ ಶಿಲ್ಪಿ ಎಂದೆ ಖ್ಯಾತಿಯನ್ನು ಪಡೆದರು ಮತ್ತು ಹಲವಾರ ದೇಶದ ಸಂವಿಧಾನದ ಒದುಗನಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ದೇಶಗಳ ಗಮನವನ್ನ ತನ್ನಡೆಗೆ ಸೇಳೆದ ಎಕೈಕ ಭಾರತಿಯನಾದನು.

ಬೌಧ್ಧ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಮತಾಂತರ:-

ಬೀಮರಾವ್ ರವರು 1950 ರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಲಂಕ ಪ್ರವಾಸದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಬೌಧ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಫೊಂಡಿದ್ದರು ಅಲ್ಲಿ ಬೌಧ ವಿದ್ವಾಂಸರ ಮತ್ತು ಬೌಧ ಸನ್ಯಾಸಿ (ಬೌಧ ಬಿಕ್ಷು)ಗಳ ವಿಚಾರಗಳನ್ನ ಆಲಿಸಿದರು. ತದನಂತರ ಶ್ರೀಲಂಕದಿಂದ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಮರಳಿದ ನಂತರ ಅವರು ಒಂದು ನಿರ್ದಾರವನ್ನ ತೆಗೆದುಕೋಂಡರು ಈ ಒಂದು ನಿರ್ದಾರ ಅವರ ಜೀವನ ಶೈಲಿಯನ್ನೇ ಬದಲಾಯಿಸಿತು. ಅದೇನೆಂದರೆ ಬೌದ್ದ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಮತಾಂತರ ಗೊಂಡರು ಹಾಗೂ ಬೌಧ ಧರ್ಮದ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಮಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಬರೆದು ತಮ್ಮಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾವೇ ಮೌನವಾಗಿ ಬೌಧ್ಧ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ವಿಲೀನವಾದರು. ಅಂಬೆಡ್ಕರ ರವರು ಹಿಂದು ಧರ್ಮದ ಆಚಾರ ಮತ್ತು ಜಾತಿ ವಿಭಜನೆಯನ್ನ ಕಂಡಿಸಿದರು. 1955 ರಲ್ಲಿ ಭಾರತಿಯ ಬೌಧ್ಧ ಮಹಾಸಬಾ ಎಂಬ ಸಂಘವನ್ನು ಹುಟ್ಟು ಹಾಕಿ ಇವರು ಬರೆದ "ಬುಧ್ಧ ಮತ್ತು ಅವನ ಧರ್ಮ" ಎಂಬ ಮಸ್ತಕವನ್ನು ಮರಣೋತ್ತರವಾಗಿ ಬಿಡುಗಡೆಗೊಳಿಸದರು. ಕೊನೆಗೆ 1956 ರಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು 5 ಲಕ್ಷ ಜನರು ಬೌಧ್ದ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಮತಾಂತರ ಗೊಂಡರು. ಮತ್ತು ಪ್ರಯಾಣವನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸುತ್ತಾ ಕಟ್ಮೋಂಡೊದಲ್ಲಿ ನೆಡೆದ 4 ನೇ ಬೌಧ್ದ ಸಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡರು. ಕೊನೆದಾಗಿ ಅಂಬೆಡ್ಕರ್ ರವರು "ಬುಧ್ದ ಅಥವ ಕಾರ್ಲಮಾರ್ಕ್ಸ" ಎಂಬ ಕೊನೆಯ ಹಸ್ತ ಪ್ರತಿಯನ್ನು 2 ಡಿಸೆಂಬರ್ 1956 ರ ರಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸದರು.

ಮರಣ:-

ಸಾವು ಎಂಬುವದು ಎಂತಹ ಜ್ಞಾನಿಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲಾ ಸಾಕ್ಷಿಯಂತೆ ಅಂಬೆಡ್ಕರ್ ರವರು 1954–55 ರಿಂದ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾಯಿಲೆ ಮತ್ತು ಕಣ್ಣಿನ ನರ ದೌರ್ಬಲ್ಯದಿಂದ ಬಳಲುತ್ತದ್ದರು. ಕೊನೆಗೆ 1956 ರಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ದಿವ್ಯ ಜ್ಞಾನ ದೀಪಾ ತಮ್ಮ ಡೆಲ್ಲಿಯ ನಿವಾಸದಲ್ಲಿ ನಂದಿ ಹೋಯಿತು. ಅವರು ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಬೌಧ್ದ ಧರ್ಮದ ಆಚಾರದಂತೆ ಅವರ ಅಂತ್ಯಸಂಸ್ಕಾರ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಅದಕ್ಕೆ ಸಾವರಾರು ಜನರು ಮತ್ತು ಹಿಂಬಾಲಿಕರು ಸಾಕ್ಷಿಯಾದರು.

ಉಪಸಂಹಾರ :-

ಭಾರತದ ಇತಿಹಾಸ ಅಂಬೆಡ್ಕರ್ ರವರನ್ನು ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.ಎಕೆಂದರೆ ಭೀಮರಾವ್ ಅವರು ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನ ನೀರ್ಮಾತೃ ಆಗಿದ್ದರು ಮತ್ತು 1947 ಆಗಸ್ಟ 15 ರಂದು ಭಾರತ ವಿದೇಶಿಯರ ಆಳ್ವಿಕೆಯಿಂದ ಮಕ್ಕವಾಗಿತ್ತು ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ರವರು ಸ್ವತಂತ್ರ್ಯ ಭಾರತದ ಮೊದಲ ಕಾನೂನು ಮತ್ತಿಯಾಗಿ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರು ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡುವುದು ಅಷ್ಟು ಸುಲಬದ ಕೆಲಸವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ ಯಾಕೆಂದರೆ ಭಾರತದ ಇತಿಹಾಸ ಮತ್ತು ಭಾರತದ ಸಾಮಾಜ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದು ಮತ್ತು ಹಲವಾರು ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಸಂವಿದಾವನ್ನು ಹಾಗೂ ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿದ ಕೀರ್ತಿ ಅಂಬೆಡ್ಕರ್ ರವರಿಗೆ ಸಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ತಾಳ್ಮೆ ಮತ್ತು ಬುದ್ದಿವಂತಿಕೆ ಮಹತ್ವವಾಗಿದ್ದು ವಿವಿದ ರೀತಿಯ ಹೆಳಿಕೆಗಳನ್ನ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಕಾನೂನು ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಕರಡು ಸಮಿತಿಯ ನೆಡೆಯುವ ಮುಂಚೆ 1948 ನವಂಬರ್ 4 ರಂದು ಸಂಸತ್ ಸಭೆ ನೆಡೆಯಿತು. ಅಲ್ಲಿ ಇವರು ಸಂವಿಧಾನದ ಮೇಲಿನ ಅನೇಕ ಪ್ರಶ್ನೇಗಳಿಗೆ ತೃಪ್ತಿಕರ ವಾದ ಸೂಕ್ತ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ನೀಡಿದರು. ಅಲ್ಲದೆ 1948 ನವಂಬರ್ 29 ರಂದು ಸಂವಿಧಾನದ ಒಂದು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪುರ್ಷತೆಯನ್ನು ನೀಡಿದರು. ಅಲ್ಲದೆ 1948 ನವಂಬರ್ 29 ರಂದು ಸಂವಿಧಾನದ ಒಂದು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪುರ್ಷತೆಯನ್ನು ನೀವಾರಿಸಲು ಅನುಮೋದನೆ ಪಡೆಯಿತು.ಸಂವಿದಾನದ ಮೇಲಿನ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಅಂಬೆಡ್ಕರ ರವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನ ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.ಸಂವಿಧಾದ ರಚನಾ ಸಮಿತಿಯು ಸಂವಿದಾನದ ಕರಡನ್ನ 1949 ನವಂಬರ್ 26 ರಂದು ಸ್ವೀಕರಿಸಿತು.ಇದು ಅಂಬೆಡ್ಕರ ರವರ ಸಾರ್ವರ್ತಿಕ ಮತ್ತು ಮಾನವತ್ವದ ಚಿಂತನೆಯನ್ನ ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಕೊನೆದಾಗಿ ಹೆಳುವುದಾದರೆ ಭಾರತದ ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜದ ಅಭಿವೃದ್ದಿಯಲ್ಲಿ ಬಾಬಾ ಸಾಹೆಬ್ ಅಂಬೆಡ್ಕರ ರವರು ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಿದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ವೈಕ್ಕಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಮಹಾಭಾರತದಲ್ಲಿ 'ವಿದುರನೀತಿ'

– ಡಾ. ರಜನಿ ಹೆಚ್.

ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು ಹಾಗೂ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು, ಸಂಸ್ಕೃತ, ಪ್ರಾಕೃತ ಹಾಗೂ ಯೋಗ ವಿಭಾಗ, ಕರ್ನಾಟಕ ಕಲಾ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ, ಧಾರವಾಡ.

ಮಹಾಭಾರತದ ಅಷ್ಟಾದಶ ಪರ್ವಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಚೀನ ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಸತ್ಯವತಿ–ಪರಾಶರರ ಮತ್ರರಾದ ವೇದವ್ಯಾಸರು ಮಹಾಭಾರತ ಮಹಾಕಾವ್ಯದ ರಚನಾಕಾರರು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಮಹಾಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಪಾತ್ರವಾಗಿಯೂ ಮುನಿ ಮೂರ್ಧನ್ಯರೂ, ಧನ್ಯರೂ ಎನಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಾಭಾರತದ ವಿಕಾಸವು ಜಯ – ಭಾರತ ಸಂಹಿತಾ – ಮಹಾಭಾರತ ಎಂಬ ಮೂರು ಸ್ತರಗಳಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿ ಜಯಪ್ರಿಯವಾಗಿದೆ. 'ಜಯ' ಎಂಬ ಗ್ರಂಥದ ಹೆಸರೇ ಪಾಂಡವ ವಿಜಯವನ್ನು ಅಂದರೆ ಧರ್ಮದ ವಿಜಯವನ್ನು ಸೂಚಿಸಲೆಂದೇ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದು ಎನ್ನಲಾಗಿದೆ. 'ಜಯ' ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಈ ಗ್ರಂಥ ವ್ಯಾಸ ಮಹರ್ಷಿಗಳ ನಿಜಶಿಷ್ಯರಾದ ವೈಶಂಪಾಯನರಿಗೆ ಬೋಧಿಸಲಾದ ಮಹಾಭಾರತದ ಮೊದಲ ಅವಸ್ಥೆ. ವೈಶಂಪಾಯನ ಮತ್ತು ಗುರುವ್ಯಾಸರ ಸಂವಾದಮೂರ್ವಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು 'ಜಯ'ದಲ್ಲಿ ಸೇರ್ಪಡೆ ಮಾಡಿ 'ನಾಗಯಜ್ಜ' ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಜನಮೇಜಯನಿಗೆ ಕೇಳಿಸಲಾಯಿತು. ಅದು ಇಪ್ಪತ್ತ್ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ ಶ್ಲೋಕಗಳ ಪರಿಮಾಣದಲ್ಲಿ 'ಭಾರತ' ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಖ್ಯಾತಿಯಾಯಿತು. ಇದು ಗ್ರಂಥದ ಎರಡನೇ ಅವಸ್ಥೆ. ಇಪ್ಪತ್ತ್ನಾಲ್ಕ ಸಾವಿರ ಶ್ಲೋಕ ಪರಿಮಾಣವುಳ್ಳ ಈ ಭಾರತ ಗ್ರಂಥವು ಸೌತಿಯರಿಂದ ಶೌನಕರಿಗೆ ಬೋಧಿಸುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ಕೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸಮಾಧಾನದ ಉತ್ತರದೊಂದಿಗೆ ಬೃಹತ್ ಆದ ಗ್ರಂಥ ಲಕ್ಷ ಶ್ಲೋಕ ಪರಿಮಾಣದಿಂದ 'ಮಹಾಭಾರತ' ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಪಡೆಯಿತು. ಇದು ಗ್ರಂಥದ ಮೂರನೆಯ ಪೂರ್ಣ ಅವಸ್ಥೆ. ತೃತೀಯ ಅವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿನ ಗ್ರಂಥವೇ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲೂ 'ಮಹಾಭಾರತ' ಎಂದು ಸೌತಿಕರಿಂದ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿತು. 'ಮಹತ್ತ್ವಾತ್ ಭಾರವತ್ತಾಚ್ಚ ಮಹಾಭಾರತಮುಚ್ಯತೆ' ಎಂಬ ನಾಮಧೇಯ ಸಾರ್ಥಕವಾಯಿತು.

ಪ್ರಸ್ತುತ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಮಹಾಭಾರತದಲ್ಲಿ ಆದಿ – ಸಭಾ – ವನ – ವಿರಾಟ – ಉದ್ಯೋಗ –ಭೀಷ್ಮ – ದ್ರೋಣ – ಕರ್ಣ – ಶಲ್ಯ – ಸೌಪ್ತಿಕ – ಸ್ತ್ರೀ – ಶಾಂತಿ – ಅನುಶಾಸನ – ಅಶ್ವಮೇಧ –ಆಶ್ರಮವಾಸಿಕ – ಮೌಸಲ – ಮಹಾಪ್ರಾಸ್ತಾನಿಕ – ಸ್ವರ್ಗಾರೋಹಣ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಹದಿನೆಂಟು ಪರ್ವಗಳಿವೆ. ಯುದ್ಧವರ್ಣನೆ ಮಾತ್ರ ವ್ಯಾಸರ ಲಕ್ಷ್ಯವಾಗಿರದೆ ಭೌತಿಕ ಜೀವನದ ಅಸಾರತೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದು ಸಕಲ ಜೀವ ಜಂತುಗಳಿಗೆ ಮೋಕ್ಷ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಹಿಡಿಸುವುದು ವ್ಯಾಸ ಮಹರ್ಷಿಗಳಿಗೆ ಮಹಾಭಾರತ ರಚನೆಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದ್ದಿತು. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಇಲ್ಲಿ ಶಾಂತರಸವೇ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿದ್ದು, ವೀರರಸವು ಗೌಣವಾಗಿದೆ. ಭೌತಿಕ ಜೀವನದ ತುಚ್ಛತೆಯನ್ನು ನಿದರ್ಶನಗಳ ಮೂಲಕ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿ ಮೋಕ್ಷ ಕುರಿತಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಮನಗೊಡುವಂತೆ ಮಾಡುವುದೇ ಶಾಂತ ರಸದ ಪ್ರಾಧಾನತೆ. ಈ ಮಹಾಭಾರತವೇ ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ವಿಶ್ವಕೋಶ. ಇಲ್ಲಿಯಾದರೋ ನಾಲ್ಕು ಮರುಷಾರ್ಥಗಳ ಯಥಾರ್ಥ ಸಾಧನೆಯೊಂದಿಗೆ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೋಕ್ಷವೇ ಅತ್ಯಂತ ಉನ್ನತ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವುದು ಎಂದು ಸಾಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ವರ್ಣಾಶ್ರಮ ಧರ್ಮವನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಸಮಾನವಾಗಿ ಧರಿಸುವ ಕುರಿತು ಈ ಗ್ರಂಥವು ಧರ್ಮದ ನಿತ್ಯತ್ವವನ್ನೂ, ಕಾಮಾರ್ಥಗಳ ಅನಿತ್ಯತ್ವವನ್ನೂ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಮಹಾಭಾರತವನ್ನು 'ಪಂಚಮವೇದ' ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ. ಇದರ ಪ್ರತಿಶತ ಎಂಬತ್ತರಷ್ಟು ಭಾಗ ಉಪದೇಶಕಾರಕವಾಗಿದ್ದು, ಉಳಿದ ಭಾಗ ಕಥಾವಸ್ತುಗಳಿಂದಲೂ ಕೂಡಿದ್ದರಿಂದ 'ಆಚಾರಶಾಸ್ತ್ರ'ದ ರೂಪದಿಂದಲೂ ಕಾಣುವರು. ಶಾಂತಿ ಪರ್ವದಲ್ಲಿ 'ರಾಜಧರ್ಮ'ವನ್ನು ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಷನುಸಾರವಾಗಿ ರಾಜ್ಯವೇ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಜೀವನಾಧಾರ. ಒಂದೊಮ್ನೆ ರಾಜ್ಯ ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಆಗ

ಮಾತ್ಸ್ಯನ್ಯಾಯದಂತೆ ಅಶಕ್ತರೆಲ್ಲಾ ನಾಶವಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಮನುಷ್ಯನಾದರೋ ಸ್ವಭಾವತಃ ದುಷ್ಟ ಬುದ್ಧಿಯುಳ್ಳವನು. ಅವನನ್ನು ಹಿಡಿತದಲ್ಲಿಡಬೇಕಾದರೆ ದಂಡವೊಂದೇ ಉಪಾಯವಾಗಿದೆ. ಅರಾಜಕತೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ಜನಾನುರಾಗಿ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಸಂಘಟಿಸುವುದು ಬಹಳ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. 'ಯದಿಹಾಸ್ತಿ ತದನ್ಯತ್ರ ಯನ್ನೇಹಾಸ್ತಿ ನ ತತ್ ಕ್ಷಚಿತ್' ಎಂಬ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಸೂಕ್ತಿ ಮಹಾಭಾರತದ ಹಿರಿಮೆಯಾಗಿದೆ.

ಮಹಾಭಾರತದ ಉದ್ಯೋಗ ಪರ್ವದ ಎಂಟನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ವಿದುರನಿಂದ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರನಿಗೆ ಉಪದೇಶಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ರಾಜನೀತಿಯೇ 'ವಿದುರನೀತಿ' ಎಂದು ಪ್ರಖ್ಯಾತಿಯಾಗಿದೆ. ವಿದುರನು ಸತ್ಯನಿಷೈಯುಳ್ಳವನು, ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತದಿಂದ ಧರ್ಮಮಾರ್ಗ ಪ್ರದರ್ಶಕನೂ, ಪ್ರವರ್ತಕನೂ ಆಗಿದ್ದನು. ಅವನು ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಹಿತವಚನಗಳನ್ನು ಉಪದೇಶಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ 'ಪ್ರಜಾಗರ' ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಉಪಪರ್ವದ 8ನೇ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ 'ವಿದುರನೀತಿ' ಸಂಗ್ರಹ ರೂಪದಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿತವಾಗಿದೆ. ವಿದುರನಿಂದ ಉಪದೇಶಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಈ ಉಕ್ತಿಯು ಕೇವಲ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರನಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅನ್ವಯಿಸದೇ ಜಗತ್ತಿನ ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗದ ಜನರಿಗೆ ಸುಖ–ಶಾಂತಿ ಪಡೆಯಲು ಸರ್ವಕಾಲದಿಂದಲೂ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ವಿದುರನ ಅತ್ಯಮೂಲ್ಯವಾದ ಉಪದೇಶವು ಈ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಟ್ಟಿದೆ.

ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರನು ವಿದುರನಿಗೆ ಧರ್ಮೇಪದೇಶವನ್ನು ಮಾಡುವಂತೆ ಕೇಳಿದಾಗ ವಿದುರನು ಪಂಡಿತ ಮತ್ತು ಪಾಂಡಿತ್ಯದ ಲಕ್ಷಣವನ್ನು ಈ ರೀತಿ ವಿವರಿಸುತ್ತಾನೆ;

"ಕ್ಷಿಪ್ರಂ ವಿಜಾನಾತಿ ಚಿರಂ ಶೃಣೋತಿ ವಿಜ್ಞಾಯ ಚಾರ್ಥಂ ಭಜತೇ ನ ಕಾಮಾತ್ । ನಾಸಂಪೃಷ್ಟೋ ವ್ಯಪಯುಂಕ್ತೇ ಪರಾರ್ಥೇ ತತ್ ಪ್ರಜ್ಞಾನಂ ಪ್ರಥಮಂ ಪಂಡಿತಸ್ಯ ॥"

[ಉದ್ಯೋಗಪರ್ವ : ಅ–1; ಶ್ಲೋ–27]

ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಬಹು ಬೇಗನೆ ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೋ, ಬಹುಕಾಲ ಆಲಿಸುತ್ತಾನೋ, ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ನಡೆಯುತ್ತಾನೋ, ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಪರರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅದು ಪಂಡಿತನ ಬಹುಮುಖ್ಯ ಲಕ್ಷಣವಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಯಾರು ದ್ವೇಷಭಾವವನ್ನು ಪ್ರಶಮನ ಮಾಡಿದ ನಂತರವೂ ದ್ವೇಷಾಗ್ನಿಯನ್ನು ಹೊಂದುವುದಿಲ್ಲವೋ, ಗರ್ವ ಪಡುವುದಿಲ್ಲವೋ, ಉದ್ವೇಗಿಯಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲವೋ, ಕಷ್ಟ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ದುಷ್ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗುವುದಿಲ್ಲವೋ ಆ ಸತ್ಪುರಷನೇ ಉತ್ತಮನು, ಸುಸಂಸ್ಕೃತನಾದ ಮನುಷ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳುವರು.

"ಏಕೋ ಧರ್ಮ: ಪರಂ ಶ್ರೇಯ: ಕ್ಷಮೈಕಾ ಶಾಂತಿರುತ್ತಮಾ। ವಿದ್ಯೈಕಾ ಪರಮಾ ತೃಪ್ತಿರಹಿಂಸೈಕಾ ಸುಖಾರಹಾ॥"

[ಉದ್ಯೋಗಪರ್ವ: ಅ–1; ಶ್ಲೋ–57]

ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಧರ್ಮ, ಕ್ಷಮಾ, ವಿದ್ಯಾ, ಅಹಿಂಸೆಯ ಪ್ರಶಂಸೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ವಿದುರನು ಗುಣ– ದುರ್ಗುಣಗಳನ್ನು ಹೀಗೆ ಉಪದೇಶಿಸುತ್ತಾನೆ;

"ಷಡೇವ ತು ಗುಣಾಃ ಮಂಸಾ ನ ಹಾತವ್ಯಾಃ ಕದಾಚನ। ಸತ್ಯಂ ದಾನಮನಾಲಸ್ಯಮನಸೂಯಾ ಕ್ಷಮಾ ಧೃತಿಃ। ಷಡ್ ದೋಷಾಃ ಮರುಷೇಣೇವ ಹಾತವ್ಯಾ ಭೂತಿ ಮಿಚ್ಛತಾ। ನಿದ್ರಾ ತಂದ್ರಾ ಭಯಂ ಕ್ರೋಧ ಆಲಸ್ಯಂ ದೀರ್ಘಸೂತ್ರತಾ ॥" ಎಂದು.

ಮನುಷ್ಯನ ಮೌಲ್ಯ ಏನೆಂಬುದನ್ನು ವಿದುರ ಸವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಉಪದೇಶಿಸಿದ್ದಾನೆ; ಬುದ್ಧಿಯ ಬಗೆಗಿನ ಗರ್ವ, ಅಜ್ಞಾನ, ಅಸೂಯೆ, ಚಾಡಿಕೋರತನ, ಸ್ವಜನರಲ್ಲಿ ಕಲಹ, ಉನ್ಮಾದಕ್ಕೊಳಪಟ್ಟವರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ದುರ್ಜನರಲ್ಲಿ ಮಾತು ಇವುಗಳನ್ನು ಯಾರು ತ್ಯಜಿಸುತ್ತಾರೋ ಅವರೇ ಶ್ರೇಷ್ಠರೆಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಬುದ್ಧಿ ಶಕ್ತಿ, ಸಚ್ಚಾರಿತ್ರ್ಯ, ಇಂದ್ರಿಯ ನಿಗ್ರಹ, ವಿದ್ಯೆ, ಶೌರ್ಯ, ಮಿತನುಡಿ, ಯಥಾಶಕ್ತಿ ದಾನ, ಮಾಡಿದ ಉಪಕಾರವನ್ನು ಸ್ಥರಿಸುವುದು ಇವೇ ಎಂಟು ಗುಣಗಳು ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಪ್ರಕಾಶಮಾನನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಅಂತಹವನು ಸ್ವಪ್ರಕಾಶದಿಂದ ಭಾಸ್ಕರನಂತೆ

ವಿರಾಜಿಸುತ್ತಾನೆ. ಕಾಯೇನ – ವಾಚೇನ – ಮನಸಾ ಪ್ರತಿಕ್ಷಣವೂ ಹಾಗೆಯೇ ಜೀವಿಸುತ್ತಾನೆ. ಯಾವ ಮನುಷ್ಯನು ಹೇಗೆ ಇರುತ್ತಾನೋ ಹಾಗೆಯೇ ವರ್ತಿಸಬೇಕಾಗುವುದು. ದುರ್ಜನರಲ್ಲಿ ದುರ್ಜನರಂತೆಯೂ, ಸಜ್ಜನರಲ್ಲಿ ಸಜ್ಜನರಂತೆಯೂ ವರ್ತಿಸಬೇಕು ಎಂದು.

ಹೇ ರಾಜನ್ (ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರ) ಆರೋಗ್ಯ, ಋಣಮುಕ್ತತೆ, ದೂರದೇಶ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡದೇ ಇರುವುದು, ಸಜ್ಜನರ ಸಹವಾಸ, ಸ್ವ ಇಚ್ಛಾ ಕಾರ್ಯ, ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸುವುದು, ಭಯ ರಹಿತ ಜೀವನ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಸುಖಜೀವನದ ಕಾರಣಗಳಾಗಿವೆ. ಯಾರು ದುಷ್ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುವರೋ ಅವರನ್ನು, ಯಾರು ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅವರನ್ನು, ಯಾರು ಬಹಳಷ್ಟು ತಿನ್ನುವರೋ ಅವರನ್ನು, ಜನರ ವೈರಿಯಾದವರನ್ನು, ಕಪಟಿ, ವಂಚಕ, ಕ್ರೂರಿ, ದೇಶ–ಕಾಲಾದಿ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಅನಾದರ ಉಳ್ಳವರನ್ನು, ಮಲೀನವಾಗಿರುವವರನ್ನು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ ವಿದುರನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಪ್ರಜಾರಂಜನೆಯೇ ರಾಜಧರ್ಮ. ರಾಷ್ಟ್ರದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಸಲುವಾಗಿ ಧನ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡುವುದು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ. ರಾಜನಾದವನು ತೆರಿಗೆಯಿಂದ ಕೋಶವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಿಂಸೆ ರಹಿತವಾಗಿ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ದೃಷ್ಟಾಂತದ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸುತ್ತಾನೆ;

"ಯಥಾ ಮಧು ಸಮಾದತ್ತೇ ರಕ್ಷನ್ ಮಷ್ಪಾಣಿ ಷಟ್ ಪದः। ತದ್ವದರ್ಥಾನ್ಮನುಷ್ಯೇಭ್ಯ ಆದದ್ಯಾದವಿಹಿಂಸಯಾ॥ ಮಷ್ಪಂ ಮಷ್ಟಂ ವಿಚಿನ್ವೀತ ಮೂಲಚ್ಛೇದಂ ನ ಕಾರಯೇತ್। ಮಾಲಾಕಾರ ಇವಾರಾಮೆ ನ ಯಥಾಂಗಾರಕಾರಕಃ॥"

[ಉದ್ಯೋಗಪರ್ವ: ಅ-2; ಶ್ಲೋ-17-18]

ಯಾವ ರಾಜನು ಕಣ್ಣು – ಮನಸ್ಸು – ಮಾತು – ಕರ್ಮ ಈ ನಾಲ್ಕು ವಿಧದಿಂದ ಲೋಕವನ್ನು ಪಾಲಿಸುತ್ತಾನೋ ಅವನನ್ನು ಲೋಕವು ಪ್ರಸನ್ನಗೊಳಿಸುವುದು. ಯಜ್ಞ, ಅಧ್ಯಯನ, ದಾನ, ತಪ, ಸತ್ಯ, ಕ್ಷಮೆ, ದಯೆ, ಲೋಭ ರಹಿತವಾದ ಮಾರ್ಗ ಇವು ಧರ್ಮದ ಎಂಟು ವಿಧ ಎನ್ನಲಾಗಿದೆ.

ರಾಜನ್, ನಿತ್ಯವೂ ಪ್ರಿಯವಾಗಿ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡುವವರು ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಸುಲಭವಾಗಿ ಸಿಗುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅಪ್ರಿಯವಾದ ಸತ್ಯವನ್ನು ಆಡುವವರು, ಕೇಳುವವರು ಇಬ್ಬರೂ ದುರ್ಲಭರು. ಧರ್ಮವನ್ನಾಶ್ರಯಿಸಿ ಪ್ರಿಯಾಪ್ರಿಯವನ್ನು ಮಾಡುವವನೇ ಒಡೆಯ. ಅಪ್ರಿಯವಾದರೂ ಸೂಕ್ತವಾದದನ್ನೇ ಮಾಡುವವನಿಂದ ರಾಜನು ಸಹಾಯಕ್ಕೊಳಪಡುತ್ತಾನೆ.

ಆದ್ದರಿಂದ :

"ತ್ಯಜೇತ್ ಕುಲಾರ್ಥೇ ಮರುಷಂ ಗ್ರಾಮಸ್ಯಾರ್ಥೇ ಕುಲಂ ತ್ಯಜೇತ್ । ಗ್ರಾಮಂ ಜನಪದನ್ಯಾರ್ಥೇ ಆತ್ಮಾರ್ಥೇ ಪೃಥಿವೀಂ ತ್ಯಜೇತ್ ॥"

[ಉದ್ಯೋಗಪರ್ವ: ಅ-5; ಶ್ಲೋ-17]

ಅರ್ಥಾತ್ ಕುಲದ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ತ್ಯಜಿಸು, ಗ್ರಾಮದ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ತ್ಯಜಿಸು, ಗ್ರಾಮದ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಕುಲವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸು, ಜನಪದದ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಗ್ರಾಮವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸು, ಆತ್ಮಾರ್ಥಕ್ಕಾಗಿ ಪೃಥ್ಷಿಯನ್ನೇ ತ್ಯಜಿಸು ಎಂಬುದು ವಿದುರನ ಸೂಕ್ತಿ.

"ಜರಾ ರೂಪಂ ಹರತಿ ಹಿ ಧೈರ್ಯಮಾಶಾ

ಮೃತ್ಯು: ಪ್ರಾಣಾನ್ ಧರ್ಮಚರ್ಯಾಮಸೂಯಾ।

ಕ್ರೋಧಃ ಶ್ರೀಯಂ ಶೀಲಮನಾರ್ಯಸೇವಾ

ಹ್ರೀಯಂ ಕಾಮಃ ಸರ್ವಮೇವಾಭಿಮಾನಃ ॥"

[ಉದ್ಯೋಗಪರ್ವ : ಅ-5; ಶ್ಲೋ-8]

ಅರ್ಥಾತ್ ವೃದ್ಧಾಪ್ಯವು ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ನಾಶಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ, ಆಸೆ ಧೈರ್ಯವನ್ನು ನಾಶಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಮೃತ್ಯು ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಅಪಹರಿಸುತ್ತದೆ. ಅಸೂಯೆ ಧರ್ಮಾಚರಣೆಯನ್ನು ನಾಶಪಡಿಸುತ್ತದೆ, ಕಾಮ ಲಜ್ಜೆಯನ್ನು ನಾಶಪಡಿಸುತ್ತದೆ, ಅನಾರ್ಯ ಸೇವೆ ಮತ್ತು ದುರ್ಜನರ ಸೇವೆ ಸಚ್ಚಾರಿತ್ರ್ಯವನ್ನು ಅಪಹರಿಸುತ್ತದೆ, ಕ್ರೋಧ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡುತ್ತದೆ, ಅಹಂಕಾರ ಸರ್ವಸ್ವವನ್ನೂ ನಾಶಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ರಾಜನಾದವನು ಸಚ್ಚಾರಿತ್ರ್ಯಾಚರಣೆಯನ್ನು, ಧರ್ಮಾಚರಣೆಯನ್ನು ಹಿಂಸೆ ರಹಿತವಾದ ಪ್ರಜಾಪಾಲನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಸ್ಪಷ್ಟ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವಿದುರನ ಉಕ್ಕಿಗಳಿಂದ ತಿಳಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ.

ಆತ್ಮ ಸ್ವರೂಪ ಏನೆಂಬುದನ್ನು ವಿದುರನು ಸವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಉಪದೇಶಿಸಿದ್ದಾನೆ;

"ರಥಃ ಶರೀರಂ ಮರುಷಸ್ಯ ರಾಜನ್ ಆತ್ಮಾನಿಯತ್ತೇಂದ್ರಿಯಾಣ್ಯಸ್ಯ ಚಾಶ್ವಾಃ । ತೈರಪ್ರಮತ್ತಃ ಕುಶಲೀ ಸದಶ್ವೇರ್ದಾಂತೈ: ಸುಖಂ ಯತಿ ರಥೀವ ಧೀರಃ॥"

[ಉದ್ಯೋಗಪರ್ವ : ಅ-2; ಶ್ಲೋ-59]

ಇಂದ್ರಿಯ ನಿಗ್ರಹವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಈ ಶ್ಲೋಕ ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ;

"ಆತ್ಮನಾತ್ಮಾನವನ್ವಿಚ್ಛೇನ್ಮನೋ ಬುದ್ಧೀಂದ್ರಿಯೈರ್ಯಾತೈ:। ಆತ್ಮಾ ಹ್ಯೇವಾತ್ಮನೋ ಬಂಧುರಾತ್ಮೇವ ರಿಮರಾತ್ಮನಃ॥"

[ಉದ್ಯೋಗಪರ್ವ : ಅ-2; ಶ್ಲೋ-64]

ಆತ್ಕವೇ ಬಂಧು ಮತ್ತು ರಿಮ ಎಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟಾಭಿಪ್ರಾಯ. ಹಾಗೆಯೇ,

"ಇಂದ್ರಿಯಾಣಾಮನುತ್ತರ್ಗೋ ಮೃತ್ಯುನಾಪಿ ವಿಶಿಷ್ಯತೇ । ಅತ್ಯರ್ಥಂ ಮನರುತ್ತರ್ಗಃ ಸಾದಯೇದ್ ದೈವತಾನ್ಯಪಿ ॥"

[ಉದ್ಯೋಗಪರ್ವ : ಅ-7; ಶ್ಲೋ-51]

"ಆತ್ಮಾ ನದೀ ಭಾರತ ಮಣ್ಯತೀರ್ಥಾ

ಸನ್ಯೋದಕಾ ಧೃತಿಕೂಲಾ ದಯೋರ್ಮಿ:।

ತಸ್ಯಾಂ ಸ್ನಾತಃ ಪೂಯತೇ ಮಣ್ಯಕರ್ಮಾ

ಪುಣ್ಯೋ ಹ್ಯಾತ್ಮಾ ನಿತ್ಯಮಲೋಭ ಏವ ॥"

[ಉದ್ಯೋಗಪರ್ವ : ಅ-8; ಶ್ಲೋ-21]

ಲೋಭ ರಹಿತನಾದವನು ಸದಾ ಪವಿತ್ರ ಎಂದರ್ಥ.

ರಾಜನ ಕರ್ತವ್ಯ, ಪಂಡಿತ-ಪಾಂಡಿತ್ಯದ ಲಕ್ಷಣ, ಉತ್ತಮ-ಮಧ್ಯಮ-ಅಧಮ ಮನುಷ್ಯರ ಲಕ್ಷಣ, ಸಚ್ಚಾರಿತ್ರ್ಯ ಮನುಷ್ಯನ ಪ್ರಶಂಸೆ, ಧರ್ಮದ ಲಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಎಂಟು ಮಾರ್ಗಗಳು, ಆತ್ಮದ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ವಸ್ವ ತ್ಯಾಗ, ಇಂದ್ರಿಯ ನಿಗ್ರಹ, ಆತ್ಮ ಸ್ವರೂಪ ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ವಿದುರ ನೀತಿಯಿಂದ ತಿಳಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಈ ಮೇಲೆ ಉದಾಹರಿಸುವ ವಿದುರನ ಉಪದೇಶದ ಶ್ಲೋಕಗಳು ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರನಿಗೆ ಮಾಡಿದ ಉಪದೇಶ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ವ್ಯಕ್ತಿ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸುಖ-ಶಾಂತಿ ಪಡೆಯಲು ಯಾವಾಗಲೂ ಆವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ.

ಆಕರ ಗ್ರಂಥಗಳು :

- 1. ವಿದುರನೀತಿ: ಗೀತಾ ಪ್ರೆಸ್, ಗೋರಖ್ ಮರ.
- 2. ಮಹಾಭಾರತ ಮಹಾಕಾವ್ಯಮ್ ಗೀತಾ ಪ್ರೆಸ್, ಗೋರಖ್ ಮರ.
- 3. ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಾಹಿತ್ಯೇತಿಹಾಸಃ ಚೌಖಾಂಬಾ ಆಕಾಡೆಮಿ, ವಾರಣಾಸಿ.

ವೃದ್ಧರ ರ್ನಿಲಕ್ಷತೆಯನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರುವ ಕಾದಂಬರಿ ' ಗಿಳಿಗಡು'

ಡಾ. ಎಸ್.ಜೆ. ಜಹಾಗೀರದಾರ

ಸಹ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು ಅಂಜುಮನ ಕಲಾ, ವಿಜ್ಞಾನ ಹಾಗೂ ವಾಣಿಜ್ಯ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ, ವಿಜಯಪುರ

ಸಮಕಾಲೀನ ಮಹಿಳಾ ಕಥಾ ಸಾಹಿತ್ಯಕಾರರಲ್ಲ ಚಿತ್ರಾ ಮುದಗಲ್ ಸ್ಥಾನ ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವಪೂರ್ಣವಾದ ಅವರ ಬರವಣಿಗೆ ಎಂಬತ್ತರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಆರಂಭಗೊಂಡಿತ್ತು. ಅವರ ಪ್ರಥಮ ಕಾದಂಬರಿ 'ಏಕ ಜಮೀನ ಅಪನಿ' 1990ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಾಶಗೊಂಡಿದೆ. ಮಹಿಳೆಯರ ವಿಮರ್ಶೆ ಕುರಿತು ಬರೆಯಲಾದ 'ಆಂವಾ' ಎರಡನೆಯ ರಚನೆ. ಎರಡು ಕಾದಂಬರಿಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಭಿನ್ನವಾದ ಕಾದಂಬರಿ ಗಿಳಿಗಡು. ಶ್ರವಣಕುಮಾರನ ಈ ಭಾರತದೇಶದಲ್ಲಿ ವೃದ್ಧಾಪಿ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವ ಕಷ್ಟಗಳ ಚಿತ್ರಣವೆ ಈ ಕಾದಂಬರಿಯ ಕೇಂದ್ರ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಈ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ವೃದ್ಧ ಪಾತ್ರಗಳಾದ ಜಸವಂತ ಸಿಂಹ ಮತ್ತು ಕರ್ನಲ ಸ್ವಾಮಿ ಇವರ ಮುಖಾಂತರ ವೃದ್ಧಾಪಿ ಜೀವನದ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಹೃದಯ ಸ್ಪರ್ಶಿಯಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಓದುಗನಿಗೆ ಜಸವಂತ ಸಿಂಹ ಹಾಗೂ ಕರ್ನಲ ಸ್ವಾಮಿ ಎರಡು ಪಾತ್ರಗಳು ತಮ್ಮ ಸಂಬಂಧಿಕರಂತೆಯೇ ಬಿಂಬಿಸುತ್ತವೆ. ಮಹಾನಗರದ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿದ ಈ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಲೇಖಕಿ ಚಿತ್ರಾಅವರು ಇಂದಿನ ಜ್ವಲಂತ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಎಳೆ–ಎಳೆಯಾಗಿ ಬಿಚ್ಚಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕಥೆಯು ಕೇವಲ ಮಹಾನಗರಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತಗೊಳ್ಳದೆ ಸಮಾಜದ ಎಲ್ಲ ವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಗೋಚರಿಸುತ್ತದೆ. 'ವಸುದೈವ ಕುಟುಂಬಕಮ್' ಎಂದು ಕೂಗಿ ಹೇಳುವ ಭಾರತೀಯ ಜೀವನ ದರ್ಶದಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಹಿರಿಯರ ಸೇವೆ ಮಾಡುವದು ಗರ್ವ ಹಾಗೂ ಗೌರವ ಎಂದು ಭಾವಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ವಿದೇಶಿ ಸಭ್ಯತೆ ಹಾಗೂ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ನೆರಳಿನಲ್ಲಿ ಈಶ್ವರನ ಪ್ರತಿರೂಪವಾದ ತಂದೆ–ತಾಯಿಗಳಿಗೆ ಕೀಳಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ವೃದ್ಧರು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವದು ಬಂಧನ ಅಥವಾ ಶಾಪವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು 'ಗಿಳಿಗಡು' ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಲೇಖಕಿ ಚಿತ್ರಾ ಮುದಗಲ್ ಅವರು ಮಾರ್ಮಿಕವಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಲೇಖಕಿ ಹದಿಮೂರು ದಿನದ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ನಿವೃತ್ತ ಸಿಪ್ಹಿಲ್ ಇಂಜನೀಯರ್ ಬಾಬೂ ಜಸವಂತ ಸಿಂಹ ಹಾಗೂ ನಿವೃತ್ತ ಕರ್ನಲ್ ವಿಷ್ಣುನಾರಾಯಣ ಸ್ವಾಮಿ ಎಂಬ ಎರಡು ವೃದ್ಧರ ಜೀವನವನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಕಾದಂಬರಿಯ ಕಥೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬಾಬೂ ಜಸವಂತ ಸಿಂಹರ ಮುಖಾಂತರ ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಅದರ ಅಂತ್ಯ ಕರ್ನಲ್ ಸ್ವಾಮಿ ಇವರ ದುಃಖಾಂತದಿಂದ ಆಗುತ್ತದೆ. ಕಾನಮರದ ನಿವಾಸಿಯಾಗಿದ್ದ ಬಾಬೂಜಸವಂತ ಸಿಂಹ ಮಗ ಹಾಗೂ ಸೊಸೆ ಅವರೊಂದಿಗೆ ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಾನೆ. ದೆಹಲಿಯ ಮಯೂರ ವಿಹಾರದ ಗ್ಲೆಸ್ಕೊ ಬಹುಮಹಡಿ ಕಟ್ಟಡದಲ್ಲಿ ಬಾಬೂಜಸವಂತ ಸಿಂಗ ಹಾಗೂ ನೊಎಡಾ ಸೌಥ–ಛಬ್ಬೀಸ್ದ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಲ್ಸ್ವಾಮಿ ಇರುತ್ತಿದ್ದರು. ಬಾಬೂ ಜಸವಂತಸಿಂಹ ಹಾಗೂ ಕರ್ನಲ್ ಸ್ವಾಮಿ ಮುಂಜಾನೆಯ ವಾಯುವಿಹಾರದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿ ಭೆಟ್ಟಿಯಾಗುತ್ತಾರೆ. ಇವರಿಬ್ಬರು ಭೆಟ್ಟಿಯಾದ ತಕ್ಷಣ ತಮ್ಮ–ತಮ್ಮ ಸುಖ–ದುಃಖಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೀಗೆ ಪ್ರತಿದಿನದ ಅವರ ಭೆಟ್ಟ ಹೆಚ್ಚೇಚು ಆತ್ಮೀಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ದಿನ ವಾಯುವಿಹಾರ ಮಾಡುತ್ತಾ ಸ್ವಾಮಿ ಕರ್ನಲ್ 'ಗಿಳಿಗಡು' ಶಬ್ದದ ಅರ್ಥ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಓದುಗನಿಗೆ ಕಾದಂಬರಿಯ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯ ಅರ್ಥ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. 'ಗಿಲಿ ಅಂದರೆ ಗುಬ್ಬಿ, ಗಿಲಿಗಡು ಅಂದರೆ ಗುಬ್ಬಿಗಳು, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮಲಿಯಾಲಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಕಿಲಿಕಲು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತದೆ ಅದನ್ನು ಹಿಂದಿಯಲ್ಲಿ ಗಿಳಿಗಡು ಎಂದಾಗಿದೆ.' ಕರ್ನಲ್ ಸ್ವಾಮಿಯವರು ತಮ್ಮ ಅವಳಿ ಮಮ್ಮೊಕ್ಕಳಿಗೆ ಗಿಳಿಗಡು ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು. ಯಾಕೆಂದರೆ ಇಬ್ಬರೂ ಮಮ್ಮೊಕಳು ಗುಬ್ಬಿಯಂತಿದ್ದರು ಕರ್ನಲ್ ಸ್ವಾಮಿ ಮಮ್ಮೊಕ್ಕಳಿಗೆ ಗಿಳಿಗಡು ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು. ಯಾಕೆಂದರೆ ಇಬ್ಬರೂ ಮಮ್ಮೊಕಳು ಗುಬ್ಬಿಯಂತಿದ್ದರು ಕರ್ನಲ್ ಸ್ವಾಮಿ

ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು– ನನ್ನ ಗಿಳಿಗಡು ಎಂದರೆ ನನ್ನ ಮಮ್ಮೊಕಳು. ಆಕಡೆ ಈಕಡೆ ನೋಡುತ್ತವೆ, ಸೊಕ್ಕಿನಿಂದ ತಿರಗುತ್ತಿವೆ, ಗದ್ದಲ ಮಾಡುತ್ತವೆ ಕುಮುದಿನಿ ಮತ್ತು ಕಾತ್ಯಾಯನಿಯಂತೆ ಅಯ್ಯೋ ಎಂತಹ ಅದ್ಭುತ ಇಬ್ಬರೂ, ಹೇಳುವುದು ಕಷ್ಟ .²

ಕಾನಮರ ಶರಹದಲ್ಲಿ ಸೇವೆಯಿಂದ ನಿವೃತ್ತಿ ಪಡೆದ ನಂತರ ಇಂಜನೀಯರ್ ಬಾಬೂಜಸವಂತ ಸಿಂಹ ಹೆಂಡತಿ ಮತ್ತು ಮಿತ್ರರ ನಿಧನದಿಂದ ಒಂಟಿಯಾಗುತ್ತಾರೆ. ಈ ಒಂಟಿತನದಿಂದ ಹೊರಬರಲು ವೈದ್ಯರ ಸಲಹೆಯಂತೆ ಅವರು ತನ್ನ ಮಗ ನರೇಂದ್ರನೊಂದಿಗೆ ವಾಸಿಸುತ್ತಾರೆ. ದೆಹಲಿಯ ಮಗನ ಮನೆಗೆ ಬಂದ ನಂತರ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಸ್ವತಂತ್ರ ಕೋಣೆ ಸಿಗಲಿಲ್ಲಾ. ಅವರ ಎಲ್ಲ ಸಾಮಾನುಗಳು ಬಾಲ್ಕನಿಯಲ್ಲಿ ಇಡಲಾಯಿತು. ಆ ಮನೆಯ ನಾಯಿ ಟಾಮಿಯೊಂದಿಗೆ ವಾಸಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಸೊಸೆ ಸುನಯನಾಳ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮಾವನ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವು ಆತ್ಮೀಯತೆ ಇರಲಿಲ್ಲಾ ಏನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಅದು ಲೋಭ ಮಾತ್ರ. ಅತ್ತೆಯ ಆಭರಣಗಳು, ಮಾವನ ಸಂಪತ್ತು ಕಸಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಆಕಾಂಕ್ಷೆ. ಸೊಸೆಯ ನಡುವಳಿಕೆಯಿಂದ ಬಾಬೂಜಸವಂತ ಸಿಂಹರ ಮುಖಭಂಗವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಸೊಸೆ ಸುನಯನಾ ತನ್ನ ಪತಿ ಹಾಗೂ ಮಕ್ಕಳ ಬಯಕೆಯಂತೆ ಊಟ ತಯಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಆದರೆ ಬಾಬೂ ಜಸವಂತ ಸಿಂಹರ ಇಚ್ಛೆಯಂತೆ ಭೋಜನ ಎಂದೂ ಸಿಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ, ಫಿಜ್ಜಾ, ಬರ್ಗರ, ನ್ಯೂಡಲ್ಲ, ಮುಂತಾದ ಖಾದ್ಯಗಳಿಂದ ಬೇಸರಗೊಂಡಿದ್ದರು. ಪ್ರಿಜಿನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟ ತಂಗಳು ಪಲ್ಲೆ ಅವರಿಗೆ ಹಿಡಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯ ತನ್ನ ಮಗನ ಮುಂದೆ ಹೇಳುವುದು ಸಹ ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿತ್ತು, ಯಾಕೆಂದರೆ "ಅವರು ತಮ್ಮ ಇಚ್ಛೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಸಾಹಸವೇ ಮಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಬೇಕು–ಬೇಡಾ ಇವು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವವರದ್ದಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಹೊರಗಿನಿಂತ ಬಂದು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವವರದ್ದಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ' ಎಲ್ಲ ತೊಂದರೆಗಳು ಸಹಿಸಲಾಗದೆ ತನ್ನ ಮಗ ನರೇಂದ್ರನಿಗೆ ಹೇಳಿದರೆ ನರೇಂದ್ರ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಭಾಷಣವನ್ನೇ ಕೊಡುತ್ತಾ–' ಇನ್ನೂ ಮುಂದೆ ತಾವು ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದನ್ನೂ ಇಚ್ಚಿಸದೆ ಇರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು'4 ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಟಾಮಿಗೆ ಇರುವ ಸವಲತ್ತು ಈ ಹಿರಿಯ ಜೀವಕ್ಕೆ ಸಿಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ವಯಸ್ಸು ಕಳೆದಂತೆ ಮನುಷ್ಯನ ಅಸಹಾಯಕತೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಬಾಬೂ ಜಸವಂತ ಸಿಂಹನ ನೆನಪಿನ ಶಕ್ತಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಾ ಇತ್ತು. ಕೋಣೆಯೊಳಗಿನ ವಿದ್ಯುತ್ ದೀಪ ಆರಿಸದೆ ಹೊರ ಹೋಗುವುದು ಲಿಪ್ಪಿನ ಬಾಗಿಲು ಮುಚ್ಚದೆ ಬರುವುದು ಇದೆಲ್ಲವು ಸೊಸೆ ಸುನಯನ[ಿ] ಅವಳಿಗೆ ಹಿಡಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. 'ನಿಮಗೆ ನೆನಪಿರುವುದಿಲ್ಲ ಆದರೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಮಿಟರಂತು ತಿರುಗುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತದೆ'5 ಅಂತಾ ವ್ಯಂಗವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ರಾಳೆ. ವೃದ್ಧಾಪದಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಅನೇಕ ರೋಗಗಳು ಅಂಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಬಾಬೂ ಜಸವಂತ ಸಿಂಹ ಇದರ ಹೊರತಾಗಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆತನ ರಕ್ತ ಹನಿ ಹನಿಯಾಗಿ ಬೀಳುತಿರುವ ಕಾರಣ ಬಟ್ಟೆಗಳು ರಕ್ತದ ಕಲೆಗಳಿಂದ ತುಂಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಅಂತಹ ಬಟ್ಟೆಗಳು ಸೊಸೆ ಸುನಯನ ಮುಟ್ಟುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ತನ್ನ ಬಟ್ಟೆಗಳು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ತೊಳೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಮೂತ್ರ ತಡೆಯಲಾಗದೆ ಪೈಜಮಿನಲ್ಲಿಯೇ ಮೂತ್ರವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇಂತಹ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮಗ ಹಾಗೂ ಸೊಸೆಯ ಮುಂದೆ ತಲೆ ಬಾಗಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಬಾಬೂ ಜಸವಂತ ಸಿಂಹನ ಡೇಗಿನ ಮೇಲೆಯೂ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಂಗ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದನೆಲ್ಲ ಕಂಡು ಬಾಬೂ ಜಸವಂತ ಸಿಂಹ ನರೇಂದ್ರನಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. "ಸೀನು ಡೇಗು ಹೂಸು ಇವೆಲ್ಲ ಯೌವನ ಮತ್ತು ಮುಪ್ಪು ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ ನರೇಂದ್ರ" ಬಾಬೂ ಜಸವಂತಸಿಂಹ ಔಷದೋಪಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಕಿಟಕಿಯ ಬೆಳಕಿಗೆ ನಿಂತು ಪೈಜಮ ಕಳೆಯುವಾಗ ಪಕ್ಕದ ಮನೆ ಮಿಸೆಜ ರಾವತನ ಮಗಳಿಗೆ ಕಿಟಕಿಯ ಗ್ಲಾಸ ತಗೆದಿರುವುದರಿಂದ ಎಲ್ಲವೂ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆಗ ರಾವತನ ಮಗಳಿಗೆ ನೋಡಿ ಬಾಬೂ ಜಸವಂತ ತನ್ನ ಪೈಜಮ ಕಳಚಿದನು ಅಂತಾ ಆರೋಪಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾವನಿಗೆ ಸೊಸೆ ಸುನಯನಾ ಖಾರವಾಗಿ ಹೇಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ. "ಮಾವನವರೆ ಈ ಸೊಸಾಯಿಟಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮಾನ ಮರ್ಯಾದೆ ಕಡೆಗೆ ಗಮನವಿರಲಿ ಈಗ ತಮ್ಮ ವಯಸ್ಸಾಗಿದೆ ಯೌವನದ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಡಿ" ನಿರಪರಾಧಿಯಾದ ಜಸವಂತ ಸಿಂಹನಿಗೆ ಬಹಳಷ್ಟು ನೊವಾಗುತ್ತದೆ.

ತಂದೆ–ತಾಯಿಗಳಂತೆ ಅವರ ಮಕ್ಕಳು ಸಹ ಅಜ್ಜನ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಬಾಬೂ

ಜಸವಂತ ಸಿಂಹರಿಗೆ ಮಮ್ಮೆಕ್ಕಳ ಪ್ರೀತಿ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ ಮಮ್ಮೆಕ್ಕಳಾದ ಮಲಯ ಹಾಗೂ ನಿಲಯ ಅಜ್ಜನಿಗೆ ಗೌರವಿಸದೆ ತಮ್ಮ ಕಂಪ್ಯೂಟರ ಆಟದಲ್ಲಿಯೇ ಮಗ್ನರಾಗಿತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಅಜ್ಜನಿಗಿಂತಲೂ ಕಂಪ್ಯೂಟರ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರೀತಿಯದ್ದಾಗಿದೆ. ಬಾಬೂಜಸವಂತ ಸಿಂಹ ತನ್ನ ಮಮ್ಮೆಗನ ಜನ್ಮದಿನ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಆಚರಿಸುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾನೆ. ಮಲಯ ಮೊದಲೇ ತನ್ನ ತಂದೆ–ತಾಯಿಗಳೊಂದಿಗೆ 'ಮೈಕಡೋನಾಲ್ಸ' ಹೋಟೆಲನಲ್ಲಿ ಮಾಡುವದಾಗಿ ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯರಿಗೆ ಭಾಗವಹಿಸುವ ಆವಕಾಶವಿಲ್ಲ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಲಯ ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ–. "ಇಲ್ಲ–ಇಲ್ಲ ಅಜ್ಜ ! ನಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಹಿರಿಯರಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ಅವರಿದ್ದರೆ ಪಾರ್ಟಿ ಬೋರ್ ಆಗುತ್ತದೆ" ಮಗ ಸೊಸೆಯಿಂದ ತಿರಸ್ಕೃತಗೊಂಡ ಬಾಬೂ ಜಸವಂತ ಸಿಂಹ ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಾಯಿಯ ಸಮಾನರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗಿಂತಲೂ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯ ಟಾಮಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗೌರವಿದೆ. "ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದಲ್ಲ ಎರಡು ನಾಯಿಗಳಿವೆ. ಒಂದು ಟಾಮಿ ಎರಡನೆಯ ನಿವೃತ್ತಗೊಂಡ, ಸಿವ್ಹಿಲ ಇಂಜಿನೀಯರ್ ಜಸವಂತ ಸಿಂಹ. ಟಾಮಿಯ ಸ್ಥಿತಿ ಭದ್ರವಾಗಿದೆ. ಅದರೆ ಬೇಕು ಬೇಡಗಳಿಗೆ ಪೂರ್ಣ ಪರಿವಾರ ಸಿದ್ಧವಿದೆ. ಟಾಮಿ ಒಳ್ಳೆಯ ವಂಶದ ನಾಯಿ ಇದೆ. ಸೊಸಾಯಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಟಾಮಿಯಿಂದ ಅವರ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ವೃದ್ಧ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವುದುದರಿಂದ ಮನೆಯ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ."

ಬಾಬೂ ಜಸವಂತ ಸಿಂಹರ ಮಗ–ಸೊಸೆ ಇಬ್ಬರ ಕಣ್ಣು ಕಾನಪುರದ ಲಾಕರ್ ಹಾಗೂ ಮನೆಯ ಮೇಲಿದೆ. ಹೇಗಾದರೂ ಅದನ್ನು ಕಬಳಿಸುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನರೇಂದ್ರ ತನ್ನ ಸಹೋದರಿ ಶಾಲಿನಿಗೆ ತನ್ನ ವಿಶ್ವಾಸದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಶಾಲಿನಿ ಸಹ ತನ್ನ ಸಹೋದರನಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ನೀಡುತ್ತಾಳೆ. ಅವರ ಎಲ್ಲ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತಾ ತನ್ನ ತಂದೆಗೆ ವೃದ್ಧಾಶ್ರಮ ಸೇರುವ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಸಹ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ. "ಅಣ್ಣನು ನಿನ್ನ ಒಳ್ಳೆಯದನೇ ವಿಚಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ನಿನಗೆ ಎಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕು ಅಂತಾ ಅನಿಸುತ್ತದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಆರಾಮವಾಗಿ ಇರುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ. ನೋಎಡಾದ ಸೆಕ್ಟರ್ 55ರಲ್ಲಿ ಆನಂದ ನಕೆತನ ವೃದ್ಧಾಶ್ರಮವಿದೆ, ಅಲ್ಲಿಯೇ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಹಾಯಾಗಿರುವಂತೆ ವಿಚಾರಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಅಣ್ಣ ಅಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳ ಸಹ ನೋಡಿ ಬಂದಿದ್ದಾನೆ. ಬಹಳ ಸುಂದರವಾಗಿದೆ. ಊಟ–ಉಪಚಾರದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಅತ್ಯಂತ ಗುಣಮಟ್ಟದ್ದಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ಕಳಿಸುವದರಿಂದ ಖರ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಅದನ್ನು ಭರಿಸಲು ಆತ ಸಿದ್ದನಿದ್ದಾನೆ" ನರೇಂದ್ರ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ತಂದೆಗೆ ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರ ಹಾಕುವ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾನೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಆತ ಹರಿದ್ವಾರದ ಆಶ್ರಮ ಸಹ ನೋಡಿ ಬಂದಿದ್ದಾನೆ. ಈ ವಿಷಯ ಕುರಿತು ಶಾಲಿನಿ ತನ್ನ ತಂದೆಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ–" ಹರಿದ್ವಾರದ ಆಶ್ರಮ ಕುರಿತು ಅಣ್ಣ ತನ್ನ ಗೆಳೆಯನೊಂದಿಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಆಶ್ರಮ ಸರಿಯಾಗಿ ಗಂಗಾನದಿಯ ದಂಡೆಯ ಮೇಲಿದೆ. ಆಶ್ರಮದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹೋಗದೆ ಕೋಣೆಯ ಕಿಟಕಿಯಿಂದಲೆ ಸಂಜೆಯ ಮನೋಹರ ಆರತಿ ನೋಡಬಹುದು"" ಇದನೆಲ್ಲಾ ಕೇಳಿ ಬಾಬೂ ಜಸವಂತ ಸಿಂಹ ಅಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. "ತೊಂದರೆ ಕೊಡುವುದು ನನ್ನ ಸಂತಾನದ ಷಡಯಂತ್ರವೇ ಆಗಿದೆ" ಅವರು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿಯೂ ಚಿಂತಿಸುತ್ತಾನೆ "ಯಾವುದೇ ಪರಿವಾರದಲ್ಲಿ ತಂದೆ ತಿರಸ್ತಾರದ ವಿಷಯ ಹೇಗಾತ್ತಾನೆ. ತನಗಾಗಿ ಇಂದಿನವರೆಗೆ ಅವರು ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಏನು? ಅವರಿಂದ ಏನನ್ನು ಬಯಸಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲದೆ ಅವರಿಗೆ ನಾನು ಭಾರ ಸಹವಾಗಿಲ್ಲ" ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಾಬೂ ಜಸವಂತ ಸಿಂಹರಿಗೆ ಕಾನಮರದ ಮನೆಗೆಲಸದ ಸುಗುನಿಯಾಳ ಸಹೋದರಿ ನೆನಪಿಗೆ ಬರುತ್ತಾಳೆ. ಅವಳ ಇಬ್ಬರ ಮಕ್ಕಳ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು 500ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಾಗಿ ನಿರ್ಧರಿಸಿ, ಮಗ–ಸೊಸೆಗೆ ತಿಳಿಯದಂತೆ ಮನಿಯಾರ್ಡರ ಸಹ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮುಂದೆ ಆ ಹಣ ವಾಪಸ ಕೊಡದಂತೆ ಅವಳಿಗೆ ವಿನಂತಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಕಾದಂಬರಿಯ ಕೊನೆಯ ಪುಟಗಳಲ್ಲಿ ಆಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿ ಕಥೆ ವಿಚಿತ್ರವಾದ ತಿರವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತದೆ. ಅತ್ಯಂತ ಆನಂದವಾಗಿ ಜೀವನ ಕಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಕರ್ನಲ್ ಸ್ವಾಮಿ ಬಾಬೂ ಜಸವಂತ ಸಿಂಹನಿಗೆ ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು, ಸರ್, ಹುಲಿಯಂತೆ ಬದುಕಬೇಕು, ನನ್ನಂತೆ, ತನ್ನ ಶರ್ತಿನಂತೆ' ಕರ್ನಲ ಸ್ವಾಮಿ ಎಷ್ಟುದಿನಗಳಿಂದ ವಾಯುವಿಹಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರ ಚಿಂತೆಯಲ್ಲಿ ಕೊನೆಗೆ ಒಂದು ದಿನ ಆಟೋದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣ ಬೆಳಸಿ ಆತನ ಮನೆಯ ವಿಳಾಸ ಹುಡುಕಿ, ಮನೆ ತಲುಪಿ ಅಲ್ಲಿಯ ವಾಸ್ತವಿಕ ಕಂಡು ಬೆರಗಾಗುತ್ತಾರೆ. ಕರ್ನಲ್ ಸ್ವಾಮಿಯ ಪಕ್ಕದ ಮನೆಯ ಮಿಸೆಜ್ ಶ್ರೀವಾಸವ ಇವರಿಂದ ಕರ್ನಲ ಸ್ವಾಮಿ ರ್ದುಮರಣ, ಹನ್ನೆರಡು ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಆದ ವಿಷಯ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಕರ್ನಲ ಸ್ವಾಮಿಯವರ ನಿಜ ಜೀವನ ಸಹ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಕರ್ನಲ ಸ್ವಾಮಿಯವರ ಜೀವನ ಅತ್ಯಂತ ದುಃಖದಾಯವಾಗಿತ್ತು. ಹೊರಗಿನ ತೊರಿಕೆಯ ಜೀವನವೇ ಬೇರೆಯಾಗಿತ್ತು. ಮಿಸಜ್ ಶ್ರೀವಾಸ್ತವ ಕರ್ನಲ ಸ್ವಾಮಿಯವರ ಜೀವನದ ಕಟು ಸತ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಕರ್ನಲ್ ಸ್ವಾಮಿಯವರ ತಮ್ಮ ಪರಿವಾರ ಆದರ್ಶ ಪರಿವಾರವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ತಮ್ಮ ಜೀವನದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದೆಲ್ಲಾ ಅದರ ವಿರೋಧವಾಗಿಯೇ ಇತ್ತು. ಅವರಿಗೆ ಮೂರು ಮಕ್ಕಳಿದ್ದರು. ವಿವಾಹದ ನಂತರ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಇರತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರ ಸೊಸೆ ಅನುಶ್ರೀ ತನ್ನ ಎರಡುವರೆ ವರ್ಷದ ಅವಳಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನೃತ್ಯಗುರುವಿನೊಂದಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಳೆ. ಮಮ್ಮೆಕ್ಕಳಿಗೆ ಅವರು ಗಿಳಿಗಡು ಅಂತಾ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು ಆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹೈದ್ರಾಬಾದದ ಹಾಸ್ಟೇಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕರ್ನಲ ಅವರು ತಮ್ಮ ಮಮ್ಮೊಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಅಪಾರ ಪ್ರೀತಿಹೊಂದಿದ್ದರು. ಅವರು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಪೋನ ಮುಖಾಂತರ ಮಮ್ಮೊಕ್ಕಳ ಯೋಗಕ್ಷೇಮದ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಮೂರು ಮಕ್ಕಳ ದೃಷ್ಟಿ ನೊಎಡೋದಲ್ಲಿ ಬಹುಮಹಡಿ ಕಟ್ಟಡದ ಮನೆಯ ಮೇಲೆ ಇತ್ತು. ಕರ್ನಲ ಸ್ವಾಮಿಯವರ ಪುತ್ರ ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣ ಆಸ್ತಿಗಾಗಿ ಜಗಳವಾಡಿ, ಕೋಪಿತಗೊಂಡು ತಂದೆಗೆ ತುಂಬಾ ಹೊಡೆಯುತ್ತಾನೆ. ಕರ್ನಲ ಸ್ವಾಮಿಯ ಮೈತುಂಬಾ ರಕ್ತ ಹರಿಯುತ್ತಿದೆ. ಆತನಿಗೆ ಕೈಲಾಸ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಚಿಕಿತ್ನೆಗಾಗಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಮಗನ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಎಫ್.ಆಯ್.ಆರ್ ದಾಖಲಿಸಲು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ ಘಟನೆಯ ಹಿನ್ನಲೆಯಲ್ಲಿ ಲೇಖಕಿ ತಂದೆ–ತಾಯಿಗಳ ಹೃದಯ ವಿಶಾಲತೆ ಹಾಗೂ ಮಮತೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವೇ ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಲ ಸ್ವಾಮಿಯವರ ಉಸಿರು ನಿಂತು ಹೋಯಿತು. ಅವರ ದುಃಖಾಂತನ ಕಥೆ ಹೇಳುತ್ತಾ-" ಇಂತಹ ಕ್ರೂರ ಸಂತಾನಕ್ಕಿಂತ ನೀಸಂತಾನವಾಗಿ ಇರುವುದೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ನಮಗೆ ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲಾ ಅಂತಾ ಎಂದಿಗೂ ನೊವು ಆಗಿಲ್ಲ" ಎಂದು ಮಿಸೆಜ್ ಶ್ರೀವಾಸ್ತವ ತನ್ನ ಮಾತು ಮುಗಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಮಕ್ಕಳು ಹಾಗೂ ಸೊಸೆಯಂದಿರು ಹಿರಿಯರ ಅಂತಿಮ ಸಂಸ್ಕಾರ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಲೇಖಕಿ ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಿರಿಯಮಗ ಹಾಗೂ ಅವನ ಪತ್ನಿ ಮಾಧವಿ ಕರ್ನಲ ಸ್ವಾಮಿಯವರ ದಾಹ ಸಂಸ್ಕಾರ ತೀರಿಸಲು ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಸಮಯ ಸಿಗದೇ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಬಂದವನು ತಕ್ಷಣ ಹೊರಟುಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಇಂದಿನ ಆಧುನಿಕ ಯುಗದಲ್ಲಿ ತಂದೆ–ತಾಯಿಗಳ ಸಂಸ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರದಿರುವ ಮಕ್ಕಳ ಬಗ್ಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಖಾರವಾಗಿ ಲೇಖಕಿ ಚಿತ್ರಾ ಅವರು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಕಾದಂಬರಿ ಕೊನೆ ಬಾಬೂ ಜಸವಂತ ಸಿಂಹರ ವಿದ್ರೋಹಿ ಭಾಷೆಯಿಂದ ಆಗುತ್ತದೆ. ಬಾಬೂ ಜಸವಂತ ಸಿಂಹ ತನ್ನ ಕಾನಪುರದ ಮನೆ ಹಾಗೂ ಹಣ ಎಲ್ಲವೂ ಮನೆಯ ಕೆಲಸದವಳಾದ ಆತ್ಮೀಯ ಸುಗುನಿಯಾಳ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸುವದಾಗಿ ವಿಚಾರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅವಳು ಜೀವನ ತುಂಬಾ ಸೇವೆ ಮಾಡಿದ್ದಾಳೆ. ನನ್ನ ಮಕ್ಕಳ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರು ಅಮೇರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಇರುವರು ಅವರಂತು ನಮ್ಮ ಕ್ರಿಯಾ-ಕರ್ಮಗಳಿಗೆ ಸಹ ಬರುವರಲ್ಲ ಹೀಗಾಗಿ ಜಸವಂತ ಸಿಂಹರೂ ಮೃತ್ಯು ಪತ್ರ ಬರೆಯುವದಾಗಿ ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮೃತ್ಯುಪತ್ರದಲ್ಲಿ "ಸುಗುನಿಯಾಳ ಪುತ್ರ ರಾಮರತನ ಅಭಿಷೇಕ ಅವರ ಕ್ರಿಯಾ ಕರ್ಮಗಳು ಮಾಡಲಿ ನನ್ನ ಚಿತೆಗೂ ಅಗ್ನಿ ಸ್ಪರ್ಶ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರ ನೀಡುತ್ತೇನೆ" ವೃದ್ಧರು ನಿರಾಶ್ರಿತರು ಹಾಗೂ ನಿರಾಧಾರ ಆಗುವುದರಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಪೀಳಿಗೆಯ ಸಣ್ಣ ಮನಸ್ಸೆ ಕಾರಣ ಎನ್ನಬಹುದಾಗಿದೆ. ಈ ಕುರಿತು ಸಿಬಿಮೊಲ ಅಬ್ರಾಹಸರ ಮಾತು "ಇಂದು ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ವೃದ್ಧ ತಂದೆ–ತಾಯಿಗಳು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಎಲ್ಲವು ಕೊಟ್ಟು ನಿರಾಧಾರ ಆಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂದು ಮಕ್ಕಳ ಹತ್ತಿರ ಎಲ್ಲವೂ ಇದೆ ಯಾವುದು ಸಣ್ಣದಿಲ್ಲ ಆದರೆ ಅವರ ಮನಸ್ಸು ಮಾತ್ರ ಸಣ್ಣದಿದೆ"

ಈ ಕಾದಂಬರಿಯ ಮುಖಾಂತರ ಲೇಖಕಿ ಚಿತ್ರಾ ಮುದಗಲ್ ಅವರು ಉಪಭೋಕ್ತಾವಾದಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ವೃದ್ಧರಿಗೆ ಅನುಉಪಯೋಗಿ ಎಂದು ತಿಳಿಯದೇ ಅವರ ಸೇವೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇಂದಿನ

chanakya

ಪೀಳಿಗಿಗೆ ಎಚ್ಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಯತ್ರ ನ ಸಂತಿ ವೃದ್ಧಾ [ಮಹಾಭಾರತ, ಉದ್ಯೋಗ ಪರ್ವ, ಅಧ್ಯಾಯ 35, ಶ್ಲೋಕ–70] ಅಂದರೆ– ಯಾವ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ವೃದ್ಧರಿರುವುದಿಲ್ಲವೋ (ಅನುಭವಿಗಳು) ಅದು ಸಭೆಯೇ ಅಲ್ಲ. ಅನುಭವಿ ಹಾಗೂ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರಾದ ವೃದ್ಧರಿಗೆ ನಾವು ಗೌರವಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ ಇದು ಅಪಾಯಕಾರಿ. ನಮ್ಮನ್ನು ಸಾಕಿ ಸಲುವಿಹದವರನ್ನು ನಾವು ದೇವರಂತೆ ಕಾಣಬೇಕು ಅವರ ಸೇವೆ ಮಾಡಿ ಅವರಿಂದ ಆಶೀರ್ವಾದ ಪಡೆಯಬೇಕು ಇದು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿ.

- 01. ಚಿತ್ರಾ ಮುದಗಲ್ ಗಿಳಿಗಡು ಪು.ಸ 21
- 02. ಚಿತ್ರಾ ಮುದಗಲ್ ಗಿಳಿಗಡು ಪು.ಸ 21
- 03. ಚಿತ್ರಾ ಮುದಗಲ್ ಗಿಳಿಗಡು ಪು.ಸ 39
- 04. ಚಿತ್ರಾ ಮುದಗಲ್ ಗಿಳಿಗಡು ಪು.ಸ 40
- 05. ಚಿತ್ರಾ ಮುದಗಲ್ ಗಿಳಿಗಡು ಪು.ಸಂ: 56
- 06. ಚಿತ್ರಾ ಮುದಗಲ್ ಗಿಳಿಗಡು ಪು.ಸಂ: 80
- 07. ಚಿತ್ರಾ ಮುದಗಲ್ ಗಿಳಿಗಡು ಪು.ಸಂ: 59
- 08. ಚಿತ್ರಾ ಮುದಗಲ್ ಗಿಳಿಗಡು ಪು.ಸಂ: 33-34
- 09. ಚಿತ್ರಾ ಮುದಗಲ್ ಗಿಳಿಗಡು ಪು.ಸಂ: 96
- 10. ಚಿತ್ರಾ ಮುದಗಲ್ ಗಿಳಿಗಡು ಪು.ಸಂ: 97-98
- 11. ಚಿತ್ರಾ ಮುದಗಲ್ ಗಿಳಿಗಡು ಪು.ಸಂ: 97
- 12. ಚಿತ್ರಾ ಮುದಗಲ್ ಗಿಳಿಗಡು ಪು.ಸಂ: 102
- 13. ಚಿತ್ರಾ ಮುದಗಲ್ ಗಿಳಿಗಡು ಪು.ಸಂ: 102
- 14. ಚಿತ್ರಾ ಮುದಗಲ್ ಗಿಳಿಗಡು ಪು.ಸಂ: 63
- 15. ಚಿತ್ರಾ ಮುದಗಲ್ ಗಿಳಿಗಡು ಪು.ಸಂ: 138
- 16. ಚಿತ್ರಾ ಮುದಗಲ್ ಗಿಳಿಗಡು ಪು.ಸಂ: 114
- 17. ಸಿಬಿಮೊಲ ಅಬ್ರಾಹಸ, ಚಿತ್ರಾ ಮುದಗಲ್ ರ ಕಥಾ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ

ಪಂಖುರಿ ಸಿನ್ಹಾ ರವರ 'ಕಿಸ್ಸಾ-ಎ-ಕೊಹಿನೂರ' ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಕಾಲೀನತೆ

ಡಾ. ಝಕೀರ ಹುಸೇನ ಗುಳಗುಂದಿ

ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು ಹಾಗೂ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಕರ್ನಾಟಕ ಕಲಾ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ, ಧಾರವಾಡ ಮೇ: 8722923541

ಸಮಕಾಲೀನತೆಯ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ-ಕಥಾಲೇಖನದ ಮೇಲೆ ದೃಷ್ಟಿ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿದಾಗ ಸ್ತ್ರೀ-ಕಥಾಲೇಖನವು ತುಂಬಾ ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ವಿಘುಲತೆಯೂ ಇದೆ, ವೈವಿಧ್ಯತೆಯೂ ಕೂಡ ಇದೆ. ಸ್ತ್ರೀ-ಕಥಾಲೇಖನದ ಜೊತೆಗೆ ಇವತ್ತಿನ ಜೀವನದ ವಿವಿಧ ಆಯಾಮಗಳ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಕೂಡಿಕೊಂಡಿವೆ. ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ಜಗತ್ತು ವಿವಿಧ ಬಣ್ಣಗಳ ಚಿತ್ತಾರದಿಂದ ಕೂಡಿದೆ ಮತ್ತು ಸಮಕಾಲೀನ ಸ್ತ್ರೀ-ಲೇಖನವು ಇವುಗಳನ್ನು ತನ್ನೊಳಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಉತ್ಸುಕವಾಗಿದೆ. ನಾವು ಜೀವಿಸುತ್ತಿರುವ ಇಂದಿನ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಇದರ ಹೊರ ಆವರಣವು ತುಂಬಾ ಆಕಂಷಂಜಕಂವಾಗಿ ಕಂಡರೂ ಕೂಡ ಅದರೊಳಗೆ ವಿಷಾದದ ಅಂತರ್ಗಂಗೆಯು ಪ್ರಸ್ಥುಟಿತಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಸಮಕಾಲೀನದಲ್ಲಿ ಜೀವಿಸುವ ಮನುಷ್ಯನ ಜೊತೆಗೆ ವ್ಯಾಕುಲತೆಗಳ ಬಹಳಷ್ಟು ಸಂದರ್ಭಗಳು ಸೇರಿಕೊಂಡಿವೆ. ಅವು ಯಾವುವೆಂದರೆ, ಜಾಗತೀಕರಣ, ವ್ಯವಹಾರವಾದ, ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕತೆ, ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ವೈಪರಿತ್ಯಗಳು, ವರ್ಣ ಮತ್ತು ವರ್ಗಗಳ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ. ಈ ಮೇಲಿನ ಎಲ್ಲ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಸಮಕಾಲೀನ ಯುಗದ ಸ್ತ್ರೀ-ಕಥಾಲೇಖನವು ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಂವೇದನಶೀಲತೆಯನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ.

ಜಾಗತೀಕರಣ ಹಾಗೂ ವ್ಯಾಪಾರೀಕರಣದ ಯುಗದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸ್ವತ್ವ-ಬೋಧನವು ಕೂಡ ಮಾರಾಟವಾಗುವ ಅಥವಾ ಅಪಹರಣಕ್ಕೊಳಗಾಗುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ತಲುಪಿದೆ. ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನೇ ತಿನ್ನುವ ಇಚ್ಛೆ ಇವತ್ತಿನ ಮನಂಂಷಂಚೆ.ಗೆ ಸದಾಕಾಲ ಕೆಟ್ಟದ್ದನ್ನೇ ತಿನಿಸುತ್ತೆ. ಹೇಗೆ ಕುದುರೆಗಳಿಗೆ ಮೆತ್ತನೆಯ ಹುಲ್ಲಿನ ಆಮೀಷ ತೋರಿಸಿ ನಮ್ಮ ಜೊತೆಯಾಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೆವೆಯೋ ಹಾಗೆಯೇ ಭಾರತದಂಥಹ ದೇಶದ ಬುದ್ಧಿವಂತ ಯುವಕರನ್ನು ಅಮೇರಿಕಾ ದೇಶದ ಮಲ್ಟಿ ನ್ಯಾಶನಲ್ ಕಂಪನಿಗಳು ಖರೀದಿಸಿ, ಕಚ್ಚಾ ಪದಾರ್ಥದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿವೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕನಸುಗಳ ನುಚ್ಚುನೂರಾಗುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಮನುಷ್ಯ ಮೆಲ್ಲ–ಮೆಲ್ಲನೆ ಕಂಡೀಷನ್ಡ್ ಆಗುತ್ತಾ ಹೋಗುವ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತ ಪಡಿಸುವ ಪಂಖುರಿ ಸಿನ್ಹಾರವರ 'ಕಿಸ್ಸಾ–ಎ–ಕೋಹಿನೂರ' ಕಥೆ ಎಲ್ಲವೂ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಸುರಕ್ಷತೆಗಾಗಿಯೇ ಎಂಬ ನೋವನ್ನು ಹೃದಯಲ್ಲಿ ಚಿರಸ್ಥಾಯಿಯಾಗಿಸುತ್ತದೆ.

ಭಾರತೀಯ ಮಧ್ಯಮವರ್ಗೀಯ ಕುಟುಂಬದ ಕುಶಾಗ್ರ ಬುದ್ಧಿ ಹಾಗೂ ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷಿ ಪಾತ್ರವಾದ ಜಯಂತಿ ಮಹಾಪಾತ್ರ, ಇಂದಿನ ಯುವ ಪೀಳಿಹೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತದೆ. 26 ವಯೋಮಾನದ ಜಯಂಇ ಮಹಾಪಾತ್ರಳ ಮಾತೃಭಾಷೆ ಓಡಿಯಾ, ರಾಷ್ಟ್ರಭಾಷೆ ಹಿಂದಿ ಹಾಗೂ ಶಿಕ್ಷಣದ ಭಾಷೆ ಇಂಗ್ಲೀಷಾಗಿರುತ್ತೆ. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹರಿಸುವ ಭಾಷೆ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಮಿಶ್ರಿತ ಹಿಂದಿ, ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿ ಮಿಶ್ರಿತ ಇಂಗ್ಲೀಷಾಗಿರುತ್ತೆ. ಇಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಮಾತೃಭಾಷೆಯಿಂದ ವಂಚಿತಳಾಗಿರುವುದು ತನ್ನ ಅಸ್ತಿತ್ವದಿಂದಲೇ ಬೇರ್ಪಡುವುದು ಕೂಡ ಆಗಿರುತ್ತೆ. ಕಾರಣ ಭಂಷಇಯಂಂ ನಮ್ಮ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಒಂದು ಅಂಗವಾಗಿದೆ. ಹೊಸ ಪೀಳಿಗೆಯ ಸ್ಥಿತಿ ಭಾಷೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ತೆರನಾಗಿದೆ– ಆಂಗ್ಲ ಮಾಧ್ಯಮದ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಶಾಲೆಯ ಪ್ರತಿ ಆಕರ್ಷಣೆ ಹಾಗೂ ವರ್ಚಸ್ಸಿನ ಭಾಷೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷೆಯ ಪ್ರತಿ ವ್ಯಾಮೋಹ ಇವೆಲ್ಲವುಗಳ ಇದರ ಮೂಲದಲ್ಲಿವೆ. ವ್ಯಾಪಾರೀಕರಣದ ಉಪಾಯಗಳ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಮಾಡಲಾಗಿ, ಈ

ಮಾನಸಿಕತೆಯನ್ನು ಹುಟ್ಟು ಹಾಕಿರುವುದು ಹಾಗೂ ಅದನ್ನು ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಂಪೂರ್ಣ ಪ್ರಯತ್ನ ಇವತ್ತಿನ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಅದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಬೌದ್ಧಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣರೂಪದಲ್ಲಿ ರೂಪುಗೊಳಿಸುವುವಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಅಸಮರ್ಥವಾಗುವ ಹೊಸ ಪೀಳಿಗೆಯು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಜಯಂತಿ ಮಹಾಪಾತ್ರಳ ಭಾಷೆಯತ್ತ ಸಂಕೇತಿಸುತ್ತ ಲೇಖಕಿಯು ಇಲ್ಲಿ ನವ ಪೀಳಿಗೆಯು ಸರಿಯಾದ ಹಾಗೂ ಸದೃಢ ಭಾಷೆಯ ಕೊರತೆಯ, ವಿಚಾರಗಳ ಜಗತ್ತಿನ ನುಚ್ಚು–ನೂರಾಗುವಿಕೆಯ, ಸರಿಯಾದ ಯೋಚನೆಗಳ ರೂಪುಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಯಿಂದ ವಂಚಿತರಾಗುವ ಹಾಗೂ ಮನಿಂಂಷಂಚಿ ತನ್ನ ಜಾತಿಯ ಅಸ್ತಿತ್ವದಿಂದ ಬೇರ್ಪಡಿಸುವ ಸ್ಥಿತಿಯತ್ತ ಸಂಕೇತ ನೀಡುತ್ತಾರೆ.

ಜಯಂತಿ ಮಹಾಪಾತ್ರಳ ಪರಿಚಯ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಭಾಷೆಯಾದ 'ಜಾವಾ' ದಿಂದಾಗುತ್ತದೆ. ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಅಂದರೆ ಯಂತ್ರದ ಭಾಷೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಭಾಷೆಗೆ ಸಂವೇದನೆ–ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಅಥವಾ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಯಾವುದೇ ತೆರನಾದ ಸಂಬಂಧ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮ ಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷಿ ಜಯಂತಿಗಾಗಿ ಈ ಯಂತ್ರದ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿಯಲು ಯಾವುದೇ ಪವಾಡವೇ ಜರುಗಬೇಕು. ಮುಂದೆ ಇದೇ ಯಂತ್ರದ ಭಾಚೆಯಾದ 'ಜಾವಾ'ದ ಮೂಲಕ ಜಯಂತಿ ಮಹಾಪಾತ್ರಳಿಗೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ವಿದೇಶಿ ಕಂಪನಿಯಲ್ಲಿ ನೌಕರಿ ದೊರಕುತ್ತದೆ. ಪ್ರೊಗ್ರಾಮ್ನಲ್ಲಿ ಪರಿಣತಿಯನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾಳೆ. ಕಂಪನಿಯು ತನ್ನ ಒಂದು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ಗಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಯ ದಕ್ಷ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಅಮೇರಿಕಾಗೆ ಕಳುಹಿಸುವ ಪ್ರಸ್ತಾಪವಾದಾಗ, ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಯಂತ್ರ ಭಾಷೆಯಾದ 'ಜಾವಾ'ದಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಜಯಂತಿ ಮಹಾಪಾತ್ರಳು ಆಯ್ಕೆಯಾಗುತ್ತಾಳೆ.

ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹಾರ ಅಂದರೆ ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ವ್ಯವಹಾರ ಮತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮಾನಸಿಕತೆಯನ್ನು ಈ ತೆರನಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ– "ಕಛೇರಿ ಅಂದರೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡಗಾತ್ರದ ಮಲ್ಟಿನ್ಯಾಶನಲ್ ಕಂಪನಿ, ಅದು ಜಗತ್ತಿನ ಎಲ್ಲ ಮಲ್ಟಿನ್ಯಾಶನಲ್ ಕಂಪನಿಗಳಿಗೆ ಸಾಫ್ಟ್ ವೇರ್ಗಳಿಗೆ ಸಿದ್ಧ ಪ್ರೋಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದಂತೆ ಮುಕ್ತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಗುಣಮಟ್ಟ ಹಾಗೂ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡಿದೆ. ಅಂದ ಹಾಗೆ ಇದು ಯಾವುದೇ ಕಂಪನಿಯಲ್ಲಾದರೂ ಇರುತ್ತೆ. ಆದರೆ ಇದು ಹಳೆಯ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಬ್ರಾಂಡ್ ಹೆಸರುಗಳು–ಹಳೆಯ ಮೌಲ್ಯಾಧಾರಿತ ಪೇ–ಪ್ಯಾಕೇಟ್ ಗಳ ಪ್ರತಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯ ಯುಗವಾಗಿದೆ." (ಕಿಸ್ಸಾ–ಎ–ಕೋಹಿನೂರ್–ಪಂಖುರಿ ಸಿನ್ಹಾ, ಪು.ಸಂಖ್ಯೆ, 134)

ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರದ ಲೇಖನಗಳು ಹಾಗೂ ಜಾಗತೀಕರಣದ ಪರವಾಗಿರುವವರ ಮೂಲಕ ಜಗತ್ತನ್ನೇ ಅಂಗೈಯಲ್ಲಿರಿಸಿ, ಒಂದು ಗ್ಲೋಬಲ್ ಫ್ರಿಲೇಜ್ ಮಾಡುವುದರ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಈ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳೆಂದರೆ, ಕಾಲಾಹಾಂಡಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿರು ವ ಜನತೆ ಬರದಿಂದ ಗ್ರಸಿತರಾಗಿ ಹಸಿವಿನಿಂದ ಮರಣ ಹೊಂದುತ್ತಿರುವಾಗ, ಇನೊಂದೆಡೆ ವಿಶ್ವ ಸುಂದರಿಯಾದ ಐಶ್ವರ್ಯ ರೈ, ತನ್ನ ಲಾ–ರಿಯಲ್ ಎಂಬ ಫ್ರೆಂಚ್ ಕಂಪನಿಯ ಜಾಹಿರಾತಿನಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ. ಅದರ ಶೀರ್ಷಿಕೆ 'ಐ ಆ್ಯಮ್ ವರ್ಥ್ ಇಟ್' ಎಂಬುದಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಅಮೇರಿಕಾದ ಮಲ್ಟಿನ್ಯಾಶನಲ್ ಕಂಪನಿಯ ಪ್ರಾಜೇಕ್ಟ್ ಗಾಗಿ ಅಮೇರಿಕಾಗೆ ಹೋಗುವ ಸದವಕಾಶ ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷಿ ಜಯಂತಿಗೆ ಒದಗಿ ಬಂದಿರುವುದು ಅವಳ ಭವಿಷ್ಯದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮುಗಿಲೆತ್ತರಕ್ಕೆ ಜಿಗಿಯುವ ಅವಕಾಶವೇ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಬಹಳ ಉತ್ತೇಜಿತಳಾಗಿಯೇ ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಾಳೆ.

ಇಲ್ಲಿ ಜಯಂತಿ ಮಹಾಪಾತ್ರ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಅರ್ಧ ಶತಮಾನದ ನಂತರದಲ್ಲಾದ ಹರಿತ ಕ್ರಾಂತಿ ಹಾಗೂ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಳ ನಂತರದಲ್ಲಾದ ವಿದೇಶಿ ವಾಹನಗಳ, ಪತ್ರಿಕೆಗಳ, ವಿದೇಶಿ ಜ್ಯಾನೆಲ್ ಗಳ ಧಳಕು– ಬೆಳಕಿನಿಂದಾಗಿ ಭಾರತೀಯ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಹಾಗೂ ಮನೆ–ಮನಗಳೆಲ್ಲವುಗಳೂ ಕಂಗೊಳಿಸುವ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದವಳು.

ತಾಯಿ ಹಾಗೂ ತಂದೆ ಕುಮಾರಿ ಜಯಂತಿಯ ಒಂಟಿಯಾಗಿ ವಿದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದರ ಕುರಿತಂತೆ ವ್ಯಾಕುಲಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ 'ಜಯಂತಿಗೆ ವಿದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕವಾದ ಷರತ್ತು ಅಡ್ಡಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಂತೆ ಅವಳು ಒಂಟಿಯಾಗಿ ವಿದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಪತಿಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಬಹುದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸಧ್ಯ ತರಾತುರಿಯಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ಪತಿಯನ್ನು ಹೇಗೆ ದೊರಕಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು? ಒಂದು ವೇಳೆ ತಾಯಿ–ತಂದೆ ಹೇಗಾದರೂ ಹೊಂದಿಸಿದರೂ ಕೂಡ ಇಷ್ಟು ತರಾತುರಿಯಲ್ಲಿ ಜಯಂತಿ ಮದುವೆಗೆ ಒಪ್ಪಲಾರಳು.' ಇಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಪೀಳಿಗೆಯ ಮಹಿಳೆಯ ಸ್ವತಂತ್ರ್ಯ ಮತ್ತು ಸ್ವತಂತ್ರ ವಿಚಾರಗಳಿಂದಾದ ಮನೋಭಾವನೆಯನ್ನು ಜಯಂತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಇದೇ ಜಯಂತಿಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕಥೆಯ ಕೊನೆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ, ಅಮೇರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಒಂಟಿಯಾಗಿ ಜಯಂತಿಯ ಮೂರು ತಿಂಗಳುಗಳು ಗತಿಸಿದವು. ಪ್ರಾಜೇಕ್ಟ್ ಪೂರ್ಣಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಕಂಪನಿಯು ಜಯಂತಿ ಖಾಯಂ ನೌಕರಿ ನೀಡುವ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮುಂದಿಟ್ಟಾಗ ಜಯಂತಿ ತಡಮಾಡದೇ ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಆದರೆ ಮನೆಯವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಭಾಷೆಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಮರಳಿ ಮನೆಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಅಮೇರಿಕಾದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸುವ ಹಾಗೂ ತನ್ನ ಮಾತೃಭೂಮಿಯಿಂದಲೇ ಕೊಂಡಿ ಕಳಚಿಕೊಳ್ಳುವಂಥ ನಿರ್ಣಯ ತರಾತುರಿಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ನಿರ್ಣಯವಲ್ಲವೇ? ಈಗ ಜಯಂತಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ಅಡಚಣೆ ಆಗಲಿಲ್ಲವೇ? ಈ ತೆರನಾದ ಅನೇಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕಥೆಯು ಹುಟ್ಟುಹಾಕುತ್ತದೆ.

ಮಾರ್ಚ ತಿಂಗಳಿನ ಕೊನೆಯ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅಮೇರಿಕೆಯ ಬಾಸ್ಟನ್ ಗೆ ತೆರಳಿದ ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷಿ ಜಯಂತಿಗೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಪ್ರಕೃತಿ–ಸೌಂದರ್ಯವು ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಶುಕ್ರವಾರದ ಸಂಜೆಯಿಂದ ರವಿವಾರದ ಸಂಜೆವರೆಗೆ ಅಮೇರಿಕೆಯ ಸಮಾಜವು ಆರಾಮ ಹಾಗೂ ಉಲ್ಲಾಸದಿಂದ ಕಳೆಯುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಜಯಂತಿ ಮಹಾಪಾತ್ರ ಮಾತ್ರ ಬಿಡುವಿನಲ್ಲಿಯೂ ತನ್ನನ್ನು ಕಂಪ್ಯೂಟರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿ ಪ್ರೋಗ್ರಾಮಿಂಗ್ ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಾಳೆ. ಲಾಭಗಳಿಸುವ ಚಿಂತೆ, ಉತ್ತಮ ಭವಿಷ್ಯ ರೂಪಿಸಿಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಯಂಥ ಉತ್ಕಟ ಇಚ್ಛೆಯ ಸ್ಪರ್ಧೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಸಂಪರ್ಕವೇ ಇಲ್ಲದಂತಾಗುತ್ತಾಳೆ. ಹೊಸ ಪೀಳಿಗೆಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿತ್ವ ಜಯಂತಿ ಮಹಾಪಾತ್ರ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾಳೆ. ತನ್ನನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಯಂತ್ರಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಸಿ, ಸಂವೇದನಹೀನರಾಗಿ, ಬೇರೊಬ್ಬರ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಕಚ್ಚಾ ಪದಾರ್ಥವಾಗಿ ಬಿಡುವ, ತೃತೀಯ ಜಗತ್ತಿನ ರಾಷ್ಟ್ರದ ನಾಗರಿಕರ ಜೀವನದ ಕರಾಳ ಸ್ಥಿತಿ ಇಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಇಂಥದರಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಜೀವನದ ಗಣಿತವೇ ತಪ್ಪಿ ಹೋಗುಂತಹ ಅಂದಾಜು ಜಯಂತಿಯಂಥವರಿಗೆ ತಿಳಿಯದೇ ಹೋಗುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಾಜೆಕ್ಷ್ ನ ಕೊನೆಯ ಹಂತಕ್ಕೆ ತಲುಪಿರುವಾಗಲೇ ಜಯಂತಿಗೆ ಲಂಡನ್ ಗೆ ತೆರಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೂ ಅಲ್ಲಿ ಅವಳು ವಜ್ರಾಭರಣಗಳ ಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ. ಆ ಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ದೇಶಗಳ ವಜ್ರಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಭಾರತದ ವಿಶ್ವಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕೋಹಿನೂರ್ ವಜ್ರವನ್ನೂ ಕಾಣುತ್ತಾಳೆ. ಅದರ ಕೆಳಗೆ ಈ ತೆರನಾಗಿ ಬರೆಯಲಾಗಿತ್ತು– 'ದ ಜುವೆಲ್ಸ್ ಆಫ್ ದ ರಾಯಲ್ ಕ್ರೌನ್ ಆಫ್ ದ ಇಂಗ್ಲಂಡ್.' (ಕಿಸ್ಸಾ–ಎ–ಕೋಹಿನೂರ್– ಪಂಖುರಿ ಸಿನ್ಲಾ, ಪು.ಸಂಖ್ಯೆ, 136) ಹೀಗೆ ಕಂಡ ಜಯಂತಿ ಕೆರಳಿ ಕೆಂಡದಂತಾಗುತ್ತಾಳೆ.

ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಲೆ ಏಳಲಾರಂಭಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಅಲೆ ಜಯಂತಿಯ ಆಂತರ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಲೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದರೊಳಗೆ ಜಯಂತಿ ಯೋಚಿಸುತ್ತಾಳೆ– 'ಇದು ನನ್ನದು, ಇದು ನನ್ನ ಜನರ, ನನ್ನ ಮಣ್ಣಿನ, ನನ್ನ ದೇಶದ್ದಾಗಿದೆ.' (ಕಿಸ್ಸಾ–ಎ–ಕೋಹಿನೂರ್–ಪಂಖುರಿ ಸಿನ್ಹಾ, ಪು.ಸಂಖ್ಯೆ. 137)

ಇಲ್ಲಿ ಸಂವೇದನಹೀನವಾಗಿ, ಸ್ವಾರ್ಥಿಯ ಾಗಿರು ವ ಹೂೆ ಸ ಪೀಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕ್ಷಣಮಾತ್ರಕ್ಕಾಗಿಯೂ ಸರಿ ಸಂವೇದನೆ ಜಾಗೃತಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಲೇಖಕಿಯು ಈ ತೆರನಾಗಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗೊಳಿಸುತ್ತಾರೆ– "ಜಯಂತಿ ತನ ಇಡೀ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ, ತನ್ನ ಸ್ವಾರ್ಥ ಏಳ್ಗೆಯ ರೂಪನ್ನು ಮರೆತು ಒಬ್ಬ ಗಾಯಾಳು ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪರಿವರ್ತನೆಗೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಾಳೆ. ಜಯಂತಿ ಮಹಾಪಾತ್ರ ಈ ಕಥೆಯ ನಾಯಕಿಯಾಗಿ ರೂಪುಗೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಾಳೆ." (ಕಿಸ್ಸಾ–ಎ–ಕೋಹಿನೂರ್–ಪಂಖುರಿ ಸಿನ್ಹಾ, ಪು.ಸಂಖ್ಯೆ. 137)

ಕೋಹಿನೂರಿನ ಹೊಳಪಿನ ಪ್ರದರ್ಶನದಿಂದ ಜಯಂತಿ ಆಕ್ರೋಶಗೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ. ಇದರಿಂದ ವಿಚಲಿತಗೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ. ವ್ಯಾಕುಲಗೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ. ಈ ವ್ಯಾಕುಲತೆ ಮನುಷ್ಯನ ಮನಸ್ಸಿನ ಅಸ್ತಿತ್ವವಾಗಿದೆ. ಅದು ಒಂದು ಭಾವಾವೇಗದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ಪುಟಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಜಯಂತಿ ಕೋಹಿನೂರ್ ವಜ್ರದ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು

ಇಂಟರ್ನೆಟ್ನಲ್ಲಿ ಜಾಲಾಡುತ್ತಾಳೆ. ತನ್ನ ಮನೆಯವರಿಗೆ ಕರೆ ಮಾಡುತ್ತಾಳೆ. ತನ್ನವರ ಜೊತೆಗೆ ಮಾತೃಭಾಷೆಯಾದ ಓಡಿಯಾದಲ್ಲಿ ಮಾತಾಡಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಹೀಗೆಯೇ ಜಯಂತಿಯು ಒಮ್ಮೆ ಅಮೇರಿಕೆಯ ಭಾರತೀಯ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೀಡುತ್ತಾಳೆ. ಭಾರತೀಯ ಬಂಧುಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯತೆಯನ್ನೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ಬೇಸರ ಪಡುತ್ತಾಳೆ. ಅದು ಕೇವಲ ನೋಸ್ಟಾಲಜಿಯಾದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಅಮೇರಿಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ಭಾರತೀಯ ಸಮುದಾಯವು ಅಮೇರಿಕೆಯ ಉಪಭೋಗ ಮಾಡುವ ಥಳಕು–ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಪರಸ್ಪರ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಹೋಗಿರುತ್ತದೆ.— "ಒಂದು ಅಂತರ್ಥಾರೆ, ಸ್ಪರ್ಧೆಯ, ಪ್ರತಿಸ್ಪರ್ಧೆಯ ಒಂದು ಅಂತರ್ಥಾರೆ, ಅದು ಇವರ ಕಾಲ್ಕೆಳಗಿನಿಂದ ಹರಿಯುತ್ತಿತ್ತು. 'ಯಾರು ಎಷ್ಟು ದುಬಾರಿ ವಾಹನ ಚಲಿಸುತ್ತಾನೆ' ಎಂಬುವುದರಿಂದ ಹಿಡಿದು ಸಣ್ಣ–ಪುಟ್ಟ ವಸ್ತುಗಳ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅವಕಾಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ತೋರ್ಪಡಿಸುವ ಆಡಂಬರ ಜೀವನವೇ ಇವರ ನಿಜ ಭಂಡವಾಳವಾಗಿದೆ. ಇವೆಲ್ಲವುಗಳು ಜಯಂತಿಗೆ ಅಸಹ್ಯವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಜಯಂತಿ ಮೊದ ಮೊದಲು ಈ ರೀತಿಯ ಅಸಹ್ಯಪಡುತ್ತಿದ್ದಳು.' (ಕಿಸ್ಸಾ–ಎ–ಕೋಹಿನೂರ್– ಪಂಖುರಿ ಸಿನ್ಹಾ, ಮ .ಸಂಖ್ಯೆ . 142) ನಂತರ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಪ್ರಕೃತಿ ಹಾಗೂ ವಾತಾವರಣಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳಲಾರಂಭಿಸಿದಳು.

ಹೀಗೆ ಸಮಕಾಲೀನತೆಯ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಇದರ ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಸ್ವರೂಪದ ನಡುವೆ ಪಂಖುರಿ ಸಿನ್ಹಾರವರು 'ಕಿಸ್ಸ್ – ಎ – ಕೋಹಿನೂರ್' ಕಥೆಯ ಮೂಲಕ ಮಹಿಳೆಯ ಹಾಗೂ ಜೊತೆ ಜೊತೆಗೆ ಸ್ವದೇಶಿ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಬೆಳಕಿಗೆ ತರುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸಮಕಾಲೀನತೆಯ ಪ್ರವಾಹದಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಕಳೆದು ಹೋಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇದರ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯಲ್ಲಿ ಸಂವೇದನಹೀನವಾಗುತ್ತಿರುವ ನವಪೀಳಿಗೆ ಸಂವೇದನಶೀಲರಾಗುವ ಪ್ರಕೃತಿಯೂ ಇಂದಿನ ವಾಸ್ತವಿಕತೆಯ ಕೈಗನ್ನಡಿಯಾಗಿದೆ. ಸಮಕಾಲೀನ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಅನೇಕ ರೂಪುಗಳನ್ನು ಧರಿಸುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ – ಕಥಾ ಲೇಖನವು ತನ್ನ ತೀವ್ರತೆಗಾಗಿ ಗುರುತಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಈ ತೆರನಾದ ಬಹಳಷ್ಟು ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಕೂಡ ಇದರಲ್ಲಿ ಸಮ್ಮಿಳಿತಗೊಂಡಿವೆ. ಅವು ಯಾವುವೆಂದರೆ – ಬಲಾತ್ಕಾರ, ಅತ್ಯಾಚಾರ, ಅಪಹರಣ ಹಾಗೂ ಹತ್ಯೆಗಳ ಭಯಂಕರ ಪೈಶಾಚಿಕ ಕೃತ್ಯಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಘಳ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಇವತ್ತಿನ ಸಮಾಜ ನಾಶದತ್ತ ವಾಲುತ್ತಿದೆ. ಇವೆಲ್ಲವುಗಳ ಮೇಲೆಯೂ ಗಮನ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ, ಪಂಖುರಿ ಸಿನ್ಹಾರವರ 'ಕಿಸ್ಸಾ – ಎ – ಕೋಹಿನೂರ್' ಕಥೆಯು ಈ ಮೂಲಕ ನವ ಚೈತ್ಯನ್ಯ ತುಂಬುವಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಥವಾಗಿದೆ ಅಂತಾ ಹೇಳಬಹುದು.

ಬಾಲನಾಗಮ್ಮನ ಕತೆಯ ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾನುವಾದ

ಅನುವಾದಕರು: ಡಾ॥ ಕೆ.ವಿ. ಜಯಪ್ಪ

ಎಂ.ಎ.,ಪಿಎಚ್.ಡಿ.

ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು. ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗ

ಮಹಾಂತಸ್ವಾಮಿ ಕಲಾ, ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ವಾಣಿಜ್ಯ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಸಭಾವಿ

ತಮ್ಮ ಪದ್ಧತಿಯಂತೆ ಅಕ್ಕ ತನ್ನ ತಮ್ಮನಿಗೆ ಮಗಳನ್ನು ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಡಲು ಮುಂದಾಗುತ್ತಾಳೆ. ಆದರೆ ಆಕೆಯ ತಮ್ಮ ಇದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪದೆ ತಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಒಂದು ಹುಡಿಗಿಯನ್ನು ಬೇರೆ ಹಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿರುವುದಾಗಿಯೂ ಅವಳ ಹೇಸರು ಬಾಲನಾಗಮ್ಮ ಎಂದು, ಆಕೆಯನ್ನೇ ಮದುವೆಯಾಗುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ನೀನು ಮದುವೆಯಾಗಬೇಕೆಂದಿರುವ ಹುಡಗಿ ಬಾಲನಾಗಮ್ಮಳ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಮೂರು ಸುಳಿ ಇದೆ. ನೀನು ಮದುವೆಯಾಗಬೇಡ ಎಂದು ಅಕ್ಕ ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳಿದರೂ ಕೇಳಲಾರದೆ ಆಕೆಯನ್ನು ಆರು ಸುಳಿ ಇದ್ದರೂ ಸರಿ, ಮೂರು ಸುಳಿ ಇದ್ದರೂ ಸರಿ, ನಾನು ಆಕೆಯನ್ನೇ ಮದುವೆಯಾಗುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ತಮ್ಮ ಹಟಹಿಡಿಯುತ್ತಾನೆ. ಆಕೆಯ ಸಹವಾಸವೇ ನಿನಗೆ ಬೇಡ. ಆಕೆಯನ್ನು ಮದುವೆಯಾದರೆ ನಿನಗೆ ಅವತ್ತೇ ಮರಣ, ನೀನು ಆಕೆಯನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಬಾರದು, ನಾನು ನನ್ನ ಮಗಳನ್ನು ಪದ್ಧತಿಯಂತೆ ನಿನಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಮದುವೆ ಮಾಡಲು ಸಿದ್ಧಳಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಅಕ್ಕ ತಮ್ಮನಿಗೆ ಪರಿಪರಿಯಾಗಿ ಬುದ್ಧಿವಾದ ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ. ತಮ್ಮ ಆಕೆಯನ್ನು ಮದುವೆಯಾದ ದಿನವೇ ನಾನು ಸತ್ತರೂ ಸರಿ. ಆಕೆಯನ್ನೇ ಮದುವೆಯಾಗುವುದು ಎಂದು ಹಟಹಿಡಿಯುತ್ತಾನೆ.

ನನಗೆ ನೀನಿರುವುದು ಒಬ್ಬನೇ ತಮ್ಮ, ನನ್ನ ಮಾತು ಕೇಳು ಹೆಣ್ಣು ನೋಡಲು ಹೋಗುವಾಗ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಹೊರೆ ಅಡ್ಡ ಬಂದಿದೆ. ಆಕೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡು. ನಿನಗೆ ಆಕೆಯ ಸಹವಾಸಬೇಡ ಎಂದು ಮತ್ತೇ ಮತ್ತೆ ಹೇಳಿ ತಮ್ಮ ಕೇಳದಿದ್ದಾಗ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಅಕ್ಕ ಒಂದು ಚಟ್ಟಿ ಎಲೆ, ಅಡಿಕೆಯನ್ನು ಉಡಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಮೆಚ್ಚಿದ ಹುಡಿಗಿಯನ್ನು ಖಾಯಂ ಮಾಡಲು ಹೊರಡುತ್ತಾಳೆ. ಆಗ ಸಲಕೆ–ಗುದ್ದಲಿ ಎದುರಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆಗಲೂ ಮಾತು ಮೀರಿ ಹೊರಡುತ್ತಾರೆ. ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಸಾವಿರ ಹೋಗಲಿ ನಾನು ಆಕೆಯನ್ನೇ ಮದುವೆಯಾಗುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹಟ ಹಿಡಿಯುತಾನೆ.

ಹೆಣ್ಣು ಖಾಯಂ ಆಗಿ ಕೊನೆಗೊಂಡು ದಿನ ಮದುವೆಯೂ ಆಗುತ್ತದೆ. ತಾಳಿ ಕಟ್ಟಿದ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿಗೆ ತಮ್ಮನಿಗೆ ತಲೆನೋವಾಗಿ ಜ್ವರ ಬರುತ್ತದೆ. ಆಗ ಆತ ಅಕ್ಕ ನಿನ್ನ ತೊಡೆಯ ಮೇಲೆ ತಲೆ ಇಟ್ಟು ಮಲಗುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಅಕ್ಕನ ತೊಡೆಯ ಮೇಲೆ ತಲೆ ಇಟ್ಟು ಮಲಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿಯೇ ಹಂದರದಲ್ಲಿಯೇ ಸಾಯುತ್ತಾನೆ. ತನ್ನ ತೊಡೆಯ ಮೇಲೆಯೇ ಮಲಗಿ ಪ್ರಾಣ ಬಿಟ್ಟ ತನ್ನ ತಮ್ಮನ ಶವದ ಮುಂದೆ ಅಕ್ಕ ನಿನ್ನ ಸಾವಿರ ಕುರಿ, ದನಕರ ಎಲ್ಲಾ ಮಂದಿ ಪಾಲಾಗುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ಮಗಳನ್ನೆ ಮದುವೆಯಾಗಿದ್ದರೆ ನಿನಗೆಲ್ಲಿ ಈ ಸಾವು ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ನಾನು ಹೇಳಿದ ಮಾತು ನೀನು ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ಇದ್ದೊಬ್ಬ ತಮ್ಮನೂ ಸತ್ತು ಹೋಗಿ ಈಗ ನಾನು ದಿಕ್ಕಿಲ್ಲದವಳಾದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಬೋರಾಡಿ ಅಳುತ್ತಾಳೆ.

ನನ್ನದೇನು ಕರ್ಮ ಇದು, ಮದುವೆಯಾದ ಗಂಡ ನನ್ನ ಕೈಗು ಸಿಗಲಿಲ್ಲ, ಬಾಯಿಗೂ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ ಅಂತಾ ಹೇಳಿ ಮದುಮಗಳು ಬಾಲನಾಗಮ್ನ ಗೋಳಾಡಿ ಗಂಡನ ಜೊತೆಗೆ ಆಕೆಯೂ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಾಣ ಬಿಡುತ್ತಾಳೆ.

Peer Reviewers for this Edition

Dr. Ramachandrappa G. T.

Professor

Department of Political Science

University of Mysore

Mansagangotri, Mysore-570005

Dr. M. N. Joshi

Former Registrar

Emeritus Professor

Department of Sanskrit

Karnatak University, Dharwad

Dr. Prabha Bhat

Professor and Chairperson

Department of Hindi

Karnatak University, Dharwad

Dr. Dhanvanth Hajawagol

Professor

Dr. R. C. Hiremath Institute of Kannada Studies

Karnatak University, Dharwad

Dr. S. Y. Mugali

Professor and Chairman

Department of History and Archaeology

Karnatak University, Dharwad

Dr. M. B. Dalapati

Ass. Professor

Department of Political Science

Karnatak University, Dharwad

Dr. M. N. Bandi

Assistant Professor

Dr. R. C. Hiremath Institute of Kannada Studies

Karnatak University, Dharwad

Chanakya Alumni Office Bearers

Honorary President Prof. N. M. Sali

Chairman

Department of Political Science, Karnatak University, Dharwad.

President Prof. M. G. Khan

Department of Political Science, Karnatak University, Dharwad.

Vice-President Sri. N. R. Balikai

Principal (Retd)

SJMV's Mahant Arts and Commerce College, Rayapur, Dharwad

Prof. B. M. Ratnakar

Department of Political Science, Karnatak University, Dharwad.

Secretary Prof. Harish Ramaswamy

Department of Political Science, Karnatak University, Dharwad.

Joint Secretary Dr. Kamalaxi G. Tadasad Professor and Chairman

Department of Political Science, Rani Channamma University, Belagavi.

Treasurer Prof. M. Yariswamy

Department of Political Science, Karnatak University, Dharwad.

Women Representative Dr. Ratna M. Mariyappagoudar

Department of Political Science, J.S.S. College, Dharwad.

Representative from among the Research Scholars Mr. Basappa Athani

Department of Political Science, Karnatak University, Dharwad.

SUBSCRIPTION FORM

	PRINT ONLY (
INDIVIDUAL (Annual Subscription)	500/-
INSTITUTION/ORGANISATION (Annual Subscription)	1000/-
OTHER COUNTRIES	\$ 500
Loose Copies (Per Copy)	₹ 250

Name of the Individual / Institution:
Address:
City: State:
Pin Code: Tel:
Email:
D.D Drawn on Bank:
Date: Amount:
Note: Demittages to be used in favour of Changleys Alemai Association Demontracent of

Note: Remittance to be made in favor of Chanakya Alumni Association, Department of Political Science, Karnatak University, payable at Dharwad-580003 by Cheque/ DD. The above rates are inclusive of postage

Publisher: Chanakya Alumni Association Department of Political Science Karnatak University Pavate Nagar, Dharwad KARNATAKA, INDIA. Karnatak University Dharwad Department of Political Science

Advertisement Tariff

"Chanakya" will accept a limited number of corporate and institutional advertisements. The size of the journal will be 9.75"x 7.25" The tariff for the advertisement in each issue are as follows:

Position	Colour	Black and White
Back Cover	Rs 10,000	NA
Inside Cover	Rs 6,000	NA
Full Page	Rs 5,000	Rs 4,000

Request for advertisement in the journal may be sent to the Executive Editor in the Advertisement Request Form given below.

Advertisement Request Form

Dear Sir/ iviadar	n,					
We wish to adve	ertise in "Chana	kya" for	issue(s)	in	рс	sition
in Black and	White/ Colou	r. Accordingly,	a Demand	Draft/ ch	eque, B	earing
No		dated	l		for	Rs/\$
	drawn in	favor of Chanal	kya Alumni	Association	, Departme	ent of
Political Science,	Karnatak Univers	ity, payable at Dha	arwad- 5800 0	03 The above	e rates are in	clusive
of postage. The Advertisement content along with soft and hard copies of the art work are					ork are	
enclosed herewith. Please effect this from the next issue onwards.						
Name						
City	P	n	Co	untry		
Phones						
E-mail Address						

Signature

Karnatak University Dharwad Department of Political Science

NOTES FOR CONTRIBUTORS

Submission of Manuscripts:

Two identical copies of the manuscript each fully numbered and typed in double spacing throughout, on one side only of white A-4 size paper, plus a disk version of the article should be sent to the Executive Editor. The title of the article and the author's name and address should be typed on separate page of the beginning of the article. The second page should contain an abstract of 100-150 words and the title of the article, but not the author's name. Manuscripts over 25 pages are not encouraged. Papers may be submitted as e-mail but should necessarily be followed by one hard copy. Manuscripts should normally not exceed 6000 words. Manuscripts once submitted will not be returned. Manuscripts which are not in the style—specified by the journal will be returned to the authors. The cover page of the paper should bear only the name(s) of the author(s), designation, official address, telephone number and e mail, title of the paper and brief curriculum vitae of the author(s) as the articles are subjected to anonymous pre-review by a peer group before being accepted for publication. Five off prints of each paper shall be supplied to the principal author along with a copy of the journal on payment.

Duplicity:

Dual submissions are not accepted. Please attach to every submission a covering letter confirming that all the authors have agreed to the submission and that the article/paper is not currently being considered for publication by any other Journal. Submission of an article/ book review of other item implies that it has not been published or accepted for publication elsewhere. When an article has been accepted for publication the author is strongly encouraged to send a copy of the final version on a rewritable computer disk, together with the hard copy 'typescript, giving details of the work processing software used.

References:

At the end of the paper, all references should be consolidated in a single alphabetical list starting on a new page. References to publications should be placed in the text, Reference should be indicated in the typescript by giving author's name, with the year of publication in parentheses. Authors are particularly requested to verify that each text references appear in the list, and vice versa. In addition to author's surname and first name(s) and intial(s), and the title of the book or article, references to books should always include the place of publication and publisher, and for journal articles, the volume number and page numbers.

Footnotes:

If there are a few points that require discussion in the article but not in the body of the text, numbered footnotes may be used. Numbered footnotes should be typed consecutively, double spaced, at the end of the paper, starting on a new page. Jargon should be avoided, technical terms not widely understood should be clearly defined; and the conclusions of statistical analysis should be clear as well as supported by

quantitative information in tables, footnotes and text as appropriate.

Note: A declaration to the effect that the article/research paper/opinion in it is solely the responsibility of the author should be enclosed.

plagiarism is seriously discouraged. If found guilty author is solely responsible.

Process charges of Rs. 1500/- shall be paid by the author/s subject to the acceptance of the article.

Book Reviews:

Authors/Publishers desirous of their book(s) to be reviewed in the journal should send two copies of the book to the Executive Editor.

All Submission may be sent to:

Executive Editor, 'Chanakya' Department of Political Science, Karnatak University, Pavate Nagar,

Dharwad-580 003.

Tel. (Off): 0836-2215223 (Mob) 9448379350

E-mail: harishramas1960@gmail.com

Read, Publish and Advertise in Chanakya

APPICATION FOR MEMBERSHIP

1. Name	:				
2. Present Position	:				
3. Year in which you were a	:				
Student in the Department	: —				
4. Present Postal Address (Any Change in this Address Should be communicated to the Secretary)	:				
5. Permanent Address	:				
6. Details of Membership	:				
Patron Rs.10,000/- 7. Mode of Payment DD	Donor Rs.5, 000/-	Life Member Rs.1, 000/-			
	1				
Date:		Signature of the Applicant			
For Office Use					
Signature of the Secretary					
Signature of the Treasurer					
Signature of the President/Honorary President					

Karnatak University Dharwad Department of Political Science